

2608. N. 9. 21

[Faint, mostly illegible handwritten text, possibly including a name and a date]

~~670 2 9 29~~

7846e4

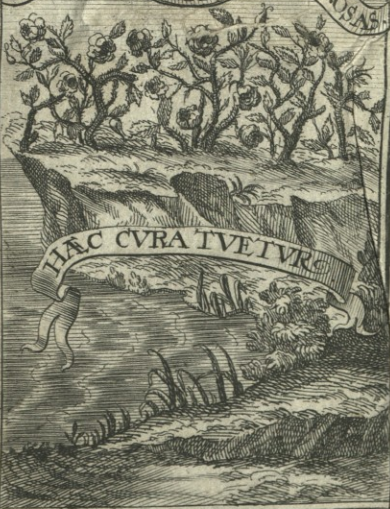
600.

NUK

1551

CVRA
INNOCENTIAE
et
HABITVATI.

INTACTAS, TACTASQUE ROSAS.

HAC CVRA TVETVR.

MANUDUCTIO
ANIMÆ

AD COELUM,

Sive

CURA
INNOCENTIÆ

In primo flore

SERVANDÆ,

Vel si perditæ esset,

REPARANDÆ.

In strenam oblata.

DD.

Sodalibus Congregatis sub

Titulo B. MARIÆ Virginis
in Cœlos Assumptæ,

In

*Archi - Ducali Soc. JESU Collegio
Labacensi.*

Anno MDCCL.

LABACI,

Typis Adami Frid. Reichhardt,
Inclyt. Prov. Carn. Typ.

412149

412149

17. X. 1990

N 990 00868

ANIMÆ INNOCENTI IN BONO PERSEVERANTIAM.

Respiciens olim JESUS dilexit Adolescentem illum Evangelicum, qui de se ingenuè fassus fuerat, quòd à juventute sua semper mandata omnia observaverit. Cæli nempe hominùmque affectum omni magne potentiùs ad se trahit, quamdiu quis integer vita scelerisque purus illibatam vita innocentiam, nullà unquam graviore noxà sordidatam conservavit. Verè felix, & beatus! jure quippe gloriari potest de sua Innocentia, prout olim Regum sapientissimus de sapientia gloriabatur: Venerunt mihi omnia bona pariter cum illa. Sap. 7. V. II. Omnia bona sunt cum Innocentia, sinè qua nulla sunt bona. O Innocentes! ò candida mentes! utinam sciretis estimare pretium vestrum, & amare dignitatem! O quàm sollicitè hanc custodiretis, quàm anxie illud peremini. In hoc omnis vestra felicitatis cardo ve. ut, ut pretium quod habetis rapax & impia manus non furetur; hostis anima vestra non suffodiat; non aliena temeret iniquitas; non innata minuat cupiditas. Florete flores, quasi liliùm Eccl. 39. Florete hortorum, in quibus viretis, decus; Olitorum, qui vestri curam gerunt, solatium; oculorum, qui vos inveniunt, delitium; florete, sed ita: ne communi cum floribus fragilitate decus vestrum unquam deflorescat, pereat nitor, odor exspiret. Florete; sed ita constanter, ne vel nimius cupiditatis syrius candorem vestrum decoquat, vel improvisum tentationis frigus virorem, vigorèmq; absumat, sed inter hac pericula semper illibati ad beata aternitatis paradysum transplantari mereamini. Liliùm è lacte cæli deciduo natum esse fabulantur poëta. Innocentiam autem cæli donum esse singulare, docet ille, qui apertè confitetur, quòd continens esse non possit, nisi DEUS deus; proinde ut ejus origo, sic

Et conservatio à Deo pendet, supra natura vires est; his qui fidit, labitur. Non est peccatum, testatur Augustinus, quod fecit homo, quod non faceret alter homo, nisi preservaretur ab illo, per quem factus est omnis homo. Et hac natura ad malum tam prona fragilitas me de vobis sollicitura reddit innocua mentes; quot ego novi animas, qua super omne terreni floris decus preciosa illibatum vita nitorem candidissimis moribus praeserebant, et corporibus elegantiam majori virtutum venustate amabiliorum reddebant, virebant, olebant, florebant, sed, qua justissimi doloris est materia, ad tempus; flores namque integerrimi partim uno tactu emarsuerunt, partim tentationis turbine terra allisi putruerunt, alii impiâ latronis manu decerpti ex horto ad firmum ad sordos degenerarunt; reliqui feliciores, sicut liliam inter spinas, Cant. 2. Periculis omnibus superiores intaminato virore ver perpetuum, id est innocentiam, constanter retinuerunt. Beato horum numero, ut et vos accenseri possitis, qui hac legitis, artem vobis suggero, quâ freti semper in illibato vita candore perseveretis. Pietas ad omnia quidem, ad innocentiam tamen servandam maximè utilis est, maximè si hac non obvia et de trivio, aut ex arithmeticis collecta sit orationibus, sed in veritatem aeternarum profundiori consideratione radicata intellectum illuminet, ac inflammet voluntatem. Talem ego vobis innocentes anima devotionem ostendo, quâ si, us sequens pagella docebit, usi fueritis, innocentiam vestram Dei gratiâ ita roborandam confido, ut eam cum ingenti Dei, Intemerata Matris, Sancti Tutelaris Angeli, ac Vestri ipsius, demum meo etiam solatio illibatam caelo sitis illaturi, quod vobis optat

Innocentiæ Vestrae

Cupidissimus

G. H. S. J.

C U R A

PRÆSERVATIVA

INNOCENTIÆ,

MONITA.

Quantò pretiosior, nobisque ad salutem consequendam magis necessaria est Innocentia vel prima illa, quam in baptismo accepimus, vel, si hæc casu aliquo violata esset, secunda, quæ per veram pœnitentiam obtenta est, tantò majus studium in ea conservanda ponere debemus; ideo decem hebdomadas curæ huic specialiter impendemus, faciendo consuetam per totidem Dies Veneris Confessionem & Communionem, utramque singulari cum fervore instituendam; & quia plurimos habet hostes innocentia, huic enim insidiatur juratus animæ & salutis nostræ hostis dæmon; vitiata nostra natura repugnat, innumera ruinam parant pericula; ideo nostris diffusis viribus devotionem hanc honori Christi Redemptoris, Agni nempe immaculati, qui tollit peccati mundi; Purissimæ sinè labe conceptæ semper Virginis, Dei & nostræ Matris pretiosissimæ, Sanctorum salutem animæ nostræ specialiter & ardentissi-

mè Zelantium, Ignatii, qui donum puritatis è cœlo accepit, & Xaverii, qui observatæ semper Innocentiæ testimonium etiamnum corpus habet incorruptum; aliorum denique Sanctorum, ad quos peculiari ferimur affectu, venerationi dicabimus, ut quod nostra fragilitas non posset, eorum intercessione muniti à peccato immunitatem, in DEI gratia perseverantiam obtinere mereamur.

Ad quod impetrandum nos specialiter die Communionis, uti & aliis diebus oratione infra positâ D E O, Beatissimæ Virgini, SS. Ignatio & Xaverio commendabimus; quantoque id ferventiùs & frequentiùs faciemus, tantò certius id, quod petimus, impetramus. Sed quia

DEUS, B. V. & Sancti nostram quoque cooperationem desiderant, suam nostro conatui opem conjuncturi, ut proinde nos ad dignam Innocentiæ æstimationem & conservationem solidiùs animemus, singulam singulis hebdomadis considerationem penficulatiùs legendam accipiemus, quam ut accuratiùs in nostram utilitatem convertamus, præstabit singula singulis diebus puncta ruminare, ac eorum memoriâ in occurrentibus fortè innocentie violandæ periculis affectu designato ad Deum recurrere, ut hujus ope, B. V. & SS. intercessione pericula vitare certius possimus. Cùm autem

prævisa tela minùs feriant, & faciliùs videntur pericula, quæ prævidentur, decem hostes innocentiaë proponentur, ut singulâ hebdomadâ unius naturam, fraudes accuratiùs agnoscendo, potentiùs eidem resistere, damnâque prævertere possis, & cùm contraria contrariis curentur, decem hostibus seu, Innocentiaë violandæ periculis totidem opponuntur media; quibus si te præmunias, vel à tentationibus & periculis te plenè liberabis, vel in iis constitutus faciliùs ea superare & vincere poteris.

Ad quod impetrandum operæ pretium est omnem possibilem conatum adhibere, utpote à quo pendet negotium æternitatis. Hoc unum est necessarium, ut Innocentiam serves: reliqua omnia minoris sunt considerationis. Sine proinde alios pro opum aut sanitatis conservatione, pro honorum, aut aliarum intentionum consecutione devotiones instituire; tibi hæc princeps cura sit, & precum ac devotionum tuarum quotidianarum scopus esto, ut Illibatam DEI gratiâ semper tuearis Innocentiam; quâ obtentâ & dives, & doctus, & es honoratus satis. Quære hanc primùm, & potissimum, reliqua adjicientur tibi, si Deus viderit ea tibi profutura,

O R A T I O

*Ad Christum Crucifixum Die Communio-
nis, vel quotidie iteranda.*

O Domine JESU Christe ! Agne immacu-
late, qui tollis peccata mundi, tu quia
infinite bonus es, solus peccati foeditatem &
enormitatem dignè agnoscis, & ideo odio
implacabili, gravissimè, necessariò detesta-
ris. Ego fragilis creatura tua, ad omne ma-
lum proclivissima, ardentissimo tibi placen-
di desiderio impulsa odi, & odisse deside-
ro, quidquid infinitæ tuæ bonitati displicet;
detestor super omne detestabile, quidquid
me in tuæ Majestatis oculis execrabilem red-
dere posset, perface in me Domine odium
istud, ut sit perpetuum, ut semper, & in
omnibus, ac super omnia abominer omne
peccatum, quod innocentiam meam eripe-
re, animam fordidare, tibi que invisam red-
dere posset. Illumina intellectum; move
voluntatem; dirige cogitationes; verba &
opera ita moderare; ut nunquam ad ullum
peccatum declinent; sed semper ad tuas
justificationes & mandata adimplenda fe-
rantur. Absit ô Deus Pater amantissime!
ut à te unquam recedam, & ob turpes ac
abominabiles mundi & carnis illecebras me
tibi unquam exosum reddam. Dele me po-
tius de libro viventium, quàm ut te gravi
urg

unquam peccato offendam. In hunc tibi finem Deus, pro animæ meæ salute Crucifixe! preces meas, & hanc devotionem suppliciter corde offero, ut per tuam clementiam, & bonitatem, per Immaculatæ Virginis, tuæ, meæque amantissimæ Matris Intercessionem, me ab omni graviore lapsu clementer præservare digneris. Qui vivis & regnas &c.

Ora, in honorem quinque Vulnerum, totidem Pater & Ave; ac privatim toties terram osculare, ut Deus quinque sensus tuos à peccato præservet.

Ad B. V. Matrem Innocentiæ.

SANCTISSIMA & pretiosissima Dei, & mea Mater amantissima, quam rarissimo, & te solâ dignissimo privilegio Deus ab omni non solum actuali, sed etiam originali labe præservavit, te per hanc Immaculatam Conceptionem, & illibatam puritatem tuam, ante thronum gratiæ tuæ prostratus, humillimè simul & ardentissimè oro, ut me licet indignissimum in Clientum & Filium tuum benignè assumere, ac ab Unigenito tuo innocentiam meam à graviore labe præservandi gratiam mihi impetrare digneris. Fove me sub maternæ protectionis tuæ pallio, ne interni, externique animæ meæ hostes thesauro eam pretiosissimo, id est vitæ innocentiam unquam spolient. Tu ô MARIA!

Mater cum sis Gratiae, Mater esto, Custos,
& Tutrix Innocentiae meae.

*Per Sanctam Virginitatem, & Immaculatam
Conceptionem tuam purissima Virgo! emun-
da cor + corpus + & animam meam + in
nomine Patris, &c.*

Ad SS. Ignatium & Xaverium.

O Gloriosi DEI Servi, magne Patriarchae
Ignati, & Thaumaturge Xaveri! qui
omnes vitae conatus ad hunc unicum finem
direzistis, ut vestras praepimis, omnium de-
inde aliorum animas à Dei offensa immunes
in vitae innocentia conservaretis; omnium
vestrorum totius vitae laborum sufficiens
praemium fore rati, si per eos vel unicum pec-
catum grave impediretis; Nec minore nunc
in caelis Dei & proximi amore flagratis, ec-
ce meam animam vestro Zelo committo.
Facite, ut dicam: O Deus! Amorem tui so-
lum, cum gratia tua mihi dones, & dives
sum satis, nec quidquam ultra posco!

*Hic ora in memoriam 10. Sociorum S. Ignatii,
& 10. annorum Apostolatûs S. Xaverii 10.
Pat. & Ave., ac Gloria Patri, &c.*

Innocentia est animæ Thesaurus.

*Bona est substantia, cui non est peccatum in
conscientia. Eccl. 13. v. 30.*

1. **S**I puræ mentis dignitas & innocentia pulchritudo humanis posset oculis innotescere, tantum indubiè sui amorem in omnium cordibus excitaret, ut ad eam tenerimè amandam, & viribus omnibus custodiendam pluribus opus motivis non haberet. Omnis quidem hominis anima est ad imaginem & similitudinem Dei condita, & ideo valde æstimabilis: quantò ea tamen purior & innocentior est, tantò sincerior, magis vivam, elegantem DEI imaginem repræsentat. *Incorruptio facit proximum Deo.* Sap. 6. v. 20. Cujus tu, qui hæc legis, imago es? conscientiam tuam inspice: Si primæ innocentiaë illibata etiamnum lineamenta retines, si voluntariam gravis peccati maculam non admisisti; gaude: imago Dei es, quâ nulla elegantior, nulla in oculis DEI pretiosior. *Gloria nostra hæc est, testimonium conscientia nostra, quod in simplicitate cordis, & sinceritate Dei, & non in sapientia carnali, sed in gratia DEI conversati sumus.* 1. Cor. 2.

2. Nec ità solùm in anima, quò humanus penetrare oculus non potest, recondita hæret innocentiaë venustas, quin velut per rimas etiam in corpus innocentis non rarò erumpat, illudque inusitatâ quadam, & supra modum amabili pulchritudine afficiat. *Ante veresundiam præibit gratia.* Eccl. 32.

Quid affectu & amore dignius homine verecundo, & innocente? cujus oculi ad amœnam modestiam compositi, circumspècta conversatio, concinni gestus, mores affabiles, totius denique corporis compositio ad honesti, decorique leges accommodata intuentium oculos & animos magnetè potentiùs trahunt in amorem. Nolim quidem à sola corporis elegantia virtutis mensuram definiri, certum tamen facit experientia, quòd innocentia gratos faciat, ac occultâ quadam vi sui amorem, & æstimationem excitet. Vis placere sine adulatione? vis amari absque phyltro? innocens & pudicus vive. Hoc innocuum amoris fascinum, & cordium magnes est occultus.

3. Parùm foret hominibus placuisse, quorum favor rarò sincerus, variabilis semper est; verùm ea innocentia prærogativa est, quòd quantò quis purior, tantò etiam Deo sit amabilior. Matrem ille habuit sine macula; Nutritium elegit Virginem; *Joannem*, ut Hieronymus observat, *inter Apostolos specialis prærogativa castitatis & innocentia fecerat Christi dilectione & sinu dignam*; Pascitur nempe inter lilia; *Delitiæ* illius esse *sum Filiis hominum*, sed cum iis, qui moribus candidis, & parvulorum instar vitii omnis expertes vivunt, horum consortio ut olim S. Edmundi delectatur; *Sinite*, ait, *parum.*

parvulos venire ad me. Ut gravissimum inter Deum, & peccatorem intercedit odium, ita nullos amat tenerius, quàm quos novit à peccati sordibus magis esse remotos. O beatam innocentium sortem! quid beatius quid nobis accidere potest utilius, quàm à Deo amari? si hunc Dei erga nos affectum cruciatibus, & morte pro ipso toleratâ mereri deberemus, numquid operæ pretium foret? quem nunc faciliori longè viâ nobis additum reddimus; quamdiu sinè peccato sumus, Deo amabiles, imò filii Dei sumus.

4. Non miror jam, quòd tantum sui amorem Innocentia in Sanctorum mentibus excitaverit, ut oppositum illi peccatum non modò angue omni pejùs horruerint, illudque quâ verbis, quâ scriptis detestati, nec nominari quidem coram se sustinuerint, sed unum id gratiæ omnis locò continuis à Deo precibus postulaverint, ut Innocentiam suam perpetuò illibatam conservarent, ideo remotissimas etiam ejus lædendæ occasiones fugerunt solertissimè, honoribus eam, & divitiis, imò Regnis & Coronis, vitæque ipsi præposuerunt; pro ejus conservatione Catharina rotas, Pancratius gladios, Thecla leones, Agnes flammam cum gaudio subje-
runt. Parthenophile quid cogitas? quod potuerunt hi, & hæ, cur tu non possis? posses, si puritatis tuæ pretium ritè intellige-
res!

res! profectò nullius hominis gratiam velles Dei gratiam in periculum adduci, noctes, diésque vigilares, ne quam tua fortassè Innocentia maculam contraheret.

5. Puritas tua thesaurus tuus est; quamdiu illam habes illibatam, & in Dei, & totius cœlestis curiæ oculis verè pretiosus es. *Omnis ponderatio non est digna continentis animæ.* Eccl. 26. Si aurum omne & gemmas totius orbis unus possideres, has non tanti, ac puritatem tuam deberes æstimare. Quàm sollicitè homines opes & thesauros custodiunt, cistis recondunt: & quæ tua est in conservando puritatis thesauro sollicitudo? quæ vigilia? *Virginitas tua*, monet Hieronymus, *divitiæ tue.* Aliæ opes Dei donum sunt, sed periculis animæ plenum; vitiis namque & divitiis major est rei, quàm literarum affinitas; solæ, quæ in castæ mentis innocentia sitæ sunt, non possunt non te reddere pretiosum.

6. Quantò nobilior animæ thesaurus Innocentia est, tantò fragilior est, pluribúsque periculis obnoxius. Est flos amœnissimus, quem facillimè vel æstus domesticarum cupiditatum decoquit, vel impia manus decerpit, vel vehementioris tentationis turbo convellit. Est nitidissimum & illustre speculum, sed quod vel halitu impuro obfusatur, vel tactu maculam trahit, vel, nisi
solliq

Vollicitè custodiatur, levi etiam casu frangitur, & cum integritate decus, pretium & æstimabilitatem omnem amittit.

7. Aliæ opes casu amissæ sarciri possunt, imminutæ accumulari possunt; Innocentia prima thesaurus est, qui semel læsus, semper est perditus, irrecuperabilis est, dolere de hoc amisso potes, potes pœnitere, imò crimen emendare, & per secundam post naufragium tabulam secundam consequi gratiam potes, decus tamen Innocentiæ primæ, florem Virginitatis reparare, restaurare tam parùm potes, quàm speculum semel fractum redintegrare. O mi Parthenophile! non eme tanti pœnitere, vita tibi charior non sit præ innocentia tua; pati potiùs omnia, omnium hominum incurrere odium malis, quàm in ullius gratiam sinas Innocentiam tuam violari. Avaros imitare, qui thesauros suos cistis recondunt, feris muniunt, oculis subducunt, ne manibus pateant rapacibus; & hoc illi pro divitiis faciunt, quas tinea demolitur, & ærugo consumit: quid te decet pro illius thesauri tutela agere, quo semel amisso nec assis amplius es, nec teruncii.

A F F E C T U S.

OMnipotens æternæ Deus! qui me, infinitis aliis, quos creare potuisses, prætulisti,

tulisti, ad imaginem & similitudinem tuam creâsti, paulò minùs ab Angelis honorâsti, & primâ Innocentiæ stolâ per sacri baptis- mi layacrum exornâsti, quid pro his tibi Do- mine beneficiis retribuam, nisi humiles, quas debeo, & semper debebo gratiarum actiones. Absit à me Domine! ut quam gratiâ tuâ accepi tui imaginem, peccati ullius fœditate commaculem; absit, ut primæ In- nocentiæ donum, quod tam benignè mihi largitus es, pro vili, quam peccatum sua dere solet, voluptate commutem; absit, ut Angelicam dignitatem, quam per gratiam, id est, divinæ tuæ naturæ participationem mihi infundere dignatus es, unquam pro sceleris alieujus cupiditate stultus mercator dilapidem.

Innocentia etiam corpori prodest.

Exhibeatis corpora vestra Deo hostiam sanctam, bene placentem. Rom. 12.

I. **H**Abemus thesaurum nunquam satis æstimabilem, Innocentiam, in vasis fragilibus, id est, in mortali corpore. Vas hoc heu nimium quàm fragile est, nemo illi fidat, quia ex natura & origine sua per pri- mi parentis peccatum depravatum, in pec- cato conceptum, semper inclinatur ad ma- lum; innatus eidem est peccati fomes, ideo *caro nostra concupiscit adversus Spiritum; hinc*

hinc fit, quòd non rarò sentiamus cum Apo-
 stolo *aliana legem in membris nostris, repu-*
gnantem legi mentis. Rom. 7. Pugna ista
 quotidiana periculi plena est, quia nec sine
 carne vivere, nec cum illa securi esse possu-
 mus; domesticus hostis est, blandiendo ne-
 cat. Et hæc Innocentiæ victoria est, dum
 juxta judicium divinæ legis, & rectæ ratio-
 nis moderatè utitur membris corporis, non
 quod huic libet, sed quod licet, admitten-
 do; cujus regimini dum obsequens corpus
 obedit, ingens est, quod apud Deum præ-
 mium meretur, dum enim illicitis abstinet
 cupiditatibus, innumeris Deus illi hanc
 continentiam donis compensat.

2. Innocentia constanter servata formæ
 pulchritudinem in corpore non solùm con-
 servat, sed & frequenter auget. Sic quia
 Immaculata Dei Mater & Virgo omnem
 puram creaturam nitore & vitæ innocentia
 longissimè antecessit, tantâ pariter vultus
 elegantia fuit à Deo prædita, ut Dionysius
 Arcopagita ejus pulchritudine visû raptus,
 nisi Catholicâ fide prohibitus fuisset, eam
 Deæ instar adorâisset. Sol nunquam est sine
 luce, licet non semper appareat; nunquam
 colitur innocentia sinè decore. Flos illa
 virtutum est.

3. Alterum, quod in servatæ innocentia
 præmium Deus corpori largitur donum,
 sani-

sanitas est : ut enim immoderata vivendi licentia , & libido innumerorum foecundissima Mater est morborum , eorūque foedissimorum , ita Innocentia valetudinis nutrix est , & in optimo statu conservatrix. Neque id mirum : illa enim illicito concupiscentiæ æstu sanguinem accendit , hæc debitum humorum servat temperamentum ; illa per intemperantiam innumeris materiam præbet ægritudinibus , ista soror Temperantiam finè Baccho & Cerere , ut Venerem , sic & febres extinguit. Non est , quod ingentes pro Medicis sumptus pares Parthenophile , serva Innocentiam , corpus à peccatis cohibe , & ingentem innumerorum morborum materiam subtraxisti.

4. Præcipua , quam homines ambiunt , corporis dos longævitas est. Hanc puritati & innocenti vitæ integritati propriam esse Medici doceat. Audiatur Quarimonius insignis & Regius Medicus de humani generis interitu l. 5. c. 60. loquens ; qui naturalibus etiam rationibus demonstrat nec pestem ullam ad corruptionem humanarum virium , nec morbos ullos ad deflorationem juventutis & inexpectatam humanæ vitæ præcisionem æquè facere , quàm Venerem ; neque ad vires corporis , florémque ætatis diu conservandum melius esse medium , quàm Continentiam. Verbis fidem adstruant

ant exempla, quæ passim plurima occurrunt. Franciscus de Paula 92. Remigijs 96. Antonius 105. Simeon Stylites 109. Paulus Emerita 113. Romualdus 120. annis vitam produxerunt. Et si quando Deus innocentes adhuc teneros & juvenes ex hac vita evocat, facit, ne malitia mutet intellectum, satis diu vivit, qui castè ac innocenter vivit. Sic vive, ut vitam tibi priùs, quàm Innocentiam tolli petas.

5. Nec flaccida hæc & imbecillis longævitas est, inter præcipuas etenim servatæ Innocentiæ prærogativas est, quòd robur illa corporis ac fortitudinem conservet. Godefridus gloriosi nominis Heros Bullionius Hierosolymorum & Syriæ Rex, cùm invictæ corporis fortitudine præditus admirationem hostibus faceret, unde tantum manuum robur accepisset, quærentibus reposuit: *Quia manus bene nullis unquam incontinentiæ sordibus asperguntur.* Unde id Judithæ robur, ut sua manu Assyriorum Principem in medio sui exercitûs obtruncaverit? nisi à Castitate illibatè servata. *Confirmatum est cor tuum (imò & brachium tuum) eò quod Castitatem amaveris.* Judith 17. Vitium sanè oppositum vires corporis elidit, robur adimit, artus extenuat, vigorem naturæ frangit, corpus imbecillum reddit, & exhaustum, dum optinam sui partem,

tem, virium medullam imprudens non mi-
 nùs, quàm impudens egerit, & vitales spi-
 ritus consumit; voluntarius suimet carni-
 fex, & spontaneus vitæ suæ vespillo dicen-
 dus, qui vitâ in sceleribus actâ præmaturam
 sibi ultro mortem consciscit. O amentiam!
 certè si scelera hæc Deo non displicerent, si
 non obsessent, animæ fugienda tamen vel ex
 eo capite forent, quòd corpori, quòd sani-
 tati, quòd vitæ humanæ officiant.

6. Huic corporis firmitati animi pariter
 fortitudinem sociat inculpatus vitæ tenor &
 Innocentia. Hinc obfirmata illa mentis re-
 solutio vim trahit, quâ insigni planè robore
 iis omnibus se opponit, quotquot virtuti
 adversantur. Non mirare quòd S. Babyas
 Numeriano, S. Athanasius Juliano, S. Basi-
 lius Valentiniano, S. Ambrosius Episcopus
 Theodosio se opposuerint; Innocentes fuê-
 re, nullas Tyrannorum iras formidârunt.
 Par animi fortitudo etiam imbellem aliàs
 sexum ad fortia quæque animavit; sic Ca-
 tharina Maxentium, Attilam Ursula, Susan-
 na Diocetianum furentem contempsit; nec
 tot immanitas tormenta habuit, quibus in-
 victum Innocentiæ robur terruisset.

7. *Qui non tentatur, quid scit?* nisi tot
 obnoxia periculis foret integritas, non tan-
 ta ei Deus dona præparasset, sed quia in
 ejus tutela corpus pati, hujus appetitus ra-
 sioni

tionem subijci debet, id præmii promeretur, quòd pari cum anima felicitate in cælo collocandum, dotibusque gloriosis exornandum sit. *Agilitate* videlicet, ut momento citius eò ferri possit, quoquò volet. *Subtilitate*, durissima quæque & obstantia sine violentia, & difficultate transire ac penetrare valeat. *Impassibilitate*, ut & vulneris posthac & doloris omnis expertus mala nulla queat pertimescere. *Luce* demum & gloriâ, quâ illustre semper & lucidissimum perennabit. Anima hæc Parthenophile corpus tuum, ut à fordidis libenter abstineat voluptatibus, ut tantò certius fruatur æviternis.

AFFECTUS.

OMnipotens Deus, qui hominem ex nihilo creâsti, & animæ corpus sociâsti, ut mutuis per vitam auxiliis alter alterius augendo meritum, ultimum tandem, ad quem bonitate tuâ homo conditus est, finem consequantur. Tu fecisti nos Domine, & non ipsi nos. Ecce corpus hoc, quod dedisti mihi, aggravat animam; ecce caro, quâ vestisti me, concupiscit adversus Spiritum; sentio aliam legem in membris meis repugnantem legi mentis meæ; ideo ad te Dominum ac Creatorem meum supplex confugio; Da mihi Virtutem contra hostes tuos

tuos

tuos, imò meos, qui Innocentiam meam
persequuntur; Da, ut ita Spiritu facta car-
nis mortificem, ne me in transversum agant,
ac à via mandatorum tuorum ad viam ini-
quitate impellant. Absit Domine, ut cor-
pore, quod tam vegetum tam integrum mi-
hi dedisti, contra te insurgam, & abutar.

Innocentia est fons veræ lætitiæ.

Non est oblectamentum super cordis gaudium.
Eccl. 30.

1. **P**aradoxum videtur, & res est certissi-
ma; non esse majorem voluptatem,
quàm voluptate caruisse, illâ nempe, quam
mundus & caro, heu nimis quàm fæculen-
tam! propinat. Nihil quippe animum sic
delectat, prout integra immaculati pudoris
conscientia. Delectatio spiritualis pluri-
mis gradibus potior est, quàm carnalis; il-
lud namque solum verum & *solidum est gau-
dium*, quod non de creatura aliqua, sed de
Creatore concipitur, cui comparata omnis
alia jucunditas mæror est, omnis suavitas
dolor est, omne dulce amarum, omne deco-
rum fædum, omne postremò quodcunque ali-
ud delectare possit, molestum. S. Bern. ep,
114. Ecce veri sincerique gaudii fontem,
huc accurrite, plenis hinc congiis lætitiã
haurite; gaudete, iterum dico gaudete, sed

in Domino, non in turpitudine. Immunitas à peccato veram animi parit lætitiã.

2. Heu quàm turpiter decipiuntur, qui in sceditatibus & peccatis gaudii sui materiam collocant? hæ namque delitiæ aut vanæ sunt, aut turpes; antequam iis fruaris, voluptas dici non possunt; dum adsunt, jam fulguris instar transiverunt; postquam iis frui contigerit, jam extinctæ sunt. Non est hæc profectò lætitiæ, sed pœnitendi materia; insania est, non lætitia, postquam vermis, qui nunquam moritur, exedit conscientiam; ubi semper ante oculos versatur conscientia delictorum, quæ ipsa sibi & Judex est, & carnifex; tot præterea alii accusatores, quot vitia; tot vindices, quot peccata. Voluptas, si quæ fuit, fuit momentanea, pœna pedisse qua est perpetua.

3. Quisquis Innocentiã per peccatum amisit læsam circumfert conscientiam, lætus esse non potest. Ad villas & hortos properet; adeat opiparas mensas & convivia; cyathis & poculis innatet; musicam instruat; frustra ager omnia, peccati commissi recordatio quiescere animam non finet, nisi ad momentum unum, alterumve; & morsu dein validiore peccati mali conscium lancinabit. *Non est pax impiis.* Isa. 48. Non est lætitia! nisi vermem in anima latentem amarissimæ sinceræ pœnitentiæ lachrymis mergat,

gat, nisi supernaturalis doloris singultibus eum suffocet, séque ad secundæ Innocentiæ Statum reponat, frustra gaudium quæret, nulli à Deo recedenti bene est. *Scito, & vide, quia malum & amarum est reliquisse te Dominum DEUM tuum, Jerem. 2. 18.* Quid cogitas, Parthenophile? stas in bivio, quò te convertes? ablit, ut à Domino & Innocentia tua vel latum unguem recedas. Nam.

4. *Si est gaudium in hoc mundo, hoc utique possidet puri cordis homo. Secura mens jube convivium.* Proverb. 15. Gloria nostra hæc est: testimonium conscientiæ nostræ, quòd in simplicitate cordis, & sinceritate Dei, & non in sapientia carnali, sed in gratia Dei conversati sumus. Veram sinceramque lætitiã non regia dignitas, non opum abundantia, non opiparæ dapes, non vestium ornatus, non ampli honores, non hominum favor, nec quidquam aliud afferre potest, sola pura & innocens conscientia hujus habet privilegium; hanc si habes, licet pannosus sis & vilis, beatus tamen es, & jure gaudere potes. O pura conscientia! in terra habitas, & jam in cœlo versaris. O mens Immaculata, paradysus deliciarum, cœli prægustus, futuræ felicitatis arrha prævia, pax quæ exuperat omnem sensum! Dissipant tibi alia mi Parthenophile gaudia, hoc
unum

unum posside, hoc constanter tuere, beatus, & semper hilaris vives.

Utinam qui peccatorum siliquis delectantur, experirentur aliquando, quas delicias præbeat Christi sinus, quàm bonum & dulce sit Deo adhærere, & in eo delectari ! profecto vilescere illis mundus, & caro desipere inciperet. Experto hîc fides sit Augustino, qui postquam concupiscentiæ vincula, quibus tenebatur, rupit, peccata deseruit, expertus est, quàm suavis sit Dominus, quàm jugum ejus dulce. *Quàm suave, ait, fuit mihi subitò carere suavitatibus nugarum, & quas amittere metus fuerat, jam dimittere gaudium erat. Ejiciebas enim eas à me vera tu & summa suavitas : ejiciebas & intrabas præ eis omni voluptate dulcior, sed non carni & sanguini, sed spiritui.* O beata commutatio, dum carnales delicias spiritualibus, foedas purissimis, momentaneas æternis commutamus ! sic perdere lucrum est Parthenophile ! absint à te gaudia, quæ offert peccatum, tantò plùs vivus, tantò plùs moriens, plùs in terris, plùs etiam in cœlo delectaberis, quantò purior & remotior à peccato vixeris.

6. Nec in animo solùm has excitat delicias constans à peccato immunitas, liberalior in suos DEUS est, ita cumulat Innocentiam solatiis, ut ad corpus ipsum, externós-
B
que

que hominis sensus afficiendos redundant. Testis est Ignatius, dono puritatis, Immaculatæ Virginis intercessione, donatus; qui tantam solationum affluentiam persæpe expertus fuit, ut corpus iis ferendis impar sensibus linqueretur; sæpius ex hypocausto in apertum cœlum, liberiorémque auram prodire coactus, suavissimæ dulcedinis, quâ reficiebatur, violentiam frigidioris auræ refrigerio temperabat; cœlum intuitus terram sibi cum omnibus quæ continet, ferdere confessus. Et hoc est gaudium, quod semper secum habet Innocentia. Vis lætari, beatus esse? innocens vive.

7. Flentes quidem nascimur in hunc mundum, quasi præfagi calamitatum, quas vita humana socias secum trahit. *Homo natus de muliere, brevi vivens tempore, repletur multis miseriis.* Job. 14. Vallem lacrymarum incolimus, quotidiani sunt casus tristes, qui nos contristant, jam instant hostes, jam premunt morbi, jam damna, & rerum temporalium defectus nos perturbant, adeò ut mirum sit lætos nos esse posse inter tot undique, quæ nos circumstant, calamitates. Nec alia fanè, quòquò te vertas, erit lætandi materia, quàm innocens vita, & pura conscientia. *Non contristabit Justum, quidquid ei acciderit,* Nihil tam triste, tam insolens, quod innocuam mentem perturbare

bare possit. Sint bella, sint pericula, contagio, sit caristia, non tristabitur; nec si fractus illabatur orbis, conturbabitur Justus; scit se Filium DEI, scit se curæ esse cælo. *Qui habitat in Adjutorio Altissimi, in protectione DEI cæli commorabitur. Nec capillus de capite suo cadet sine voluntate patris sui, qui in cælis est.*

AFFECTUS.

Domine JESU gaudium, & delitiæ cordis mei! ad te desideria mea omnia dirigo, ut sicut tota æternitate nihil extra te amabo, aut desiderabo, sed satiabor, cùm apparuerit gloria tua, sic nunc in carcere mortis hujus, mortali hoc in corpore detentus nihil extra te concupiscam. Tui amore valedico omnibus, etiam, quas licitè admittere possem, carnis & sanguinis delectationibus. Nihil mihi præter te sapiat, nihil extra te cor meum afficiat. Tu, qui torrente voluptatis potas tuos, solus me delectare, solus satiare potes! Non fodiam mihi cisternas, quæ continere non valent aquas, non fitiam fœculentas, quas peccatum offert, lacunas. Tu gaudium meum, delitiæ meæ, jucunditas mea nunc, & in sæculum sæculi!

Innocentia mortem parit jucundam.

Preiosa in conspectu Domini mors Sanctorum ejus. Psal. 115.

1. **L**aneo nobis mors instat pede, ubique minatur; semper est in insidiis; juveni non minus timenda, quam adulto; ubi minimè crederemus, adest *dies tribulationis & angustiae, dies calamitatis & miseriae, dies tenebrarum & caliginis, dies nebulae & turbis.* Soph. I. *Dies magna, & amara valde.* Deserenda omnia, Parentes, Cognati, Socii. Deserenda omnia; opes, honores, commoditates: Vicissim deserent nos omnia; ingenium, pulchritudo, sanitas, deferet nos, quidquid in mundo est. *Heu quomodo separas amara mors.* I. I. Reg. 15. Hic ego jam te judicem volo Parthenophile: quis ab his faciliùs avelletur, an is, qui uxoris, prolium curâ in mille partes distrahitur? an qui talibus per cœlibatum expeditus uni sibi, quod consulat habet? Quis promptior instantem mortem admittet? Isne qui voluptatibus assuetus, non uno conscientiam scelere maculavit, an qui sinè ullo crimine vitam immaculatus exegit? O quæ comparatio!

2. Heu me! vel cogitare horreo, quàm dura quàm acerba, quantis anxietatibus & timoribus plena mors illis acidet, qui amissâ per peccatum Innocentiæ stolâ carni & sanguini servientes, filiquis & fursibus porcorum assueverunt, Verè de his Prophetâ Regius: *Circumdederunt me dolores*
mors

mortis, dolores inferni circumdederunt me. Psal. 17. Sed nuda imminentis jamjam mortis memoria, & postremæ præ foribus horæ præsentia tantos iis dolores & terrores excitat, ut cruciatibus inferni comparari mereantur. Hic nempe vitæ in peccatis, & voluptatibus actæ fructus est.

3. Qui per vitam, cum S. Chrysoftomo, nihil timebit præter peccatum, ille nec imminentem sibi mortem timebit; *Timentî Dominum bene erit in extremis.* Eccl. 1. Novis affluet solatiis, dum mortem acceptabit, tanquam malorum, quibus humana vita referta esse solet, portum & terminum; tanquam requiem à laboribus. Inexplicabili cumulabitur lætitiâ, dum cogitabit se mundi, carnis, & diaboli insultibus liberandum, & universis peccandi periculis eximendum. Mortem venientem accipiet ut cœli januam, transitum ex miseriarum valle ad paradysum, ad DEI sui fruitionem & amplexum. *Cupiet proinde dissolvi, & esse cum Christo*, non amissurus vitam, sed mutaturus miseram feliciori, ex exilio migraturus in patriam; ideo ad nuntium mortis non commovebitur, non mutabit vultum, minus metu aut desperatione trepidabit, sed animo placido, mente tranquillâ, sereno vultu, spei & consolationis plenus DEI

fui voluntatem exequi promptus, momentum illud supremum expectabit.

4. Christus salutis nostræ appetentissimus identidem nos monet in Evangelio, ut vigilemus, quia mors, tanquam fur, quâ horâ non putamus, adveniet, ideo semper nos voluit esse paratos; cui documento nemo morem gerit sincerius, quàm qui innocuam servare Innocentiam adlaborat; nunquam mors huic venire potest improvisa, importuna, vel nimum præproperea. Interrogatus aliquando Vir Religiosus, dum animum colloquiô relaxabat, quid ageret, si hac sibi horâ è vita migrandum esse intelligeret? se in animi relaxatione perecturum reposuit, eò quòd conscientiam ita semper habere dispositam studuerit, ut nunquam non mori paratus esset. O felix innocentis animæ conditio! hæc est, quæ sui cultores ad eum mortis contemptum erudit, ut quotidianâ pietate mortem repentinam sibi obtingere petant.

5. Revoca hîc tibi in memoriam suavissima innocentium animarum in agone solatia, qui non modò non expalluerunt ad nuntium mortis, sed vultu ad omnem hilaritatem composito, exultantes animo & canentes eam oppetierunt, illudque Davidicum ingeminârunt: *Letatus sum in his, quæ dicta sunt mihi: in domum Domini ibimus.* Psal.

121. Hæc cogitatio innocuas mentes adeò confirmavit, ut ultrò mortem quæſiverint. Mirari deſine Apolloniæ tenellulæ Virginis tredecennis fortitudinem, quæ mori adeò non exhorruit, ut ultrò in ignes inſilierit. Hæc innocentix prærogativa eſt: in morte gaudere, per quam ob ſenſuum oblectamenta hic neglecta ad perpetuorum gaudiorum fruitionem ſe vocari intelligit. O moriatur anima mea, dices Parthenophile, morte Juſtorum! morietur, ne dubita, ſi vixeris vitâ Innocentûm, id eſt omnis voluntariæ impuritatix experte. O quale ſolatiûm vitam nullius unquam gravioris delicti conſciam tumulo inferre!

6. Quod mortem ita duram & amaram facit, eſt Judiciû particularis à morte ſtatim imminentis horror. Finiri vitam, corpus ab anima ſeparari, avelli à charis difficilè licèt ſit, faciùs tamen toleratu eſt, quàm ſit de vita malè acta rationem reddere; offendi & irati Judiciû ſententiâ audire; meritâque per peccatum pœnam præſtolari. Hoc enimverò eſt terribiliû omnium terribiliſſimû, ſed malis & ſcleratis; vice verſâ Innocentibus gaudiû eſt, ſolatiûque plenum, quia evocantur ad præmiû; poſſunt enim conſcientiâ teſte dicere: *Cuſſum conſummavi, fidem ſervavi, & mandata, in reliquo reſoſita eſt mihi corona Juſtitix,*

quam reddet mihi Dominus, justus Judex, & quid aliud speret bonus & obsequens filius, qui DEUM non jam Judicem habiturus est, sed patrem.

7. Qui vel unicum toto vitæ suæ decursu grave peccatum commisit, præterquam quòd jacturam passus sit inæstimabilem, illud etiam infelicitatis incurrit, quòd justissimè debeat mortem formidare, nec securâ conscientiam, & absque gravissima sollicitudine mori possit; hinc enim gravissimo suffundetur pudore, quòd animam ob rem tam vilem, tam foedam, tam Deo exosam commaculaverit; illinc justissimâ premetur anxietate; quia peccatum à se commissum esse recordabitur, remissum verò esse scire, sine revelatione Dei non poterit; licèt opinione suâ veram, eamque iteratam sæpius egerit poenitentiam: *De propitiato peccato noli esse absque metu, quid ergo consilii? Hoc unicum, ut quisquis primam adhuc habes Innocentiam, hanc omni studio servare conitaris, omnia prius, vitamque ipsam citius tibi finas extorqueri. Quàm Innocentiam,*

A F F E C T U S.

Benignissime Domine, vitæ ac mortis arbiter Deus! scio, quòd divinæ tuæ providentiæ dispositione mihi quoque statutum sit mori; quando autem? quàm citò? quo mor-

quod sanè nullus agit certiùs, quàm qui semper in Dei gratia constitutus inculpam gerit conscientiam. Hanc enimvero, si peccato, quod absit, gravi sordidatam circumferat, ad cœlum per actiones aliàs etiam bonas promerendum inhabilis est; jus omne ad cœlum, quod per gratiæ in Baptismo infusionem obtinuit, perdit & pessumdat, stultissimâ, quæ unquam cogitari potest, negotiatione, dum pro re vili, sæpe sordida Dei fruitionem, pro momento beatam æternitatem commutat.

2. Cœlum ante ipsum Cœlum possidet, qui ita vivit, ut de cœli affecutione certus, lætos omnibus in eventibus ducere possit dies; quod tam diu quisque habet, quamdiu conservat Innocentiam. Quidquid in orbe terrarum fiat, quæcunque insurgant bella, commoveantur sedibus suis elementa, quiscunque te casus, quæcunque premat adversitas, totus in tui perniciem mundus & orcus conspiret, tutus ridebis, nemo tibi cœlum eripiet. Hoc unum est præ reliquis magis infallibile prædestinationis signum, hoc quicumque præditus est, jure gaudere semper cantaréque potest: *Latatus sum in his, qua dicta sunt mihi: in domum Domini ibimus: Ps. 121.* Et hanc salutis certitudinem, hoc jus filiationis divinæ, hanc beatæ æternitatis arrham pro consensu ad peccatum,

proq

pro visu, pro tactu velle perdere, quàm inexplicabilis dementia foret?

3. Dum B. *Aloysio* Incarnato illi Angelo mors imminere proxima nuntiaretur; non solum non consternatus est animo, sed collectâ per extremas vires voce suavissimè cœpit canere: *Ad cœlum! ad cœlum!* recordabatur nâmq̃ue innocentissimus adolescens: se non tantùm peccatum omne plusquàm dæmonem & infernum horruisse, verùm etiam speciali Dei privilegio nullam se unquam vel cogitationem, vel corporis motum Angelicæ Virtuti contrarium sensisse. O beata ad mortem præparatio; aperta innocentibus semper est cœlij anua, tales cum S. *Quidone*, paupere sed innocente, ab Angelis morienti accinentibus invitantur. *Veniat dilectus noster ad percipiendam æternæ felicitatis coronam!* eorum animas præstò expectant Angeli, ut eas, prout S. Ludovicum Tolosanum rectâ in cœlum deducant. Innocentia nempe clavis est cœli, hoc illi semper patet.

4. Vide, quàm facilè sit cœlum mereri! si necessarium pro ejus ingressu foret martyrium; si longa cogereris ad jejunia, solitudinem, & eremum; queri non posses; his enim omnibus plus cœlum meretur. Verùm his omnibus non est absolutè necessarium, unum unum est compendiosum

ad cœlum iter. Audi Chrysoftomum: Si omnia, quæ Tyranni possent inferre supplicia, omnes quæ accidere humanis corporibus possunt ægritudines, perferenda essent, forent cum gaudio toleranda; etiamsi per ista modico tantum temporis spatio cœli gaudia degustare concederetur: nunc quando eadem non pro momento, aut hora, sed pro tota æternitate obtinere potes solùm, ut te porcis non misceas, animam peccato non fœdes, hocne tibi grave videri potest? Via Lactea securissima est ad cœlum via.

5. O cœlum! pulchra patria! ubi, quidquid delectare potest, aderit; aberit, quidquid durum, aut molestum accidere posset. Et ideo concupiscit, & deficit anima mea in atria Domini? Psal. 35. Verùm frustra eò aspirat, qui hic sibi cœlum quærit; qui dicit: Cœlum cœli Domino, terram autem dedit filiis hominum. Psalm. 113. Qui cum talpa & porcis terrenis delectatur. Cœlum nos expectat; sed non dandum dono, non aperiendum otiosis; venale prostat; Venite, emite absque argento & auro. Is. 55. Nulla certior pro illo comparando, neque sincerior moneta est præ vitæ Innocentia. Nihil coinquinatum eò intrabit. Peccatum vectis & fera est, quæ cœlum clauditur; ab illo immunis, de cœlo non dubitet. *Quis ascendet in montem Domini*

Domini, aut quis stabit in loco sancto ejus? Innocens manibus, & mundo corde. Psal. 23. Longa, dura, & ambigua via ad cœlum est pœnitentia!

6. Qui ad nobile invitatur convivium, grossioribus domi cibis abstinet, ut sapidioribus deinde vesci possit: jam tum, dum creati sumus, ad cœlum convivæ invitati sumus, ubi non stillâ solatii, sed *torrente voluptatis parabit* suos Dominus; cujus tamen degustandæ capaces minimè sunt, qui sensualibus delectantur; abstinendum nunc est terrenis, ut abundemus cœlestibus; valedicendum carnalibus, ut succedant spiritualia; spernenda momentanea, ut fruamur æviternis. Avertendi sunt hîc oculi, ne videant vanitatem; visuri olim quidquid pulchrum esse potest; sepiendæ hîc aures spinis, ne pateant obscœnis; olim cantibus Angelorum recreandæ; continenda nunc lingua à fescenninis, ut canat totâ æternitate canticum novum; Tactus nunc ab illicitis custodiendus, ut corpus olim suis dotibus gloriosum in cœlo regnet. Differenda eò sunt solatia; vita nostra brevis est, non ægrè modicum sibi à peccato temperabit, qui gaudere volet in æternum.

7. Nec solum de cœlo aliquando obtinendo certus est innocens, sed & de speciali reliquos inter Cœlites præmio, nempe de

consequenda laureola Virginitatis. Ut enim Deus palàm faceret, quanti puritatem illibatè conservatam æstimet, non solùm cœlum innocentibus præparavit, sed specialem in cœlo prærogativam, peculiarem honorem, per quem à reliquis Sanctis distinguantur, attribuit; laureolam nempe Virginitatis intemeratè conservatæ luculentum testem & indicem. Singulare gaudium, & majus præ aliis solatium habituri sunt, quia *sequentur Agnum sine macula, quocumque ierit, cantabunt canticum, quod nemo alius cantare poterit.* Apoc. 31. O Virginitas dos Angelica, corona immarcescibilis, Gemma Innocentiæ! quàm multi te non satis æstimant, quàm facilè prodigunt, quàm incautè custodiunt! Tu prudentior esto mi Parthenophile, serva thesaurum tuum, custodi coronam tuam, ita vive, ut dicere in veritate possis: puritatem servavi, cursum consummavi, in reliquo reposita est mihi cœrona Virginitatis in cœlo. Qui potest capere, capiat.

A F F E C T U S.

O Liberalissime Deus, quàm magna est multitudo dulcedinis tuæ, quam præparasti diligentibus te, quàm ubere præmio modica nostra, quæ præstamus obsequia, compensas in cœlo! Eò conditus sum, ut tui visione beatâ frui, téque æternùm ama-

re

re ac laudare possim! unum terret, quòd multi eò sint vocati, pauci electi! quia peccatum heu quàm nimium multis illud præcludit. *Confige proinde Domine timore tuo carnes meas*, ne animam meam ad illicita educant, sed ut in sancto timore, ac filiali tremore operer salutem meam; qui sto per gratiam tuam, confirma gressus meos, ne cadam per ignaviam meam!

Innocentes B. V. amat ut Filios.

Dilectus meus mihi, & ego illi, qui pascuntur inter lilia. Cant. 2.

1. **S**ANCTISSIMA Dei & Innocentium omnium Mater MARIA in prærogativa puritatis maximè excellit. Hæc sine macula concepta; omnis tam gravis, quàm levis peccati expers perpetuò vixit; prima inter omnes mortales Virginitatis votum emisit; semper Virgo: Virgo mente, Virgo carne, Virgo professione; Virginum ut Primiceria, ita Mater & Patrona! quò quisque ad Puritatis amorem accedit propior, eò est Marianæ filiationi proximior. Quid tibi hìc animi est Parthenophile! bullit non dubito filialis in corde tuo erga hanc Matrem dilectissimam amor; sed cogita: quòd amor otiosus esse non possit; magnus est, magna operatur. Tres Marianæ filiationis gradus habes: Vivere sinè gravi peccato.

Casti-

Castitatem statui tuo competentem colere.
Perpetuam Virginitatem servare. Tu quod
vis, elige.

2. *Similitudo morum Mater amorum.*

Quantò aliquem teneriùs MARIA fovet, tan-
tò eundem sublimiori puritatis amore in-
flamat; & ut ipsa Virginitatem ipsius Dei
maternitati prætulit, sic Clientibus suis pe-
culiare Angelicæ Virtutis tuendæ desideri-
um infundit. Ubi MARIA est, puritas est;
ubi illa adest, abesse debet turpitude. Visi-
tavit illa Joannem, & illico peccato solvi
debit. Hæc Virgo est germinans Virgi-
nes, cui adhuc viventi hoc peculiare erat,
ut ejus aspectus, cùm esset pulcherrima om-
nium, etiam incontinentes ad continentiam
incitaret, castos verò in virtutis hujus amo-
re solidaret. Huc oculos, huc animos Par-
thenophile! MARIAM, id est, puritatis
ideam, Magistræ Castimonix, Virginem
Virginum, & Matrem Innocentium intue-
re; sic oculos, sic illa manus, sic ora fere-
bat: imitare, & redamaberis.

3. Nullis plus favoris exhibet MARIA,
quàm innocentibus, erga hos se Matrem ex-
hibet benignissimam. Hæc Parthenium &
mellifluum *Bernardum* filii instar lactavit;
Albertum Crispinensem Monachum vitæ
mediis destitutum buccellâ panis in os im-
missâ pavit. *Aldephonsum* Marianæ Virgi-
nitatis

nitatis & corpore & ore defensores veste candidissimâ è cælo allatâ vestivit. *Stanislaum* Kostka ægrum invisit. *Alexandrum* Bertium, ratæ pudicitix florem, dum somnum caperet, floribus consperfit. Adeò omnia piæ, sollicitæque Matris officia charis illa filiis semper impendit, ad quos favores ab illa promerendos unica semper via fuit Innocentia; hæc inter Apostolos *Joannes* à Christo audire promeruit: *Ecce Mater tua*, Scio Parthenophile desideria tua, nihil tibi magis in votis, quàm amari à Matre pulchræ dilectionis, ecce moneta, quo illius amorem merearis: innocens vive.

4. Quantò teneriùs innocentes amat Deipara, tantò ampliùs ope, affectùque recedit ab iis, qui ab Innocentia vitæ, moribùsque integerrimis recedunt. Nec mirùm, *quæ* enim *comparatio luci ad tenebras*, Virginitati cum sordibus, Immaculatæ cum peccato? Respuit impudici illius preces, cui cibum pretiosum sordida in lance, quæ nauseam creabat, exhibuit. *Spec. Ex.* Negavit indecorè jacenti benedictionem, dum aliis in eodem cubili modestè cubantibus bene precaretur. *Antonin.* Ab eadem colaphum sodalis accepit sodalitiî calamò ad amatorias literas abusus. *Sod. Parth.* Alium Congregationis tempore nudum balneantem mergi permisit. Nempe: *Cinxerat induiti latus optimæ*
Vir-

Virgo Sodalis, ut vidit nudum, fugit, & ille perit. Refugit nempe sordes omnes Immaculata, nec ei placere potest, quod fordidum est, quid autem peccato sordidius esse possit?

5. Quantum Glientes suos Innocentiâ excellere desideret Mater amabilis, toties testata est, quoties ipsa suos ad ejus amorem est cohortata. S. *Emerico* Hungariæ Duci, dum in templo oraret, quod Deo, ejusque Matri gratissimum offerre posset obsequium, clara vox de cœlo lapsa monuit: *Pulchra res est Virginitas!* quam is deinde totâ vitâ, etiam in conjugio illibatam servavit. *Aloysium* Deipara, uti & *Stanislaum* ad Religionis ingressum hortata est, ut castæ mentis & corporis in tuto lilium collocarent. Eadem, ut innumeros taceam. S. *Ignatio* spectabilis, ei donum puritatis & ab obscœnarum rerum imaginibus immunitatem impetravit; Ipsa in *Reginaldo* omnem libidinis fomitem extinxit, & *Jacobum Ledesma* ob tentationum frequentiam pusillanimum animavit, dum eidem apparuit canentibus Angelis: *præclara res est Castitas; majora sed sunt præmia, quæ continenti dat DEUS.* Pone metum Patthenophile! aderit illa tibi quoque tentato.

6. Præsentissimum ad vincendas tentationes præsidium **MARIÆ** cultus & invocatio
sem-

semper fuit, eritque. Aliis annulus ejus nomine insignis in digitis, aliis ejusdem imago, sinu gestata, contra tela ignea inimici scutum fuit. Multis devota ejus memoria, & sola sacri nominis invocatio præsidio fuit. Innumeri sunt, quos ejus imaginis, non secus ac olim viventis aspectus ad horrorem peccati, & amorem puritatis accendit. Vide Parthenophile, & gaude, quàm facile, quàm promptum tibi sit ad Innocentiam præsidium, si eo uti voles. **MARIAM** ama; quid dulcius? **MARIAM** invoca: quid facilius?

7. Habent hoc Mariophili Clientes, quòd ut eam tenerrimo affectu prosequuntur, sic puritatis etiam tum in se, tum in aliis sint Zelotes ferventissimi, Virginei planè Apostoli, qui quidquid conscientiæ, quidquid Innocentiæ ac morum honestati adversatur, in se & aliis angue & cane pejùs adversantur, viisque & modis omnibus in se pariter, ac in aliis Angelicæ Virtutis amorem, æstimationem, curam, & custodiam fovent, promovent, & tuentur. Non sustinebat *Bernardinus*, ut se præsentem vel verbum ulli contra honestatem exciderit. *Stanislaus Kostka* **MARIÆ** totus in amoribus, totus in delitiis tantam puritatis curam alebat, ut si quis ore minùs loto illi adversa proferret, illico in deliquium solutus, quos authorita-
te

te parvulus non poterat, exemplô castigabat. Esne tu quoque in hoc innocentiaẽ Zelotum numero Parthenophile? ut posthac sis, in tuo stat arbitrio; si MARIAM sincerè amas, si ab ea amari valde desideras, indubiè eris. Innocentia enim est MARIÆ filiorum characteristica.

A F F E C T U S.

O Sanctissima Virginum Virgo, Immaculata Dei, & mea Mater MARIA tibi sincerissimo & filiali affectu hos oculos, has aures, hanc linguam, has manus, cor denique, totumque corpus, hanc insuper animam, memoriam, intellectum, ac voluntatem humillimè offero, dedico, tuoque honori & amori perpetuum anathema confecto; æquè tua pleno jure sint, ut mea Dei dono sunt. Absit, ut iis unquam, ad impuritatem ullam, & tuæ Maternæ, Divinæque Majestatis offensam abutar. Pereant illa citius, quàm iniquitatis ullius fiant instrumenta. Tu Domina Clementissima munus hoc meum suscipe, tu protege, tu ab omni non dicam peccato, sed & inordinationis ullius labe præserva!

Innocentia facit Angelis parem.

Erunt sicut Angeli Dei. Matth. 22.

- E**A est humanæ naturæ felicitas, ut Dei gratiâ, & sollicitâ uniuscujusque curâ

curâ ad Angelicæ usque dignitatis prærogativam sublimari possit, nempe si inculpatae vitæ tenorem absque ullius contagione peccati constanter præseferat; quid etenim vulgatum est magis, quàm ut is, qui inculpatis moribus, singularique modestiâ vivam in carne spirat innocentiam, passim ab omnibus Incarnatus Angelus vocitetur. An non enim planè Angelicum sit, eum qui peccati fomite, & carnis concupiscentiâ præditus sit, non secundum carnem vivere, sed virtute naturam superante, corpore quidem in terris, animo autem in cælestibus conversari. Nihil prohibet nos Angelos fieri, statim ac voluerimus. Ideo castissimi Stephani Levitæ species in Concilio Judæis apparuit *tanquam vultus Angeli stantis inter illos*. Actor. 6. Vide Patthenophile felicitatem tuam, quamdiu Angelus es, cave ad bruta unquam per peccatum degeneres.

2. Differt homo pudicus & Angelus, sed felicitate, non virtute; etsi illius Castitas felicior, hujus tamen fortior, nec illa apud Deum æquissimum remuneratorem magis meritoria & excelsior æstimatur. Angelus carneis tentationibus liber integritatem suam in Cælo servat, & loco & naturâ inviolabilis: at homo in terra, *in medio nationis pravae*, illecebris quotidie impetitus, dia-

diaboli astutissimi hostis tentamentis ferè
 continuis subjectus, si incorruptionem An-
 gelicæ parem fervet, indubium est, quòd
 potiozem præ Angelo laudem, & lauream
 mereatur. Ideo fortè Apocalypticus ille
 Angelus honorari à Joanne recusavit, dum
 diceret: *Vide, ne feceris, conseruus enim tuus
 sum.* Apoc. 22.

3. Ut arcta est Angelos inter & innocen-
 tes morum conformitas, sic etiam intima in
 amore necessitudo intercedit. Amant in-
 innocuas animas Angeli, & ad illorum obse-
 quia promptissimi, frequentissima cum iis-
 dem commercia & amicitiam planè singu-
 larem habere sunt conspecti. *Danielem* in
 lacu leonum paverunt? *S. Petrum* Cœlesti-
 num literas instruxerunt; *Christinam* ab
 ægitudine curarunt; *B. Stanislaum* sacro
 epulo refecerunt; *Amor similes invenit, aut
 facit.* Disce, cum quibus agere, quos amo-
 re tuo dignari debeas Parthenophile? An-
 gelum & porcum quis in amicitiam cogat?
Noscitur ex socio, qui non cognoscitur ex se.
 Plures mansissent Angeli, si nunquam nisi
 cum bonis conversati fuissent. Ita tu age,
 ut ex conversatione tecum habita quisque
 melior abeat; vicissim cum talibus ama con-
 versari, quorum consortio semper te magis
 in bono confirmes.

4. Quia verò illi verè amici dicendi sunt , qui non tantùm felici tempore , verùm qui usque ad mortem tales esse perseverant , ideo in hoc maximè suum Angeli erga innocentes affectum testari solent , quòd his tunc , dum ab omnibus deseruntur , nempe in agone adesse , eos consolari ; ad cœlum , innocentum patriam , invitare ; tandem vitâ functorum animas cœlo inferre consueverint . Pleni ejusmodi exemplis sunt libri , quæ pagina ista non capit . O Parthenophile ! aderit etiam nobis suprema illa hora , & fortè brevè aderit , ubi fugient ollares amici , deserent Cognati , nemo hominum juvare poterit , nonne optaremus Angelico ibi frui solatio ? in manu nostra est , ut id impetremus . Vivamus , ut Angelicos mores ad agonem usque conservemus , nec dubium fit , quin Angelorum ibi solatia simus experturi .

5. Nec animas tantùm innocentes tanto affectu prosequuntur Angeli , propter has etiam corpora curare , & honorare sunt visi . *S. Catharinae* Virginis jam exanime corpus ad montem Sinai translatum honorificè sepeliverunt ; *S. Venantii* cadaver à carnificibus projectum , in puritatis semper servatæ testimonium veste candidâ contexerunt ? *S. Dymphnae* Virginis exuviis è candido marmore nobilem tumulum erexerunt ; Sic Angeli honorant corpora , quæ pro servanda
 INNO-

Innocentia tam fidelem animabus operam junxerunt. Est suus nempe etiam conchæ ob margaritam honor, & pretium. Solare corpus tuum Parthenophile, quod nunc sensus ab illicitis custodit, quod inediâ vitiis alimenta subtrahit, quod mortificatione innocentia amittendæ pericula prævertit: olim à Deo & Angelis honorabitur. Sic innocens *Xaverii* corpus hodiedum est incorruptum, sic in *Ignatii* tumulo stellæ micare sunt visæ.

6. Quantùm amant innocentes Angeli, tantùm sordidæ vitæ homines, quique cum porcis in volutabro luti volutantur, fugiunt, averfantur, & odere quàm vehementissimè, tanquam sibi maximè oppositos, Scilicet non veniunt nisi ad candida tecta columbæ. Licet nobilitate longoque famulorum firmate spectabilis compareas; horrebit & execrabitur te Angelus, si anima tua peccati labe sit sordidata. Sic adolescentem probum adhuc & candidæ mentis ac stolæ amantem, quòd locum pudicitia adversum adiisset, seque discolorum juvenum societati miscuisset, domum suam reducem impactâ alapâ Angelus castigavit, ictu tam valido, ut tumida pluribus diebus gena permanferit, exemplo & documento futura: quantùm oderint Angeli, quidquid cum honestate & Innocentia non optimè convenit,

nit. Fideles Deo sunt Angeli, ejus hostes odisse debent.

7. Ut suum divina bonitas cuivis hominum custodem designavit Angelum, sic prima Spiritus hujus beatissimi cura, & princeps ante alia omnia sollicitudo est, Clientis curæ suæ crediti animam à peccato, & omni turpitudine immunem conservare. Sic innocentissima illa Virguncula S. Agnes gloriabatur: *mecum habeo corporis mei Custodem Angelum.* Lætissimi sunt Angeli, si Dei præceptis, suisque inspirationibus obsequentem nacti sint Clientem. Sæpe autem Clientum ruinam etiam lachrymis prosequi sunt conspecti. Absit mi Parthenophile, ut tristitiæ hujusmodi causam Tutelari tuo unquam præbeas, quin potius Bernardi consilium audias, & *quoties aliqua cernitur urgere tentatio, invoca Custodem tuum, Ductorem tuum, Adjutorem tuum in opportunitatibus, in tribulatione: inclama, & dic: Domine salva nos, perimus! In quovis angulo, in quovis diversorio Angelo tuo reverentiam habe; nec audeas illo presente, quod vidente me non auderes.*

AFFECTUS.

O Sanctissime mi Angele, mi Achates fidelissime! cui divina me Providentia Clientem dedit; Vide hinc fragilitatem,

C

& im-

& imbecillitatem meam, inde innumera salutis & vitæ pericula. Volo quidem, & quod sæpius te etiam teste statui, rursus statuo, per Dei gratiam, Immaculatæ Virginis Angelorum Reginae intercessionem, & tuam assistentiam mundo corde, & casto corpore Deo meo usque ad mortem fervire. Verùm quia Angelus Sathanæ me colaphisat, ad te recurro, tuum, cui commissus sum, auxilium supplex imploro; tu me, animam, corpus meum rege, dirige gressus meos, ne à semita mandatorum Dei unquam declinent, me ab omnibus lædendæ conscientiæ periculis potenter defende; ut lætus Deum unà tecum hinc, & æternùm laudem, amem, & benedicam. Amen.

Innocentia servata, Martyribus æquat.

Qui Christi sunt, carnem suam crucifixerunt cum vitiis, & concupiscentiis suis. Gal. 5. 24.

1. **I**Nter omnia virtutum exercitia præcipuam semper laudem obtinuit Martyrium; majorem quippe charitatem nemo habet, quàm ut ponat animam suam; hoc certissimum est maximi erga Deum amoris argumentum, quando homo pro ea dat, quod habet pretiosissimum, nempe vitam: & sustinet malum, quod est terribilium
 omni-

omnium terribilissimum, videlicet mortem. Ideo etiam in cœlo speciali honoris notâ, laureolâ nempe Martyrii, tanquam specialis virtutis characteristicâ præ sanctis reliquis honorantur. Gaude Parthenophile! quia ad hanc Martyrum dignitatem tua servata te sublimat Innocentia. *Habet etiam Pudicitia servata, S. Hieronymo interprete, martyrium suum: nec enim solum sanguinis effusio in confessione martyrium reputandum est; sed devotæ quoque mentis servitus immaculata quotidianum martyrium est; illi corona de rosis plectitur, huic de liliis.*

2. Insignis est Martyrum fortitudo, qua tyrannidem vincunt; sed Sanctorum Christi purpuratorum pugilum horum pace dixerim, major est liliatorum Innocentiæ Martyrum fortitudo. Habent illi hostem, cum quo congregiuntur; innumeros Innocentia, cum quibus huic certandum est. Martyrio unius momenti robur sufficit, breve illius prælium est; Hujus pugna quotidiana est, nec nisi cum vita terminatur. Illud etiam dormiens obtineri potest, hæc continuis vigiliis, indefessâ resistantiâ, perpetue ad Deum recursu eget. Rectè sensit immaculatus Bernardus: *Martyrio omni nobilius martyrium est, spiritu facta, & desideria carnis mortificare, illo quidem, quo mem-*

bra ferro caduntur, mitius, sed diuturnitate molestius.

3. Corpus innocens omni sacrificio Deo gratius est holocaustum; qui corpus D E O in fidei testimonium immolant Martyres, cum hoste quidem rem agunt! at favio-rem longè hostem patiuntur innocentes in corpore; quantò enim hostis iste minùs armatur ferro, totus in blanditiis, tantò periculosius est cum eo congregari. Unâ resolutione semel conceptâ finitur sanguinis martyrismus; candidum istud semper in armis, semper in certamine vivere, tótque subire Martyria, quot integritatis pericula subire cogitur. *Mibi videtur, ait Origenes: Illius solius esse indefinens offerre sacrificium, qui se indefinenti & perpetua deo verit Con- tinentia.* Gratulor tibi Parthenophile! tot te in cœlo laureæ præstolantur, quot hîc integritatis tuæ pericula vincis. Macte animis: tu tibi ipsi carnifex, tu victima esto; idem Victor & victus; hostis & arena; Mar- tyr & Tyrannus.

4. Eam Innocentiæ cultoribus Deus tri- buit fortitudinem, ut nulli ad martyrismus etiam truculentum pro Deo ferendum in- veniantur paratior, quàm qui maximè innocui. Vis testes? *Simeon Tridentinus* parvulus à Judæis immanissimos cruciatus & lanienam ridens excepit. *S. Agnes tre-*
desco-

decennis Virguncula, inter ignes Illæsa, gladium læta sustinuit. S. *Cononis filius* duodecennis ad vitam cum patre in craticula ponendam se ultro obtulit. Et unde tanta pupulis istis Fortitudo, unde tantum in tenello corpore robur? mens recti conscia nihil timet, nisi peccatum. Innocentia his vires addidit, digni, ut in fortitudinis æquæ ac integritatis testimonium ex cæso nonnullorum corpore cum sanguine simul lac promanaret, Deo magis dilecti quia candidi & rubicundi.

5. Qui crudelitatem tyrannorum, & fœvissima tormentorum genera superârunt innocentes, iidem te ad vincendos fortiter mitiores longè adversarios, tentationes nempe superandas hortentur Parthenophile? potuerunt hi & hæ, cur tu non possis? non à te petitur, ut jugulum carnifici præbeas, mitiora sunt, ad quæ invitaris, certamina: fuge, quid facilius? & hostes tuos vicisti. Quid times? vinci non potes, nisi velis; nisi ultro te hostibus tradas, victor manes; latrare possunt, sollicitare possunt; mordere, nocere, vincere non possunt, nisi volentem. Dum tentaris; victoriæ materiam, occasionem triumphî tibi oblatam esse gaude; certus, quia non patietur te Dominus tentari super id, quod possis vincere.

Si contemptim cum eo agas, nec responso digna-

dignaris, ab ejus suggestionibus mentem aliò convertas, pudebit hostem tuum, sic confundi non feret, rariùs insultabit.

6. Nec tamen ita semper imbellis est Innocentiæ defensio, ut non aliquando etiam vulnere & copiosi sanguinis effusione steterit. *Lilium* illa est, sed *inter spinas*; lilium est, quod ut floreat, vigeátque illibatum, multo sæpius sanguine innocentes irrigârunt. *Aloysium*, Incarnatum illum Angelum, interroga, quid calcaria illa tenello lateri immersa, quid sanguineæ innocentis corpusculi verberationes sibi velint? & intelliges hæc decora illa esse vulnera, è quibus plus meriti, quàm sanguinis promanet; hunc esse sanguinem, quo primæ Innocentiæ stola nativo in candore conservetur. Hoc est amare Innocentiam, ut pro ejus tutela sanguinem ultro fundere quis non renuat. Nonne tui te pudet Parthenophile, cum adeò indulgenter agis cum corpore, Aude aliquid, meretur Innocentia tua, Deus meretur, meretur laureola illi in cælo præparata.

7. Nemo victoriam sinè certamine, minùs coronam sinè victoria sperare potest. Duplicem Innocentiæ servatæ coronam Deus destinavit: Virginitatis unam, Martyrii alteram; utrâque diurnas nocturnasque vigilias postulat, non obtinenda, nisi ab

eo, cujus, etiam dum dormit, cor ad Innocentiae tutelam vigilat, semper in excubiis. Testem hic statuo Virgineum orbis Thaumaturgum *Xaverium*, quem cum vigilem adoriri metuisset dæmon, ex insidiis aggressus sopore pressum missis minùs honestis phantasmatibus tentare cœpit; quæ tantâ ille animi repugnantia excepit, ut copiosum ex ore & naribus sanguinem profuderit; in cujus tam heroicæ puritatis testimonium innocens illud corpus Deus etiamnum vult esse incorruptum, ut publicum orbi proftet documentum, quàm gratum Deo accidat pro tuenda vitæ integritate usque ad sanguinem restitisse. Disce cum animæ tuæ hostibus decertare, ut immarcescibilem olim Innocentiae simul & Martyrii lauream consequaris.

AFFECTUS.

DEUS, qui inter cætera potentiae tuæ miracula etiam imbelli sexui, teneræ ætati, & fragili naturæ victoriam Martyrii persæpe contulisti, pugnandum mihi video cum tot hostibus, quot Innocentiae pericula me undique circumdant. Hinc prava Sociorum hortamenta, inde mille peccatorum irritamenta eam infestant; foris exempla, intus passionés ad malum inclinant; diu noctûque sensus impetunt, dæ-

non, tanquam leo rugiens circuit, ut devoret, allicit mundus, caro insultat; & quomodo tot inter adversarios illæsa victrix perseverabit fragilitas mea. Satis experior, aut vincendum mihi est, aut pereundum. Tu Domine sis fortitudo mea, tu me indue virtute ex alto, ut tot inter hostes nec animo concidam, nec corpore succumbam.

**Innocentia facit scientiæ, & aliorum
Dei donorum capacissimos.**

In malevelam animam non introibit Sapientia
Sap. 1.

Liberalissimus in homines divinissimus Spiritus, plurimis eos cœlestium donorum suorum charismatis replet, si se ipsi capaces redderent. Qui solem excludit, ignaviæ suæ, non illius efficaciam ac lumini adscribere debet, quod mediâ etiam die densa in caligine versetur. Ut non quælibet aqua objectam recipit imaginem, sed ea solum, quæ sine fæce perspicua est; sic non omnis anima divinarum gratiarum æquè capax est, nisi munda sit, & à sordibus omnibus depurata; quantoque ad munditiam accedit purior, tantò recipiendorum Dei donorum est capacior. In charta nsempe, aut membrana Virginea promptius scribitur, quàm si ea primum ablui, vel per rasuras à maculis debeat liberari. Candidorum hæc dicta sunt solatio.

2. Inter Spiritûs Sancti dona, quæ Adolescentiam præcipuè ornant, scientia est; hæc ut petenda, ita expectanda è cœlo est à Patre luminum, *ille vos docebit omnia, & suggeret vobis omnia.* Joan. 14. Sed ut columbæ fordes horrent, non adeunt nisi candida testa, ita *Spiritus Sapia in malevolam, & sordidatam animam non introibit.* Innocentia morum est optima ad excellentem in studiis gradum consequendum dispositio; eò quòd ipsa mentis & corporis puritas intellectum, memoriã ad acquirendas scientias longè habiliores faciat. O Studiosi, quàm longè majores in bonis literis, quibus operam datis, progressus faceretis, si conscientiæ vestræ puritati accuratiùs consuleretis. Ingenii hebetudini, & negligentiae adscribitur in scientiis defectus, qui morum dissolutioni & ad certa vitia propensione attribuendus esset.

3. Impuritas belluinum vitium est, ideo hominem etiam insignibus ingenii dotibus donatum, si sensuum & corporis illecebris se immiserit, ad vilissimam abjicit conditionem, æquatur irrationalibus, iis nempe, de quibus innuit scriptura: *Nolite fieri sicut equus & mulus, quibus non est intellectus.* Psal. 31. Certè scientiarum affecutioni, reconditorum mysteriorum contemplationi, ac occurrentium difficultatum enodationi

omnino necessarii sunt Spiritus vitales, uique subtiliores; qui cum in voluptatis expensas consumantur, quid in homine remanet, nisi vappa sine Spiritu, amurca quæpiam crassa, & ad formandas subtiliores cogitationes inefficax, & inepta? Etiam *Salamon* tamdiu erat sapientissimus, quamdiu vixit innocens; postquam vitæ impuritati se tradidit, recessit ab eo sapientia, factus est demotissimus. Ubi quis ab integritatis studio, ibi à studiorum profectu discedit.

4. Inter Prophetas excelluit *Isaias*, sed non intelligentiæ dono magis, quam puritatis. *Daniel* erat suæ ætatis oraculum, sed cultor simul & defensor Innocentiæ. *Joseph* Ægypti Prorex, quamdiu Virgo, erat Sapientissimus, obmutuit idem, dum nuptias adiit. Inter Apostolos *Paulus* facile doctissimus, imò Gentium Doctor; inter Evangelistas *Joannes* aquila; inter Doctores *Thomas* præstantissimus, quia vitâ & moribus Angelus, quantum singuli doctrinâ, tantum vitæ Innocentiâ excelluerunt. Ne Ethnicos veritas ista latuit, ideo *Plato* lumine fidei destitutus licet esset, suasit tamen: eum, qui sapientiæ obtinendæ tenetur desiderio, à carnalium illecebrarum usu esse debere quam remotissimum; Vita enim *salax & dissoluta*, (ut observat *Seneca*,) generosos & altos Spiritus frangit.

Et à magnis cogitationibus ad humiliſſimas & abjectiſſimas detrahit.

5. Ut cura Innocentiæ juvat ad ſapientiam conſequendam, ut diligens & accuratum hujus obtinendæ ſtudium & conatus plurimum facit ad illam in ſuo nitore conſervandam, ita diligens & accuratum hujus obtinendæ ſtudium & conatus plurimum facit ad illam in ſuo nitore conſervandam. Enimvero qui diligentem ſtudiis navat operam, otium omne procul removet, quo ſemel ſublato ferè in tuto eſt innocentiæ. Otium quippe eſt, quod malitiam docet. Qui aſſidui ſunt in ſtudiis, intellectum honeſtiſſimis cogitationibus occupant, nullum vitio ulli vel tempus, vel locum ſiunt; ad omnes temporis minutias operi ſuo attribuendas intenti, beatiſſimi ſimul vivunt & innocentiſſimi; ſeduci non poſſunt, quia plateo ſuo affixi rarò pedem domo efferunt; nec procaces in loquendo, nec vagi per compita, nec curioſi per fenestras proſpectant, nec noxias ineunt familiaritates; adeò avari momentum omne colligunt, ut nec diabolo ad tentandum tempus relinquunt.

6. Studeat, qui vult manere innocens, ſæpius agat cum mortuis, quàm vivis; libris, volo dicere, plus tribuat, quàm colloquiis. Juvenis ingenio præditus, & negligens peſſima dat morum non optimo-

rum indicia; terra nempe fecunda, si frugum nihil ferat, lilia parturit; ingenium non otatur, vel bonis intentam est artibus, vel perversis. Studiis occupanda est Juventus, ne fiat mala. Absit tamen, ut doctrinam quaerens oculos unquam impuris voluminibus addicat; hoc enim esset inter faeces piscari, plusque sordium colligere, quam margaritarum. Pereat illa scientia, quae officit conscientiae. Puriores non desunt fontes, unde illimis hauriri possit sapientia, cur eam in luto consectemur; ut socii, cum quibus agendum nobis est, legendi sunt optimi, sic & libri, qui nobis quasi loquantur, seligendi sunt probatissimi. Investiga libros tuos, si quis est, qui venerem olet, ignibus ignes abole; pereant, ne perdant; ardeant, ne accendant.

7. Sapientia & Innocentia sunt praecipua hominis, praecipue vero Juventutis magnas in spes educatae ornamenta, in his qui excelluerit, omne tulit punctum; per illam recedit ab irrationali, per hanc propius accedit ad Deum. Sorores haec sunt, eadem in sede commorari amant, altera adjuvatur ab altera, una alterius studet incremento. S. Gregorio Nazianzeno utraque humanam induta formam apparuit, & unam sine altera vivere, vigeretque non posse asseruit; Divo *Laurentio* Justiniano
Juve-

Juveni scientiarum avidissimo Divina Sapientia spectabilem se præbuit, utque vitæ Innocentiam, perpetuamque sectaretur Virginitatem periuasit. Nempe *sine qua*, ut affirmat S. Thomas de Villanova *frustra quis ad insignem elucri sapientiam contendit*. Habes hic Parthenophile! omnia hominis verè insignis elogia in synopsim redacta; si doctus sit, & pudicus. Si alterutram tantum confeceris, dimidium te crede hominem.

AFFECTUS.

O Domine JESU Christe, Sapientia Patris æterni! in quo sunt omnes *thesauri sapientie & scientie DEI absconditi*, da mihi *sedium tuarum assistentem sapientiam*, non eam quidem peto *scientiam*; quæ *inflat*; non quæ in *persuasibilibus humane sapientie verbis extollitur in arrogantiam*, sapientia enim *hujus mundi stultitia est apud te Deum meum*; sed da *intellectum*, qui te cognoscat; da *valuntatem*, quæ te super omnia diligat; & quia *initium sapientie Timor Domini est*, hunc cordi meo infunde, ne scientiarum cognitione in *elationem abducatur*, & in *mirabilibus super me habitem*, sed in *simplicitate cordis & puritate vite* illam ad augendum in me ac aliis *sancti tui nominis timorem pariter & amorem*

impendam. Hæc enim sola vera est sapientia & sanctitas: ut cognoscam & amem te verum Deum & Dominum meum JESUM Christum!

**Facilius est Innocentiam servare,
quàm poenitentiam agere.**

Modicum fermentum totam massam corrumpit. 1. Cor. 5.

1. **N**on est verior justii doloris materia, quàm si quis amittat Innocentiam, de tali justa cum admiratione gemitus ille repeti potest: *Quomodo obscuratum est aurum, mutatus est color optimus? margarita longè pretiosissima projecta est ante porcos; tenerrimus ille primævi nitoris flos in putredinem, liliu in lolium abiit; Parthenius Javenis, Angelorum collega, cœli delitium, spes moderatorum, factus est mancipium diaboli, opprobrium DEI, alimentum inferni, cœli terræque desolatio! pulchram te adhuc, illibatam credo habere animam; mortuum te prius audire opto, quàm ut seductum, pravis deditum consuetudinibus, passionum tuarum te factum esse captivum intelligam. Hic nulla cautela est nimia, ubi periclitatur innocentia.*

2. Primus omni conatu vitandus est lapsus, à quo nempe unico pendere potest tota æternitas.

nitatis. Quot non sunt, eruntque æternum ignis inferni pabulum propter unicum peccatum. Quid Lucifero quondam pulchrius? & hic tam decorus, tam speciosus Angelus, cum affleclis suis omnibus, ob unicum peccatum, semel tantum, idque solâ cogitatione commissum è cœlo præcipitatus est in infernum. Et tu tibi miser homuncio, vilis terræ vermicule fides vel semel peccare? si Deus Angelis non pepercit, sed ob unicum peccatum *rudentibus inferni detractos in tartarum dedit cruciandos.* 2. Pet. 3. Quid te futurum censes? si vel unico animam scelere commaculare præsumas, cave primum; præoccupâ, & averte etiam primi periculum.

3. *Facilius inveni*, sensus est S. Ambrosii, *qui innocentiam servaverunt, quam qui debitam post peccatum egerint pœnitentiam.* Multa sunt, eaque valde difficilia, quæ ad veram pœnitentiam requiruntur. Dolor debet esse supernaturalis; propositum quàm firmum? adeo ardua hæc sunt, ut viribus omnibus naturæ altiora sint. Age, quidquid unquam voles, & quântum vales, tuis tamen viribus hæc non assequêris. Ideo tam severa, tam longa, totiesque repetita fuit plurimorum Sanctorum pœnitentia, quia nempe peccati à se commissi conscii & memores, de pœnitentia ritè, ut oportet, à se acta scire non potuerunt; nec ullus ex omnibus est, qui absque divina

Revelatione scire possit, an peccatum sibi sit remissum? & quæ, quàmque justa hinc mentis angustia, quàm anxia perpetuâque sollicitudo? si semel peccas, perdita est pro semper animi malacia, quies animæ perpetuis fluctibus commutata.

4. Si vel semel graviter deliquisti, fortè implevisti mensuram illam, quàm unicuique hominum à Deo, Domino nostro absoluto, constitutam esse communis est SS. Patrum doctrina, quæ apud multos, fortè etiam apud te, ultra unum peccatum se non extendit, quo commisso, heu! vel cogitare horror est, quàm miser, & infelix es, seu vivus sis, seu mortuus! vivus, ob indeficientem conscientiæ remorsum; mortuus, ob intolerabiles, ad quas æternùm condemnaberis pœnas. Heu! quàm facilis descensus averni! unus passus sufficit, ut ex templi pinnaculo in barathrum ruas. Nulla tibi Sanctorum patrocinia, minùs propria merita & conatus proderunt; triste ac tragicum illud tibi accinetur. Tempus non erit ampliùs; jacta est alea; impleta mensura; lata sententiâ; *ego Deus, & non mutor.* Qui stas Parthenophile! vide ne cadas; fortè nàmque primus casus, quem incurres, erit inemendabilis.

5. Licèt admissio etiam peccato scires tempus tibi, & gratiam insuper non tollendam,

dam, quò minùs veram agere possis pœnitentiam, tamen peccato etiam unico incomparabilia tibi damna demens irrogares. Nunquam totâ vitâ, etiamsi Mathusalem annos attingas, etiamsi vitæ sanctitate & austeritate ad Sanctorum Martyrum, aut Confessorum merita & fervorem assurgas, tantum facere posses boni, quantum mali unico peccato committeres. Et quid si damnum illud justâ libellâ expendamus, quod peccato gravi semel admissò irreparabiliter perdas innocentiam, laureolam innocentibus in cœlo præparatam nunquam obtenturus. Licet post peccatum commissum, hoc Deus remitteret, tûque actâ ritè pœnitentiâ salvareris, haberes etiam in cœlo materiam perpetuò dolendi, dum nempe videres, quàm frivole, quàm indignè incomparabile illud Innocentiûm in cœlo præmiûm, Virginitatis laureolam, prodegeris, & amiseris. Cave primum peccatum, & salva sunt omnia,

6. Si vel semel pecces, jam tibi viam ad interitum referâsti, facilis eò descensus; nec facile in uno ad ruinam passu consistes, profundius laberis; tum quòd gratiâ DEI per peccatum privatus pronior fias ad lapsum; tum quòd dæmon unâ jam victoriâ contra id obtentâ fiat audacior, tèque iteratò sæpius in ruinam agere præcipitem confidat.

Qui

Qui ex alto ruit, non facile figit lapsum, sed velut nix è montis vertice moveri cœpta, præceps volvitur, & teneri impatiens, sese augmentare non cessat, donec ex summo in imum devolvatur; ita planè quò altiori apud Deum loco est Innocentia, si hæc sublimitatis suæ oblita declinare, & terram respicere incipiat, pronum est, ut labi non citiùs desinat, quàm vivere, dùmque in profundum venerit, contemnat. Terreant te, utinam Parthenophile! vestigia; Primum save peccatum.

7. Vel unicâ vice graviter deliquisse, ingentem post se trahit malorum iliadem. Si peccâsti, jam dejectus es dignitate maximâ, non enim ampliùs es filius Dei, sed mancipium diaboli, cœlum, id est hæreditatem tuam prodegisti, & infernum meruisti; non es æmulus Angelorum, non corripualis Sanctorum; testimonium bonæ conscientiæ, id est, illum jugem sinceræ lætitiæ fontem, certissimum æternæ prædestinationis signum amisisti. Si peccasti, jam non imitaris M A R I Æ integritatem; conculcâsti passionis Christi merita; tua, quæ unquam obtinueras, pessum dedisti. Si semel peccâsti, semper habes, quòd timeas, quòd mortem exhorrescas, quòd Divino tribunali sisti totis artubus contremiscas. Quantum non doloris est argumentum, tam incu-

incuriam te vixisse tui ! quàm facile fuisset Innocentiam conservâsse? uno renutu ; unâ tui appetitûs victoriolâ, unâ resolutione , ac modicâ generositate fuisset opus , ut tanta vitales mala ; præverteres damna tam luci cessantis , quàm damni emergentis.

A F F E C T U S.

O Domine Pater misericordiarum ! fons omnium donorum ! quid retribuam tibi Domine pro omnibus quæ tribuisti mihi. Creâsti me, cùm perivissem ; tot naturæ gratiæque donis cumulâsti me ; paulò minùs ab Angelis honorâsti me. Una mihi adhuc gratia tua Deus superest , illa , sinè qua inutiles mihi forent reliquæ , nempe constans vitæ Innocentia. *Omnia possum in eo , qui me confortat ; conforta me Domine , ut peccato non consentiam. Te per bonitatem tuam , per sanctissimæ passionis tuæ merita , hanc gratiam , quàm possum instantissimè oro , & orabo. Ne me inducas in tentationem , sed libera me à malo , id est à malo pessimo , peccato.*

Velle amari est pestis Innocentiæ.

Fili , si te lactaverint peccatores , non acquiescas eis. Prov. 1.

PLerumque peccati principium , sicut pestis , contagione contrahitur : dum
 incau-

incauta & nescia timere juvenus timet talibus displicere, quibus malum placet. Pauci Primam innocentiam perdidissent, si pravorum affectum blanditias, & amorem didicissent non amare; sed quia amari illis volupe erat, sub blando amoris prætextu didicerunt, quæ præstabat æternum ignorare. Testis unus pro mille sit Augustinus: *Libebat malum facere, non tantum libidine mali, sed etiam laudis. Quid dignum est vituperatione, nisi vitium? ego, ne vituperarer, vitiosior fiebam; & ubi non supererat, quo admissis equarer perditis, fingebam me fecisse, quæ non feceram, ne viderer abjectior, quo innocentior, & ne vilior haberer, quod eram castior.*

O nimis inimica amicitia, & seductio mentis investigabilis! cum dicitur: *camus, faciamus*, & pudet non esse impudentem. Amare est bonum velle, hic autem amor maximum odium est, quia maximum malum docet: non est amicus, qui ad Dei inimicitiam tibi viam sternit.

Quem diabolus pravis suggestionibus ad peccatum impellere nequit, prava, sub specie amantium, societas seduxit; vae innocentiae inter malos! non diu manebit integra, dum enim his placere appetit, facile admittit, quod lex, quod natura, quod Deus vetat.

Nec ama, nec amari admitte, nisi à probissimis. Cautelâ hâc, si ullibi opus est. *Tales habeto amicos, monitum est Hieronymi, quorum concubernio non infameris. Non ornentur veste, sed moribus, non calamistris crispent comas, sed pudicitia habitum polliceantur.* Si dubitas, cum quo securè amicitiam fovere possis, Moderatores tuos consule, perspicaciores illi sunt.

Crebra munuscula, & dulces literulas, & suaviola, & prægustatos cibos sanctus amor non habet, hac enim omnia carnem sapiunt, docet Hieronymus: Blandiri, suaviculari, manus, faciem mulcere, trudere, vellicare, titillare, & id genus levitates exercere castus amor non novit; horret oscula, tactum omnem subterfugit, lusus, in quibus pro victoris arbitrio poena dictetur, non admittit; joci isti non sunt joci.

Si quis ab occupatione tibi præscripta te ad nugas invitat; si à studio ad otium, à templo ad vagationem abducat; si bona opera in jocum trahat, devotionem tuam irrideat; à moderatorum conversatione abstrahat; si pronus in levitatates, verba etiam joco talia spargat, quæ cum honestate minùs convenient; si angulos amet, in tenebris agere, circumire soleat; si rarus in templo, aut in eodem tam oculis, quam

corpore vagus ; in studiis negligens ; si Moderatorum oculos ubi ubi potest , longissime fugit , hic niger est , hunc tu Parthenophile caveto , in amicorum tuorum catalogum non a^ll^o m^o itte.

Etenim diabolus novit se in Angelum lucis transire , urare ; mali quoque non statim aperte tales sunt , imò fictè & ex composito primum bonos piósque se fingunt , ut tantò faciliùs affectum obtineant . Sicut aves ex cantu , ex fructu arbores , sic boni , malive ; non uno aspectu , sed ex verbis & operibus facile dignoscentur .

Si casu , aut errore in aliquem incidas , qui ad malum , esto non maximum , invitet , hic generositate opus est ; fuge ; abi ; negotia prætende . Si abire non possis , aperte nega , reluctare ; si non aliter , clamorè te tuerè . Novi , qui pugno , dentibus , qui gladio suam tuitus est Innocentiam . Dic cum S. Agnete : *Amo Deum ; nullum præter eum amatorem admittam .* Meliùs est malorum odium pati , quàm affectum experiri .

Spectacula , Hospitia , Societates publicæ sunt Innocentiæ pericula .

Va vobis , qui ridetis , quia lugebitis & flebitis .
Luc. 6.

Prostituit Innocentiam , venalèmq^{ue} ponit , quisquis publicis eam spectaculis ,

his, aut diversoriis infert; pretii ejus incurius aut ignarus, eam prodigere non curat, dum sponte mille periculis objicit: quotquot enim in talibus locis blandi oculorum jactus, quot molliculi gestus videntur; quotquot verba mellita percipiuntur; quotquot blanditiæ & affectuum contestationes spectantur; tot parati expectant gladii in ruinam Innocentiæ expediti.

Quò promiscuè cuilibet intrare licet, quanta non ibi hominum turba, eaque sine delectu confluit; quot non inter hos perversi? & his tu misceare? Juberis vitare etiam unicum, & quomodo te medium tutò inferes multitudini, eique otiosæ, vagæ, gulae & delitiis deditæ?

Ibi joci, nugæ, cantus turpitudinem olentes, audaces gestus, agendi loquendique libertas, dicteria fordida, fœditissimæ allegoriæ, millena denique inhonestatis exempla impunè circumvolant, quanto quis protervior, imò fœdior, tantò illis acceptior, & quid ex his nisi cupiditatis excitatio, & irritamentum libidinis expectari potest.

Ad Comedias intrare, ait S. Chrysoft. idem tu de publicis aliis conventiculis cogita, est intrare ad communem luxuriæ officinam, ad publicum incontinentiæ gymnasium, ad satydrum pestilentia, ad omnis impu-

impudicitia orchestrata, ad fornacem Babyloniam, & tu tamen tutam tot inter pericula credes innocentiam?

Nullibi periculosiùs versaris; alibi singula quasi tela per singulas sensuum rimas mittuntur in animum; in spectaculis autem, diversoriis, societatibus publicis omnes sensuum portæ ad omnem peccatorum licentiam largissimè aperiuntur. In aliis si oculus forte in impurum aliquod objectum impingit, tunc tamen, aures in tuto sunt; si auribus alibi per verba minus honesta virus instillatur, mens manere potest intacta. In publicis autem societatibus nihil vacat peccato, & concupiscentiis animus, & vocum obscœnitatibus aures, & mille turpitudinum illicitis oculi imbuuntur; totus hic impugnatur homo, corpus & animus unà impetuntur.

Et ubi faciliùs disci possunt vitia, quàm ubi mille sunt magistri, ac ubi brevis via per exempla; quæ non sequi pudor sit? non excedere posse contemptûs & vilipensionis materia.

Natura tua per se corrupta, & pondere proprio ad malum omne proclivis quomodo stabit innocens & immota, ubi tot ad casum impellitur machinis, quot pessimis audacium exemplis manuducitur, & insuper exquisitis gulæ cupidis

diis, & vinorum varietate ad majores flammæ excitatur.

Nec ullus hîc excusationi locus: te nempe nihil mali intendere, te distractionem animi & recreationem quærere; hanc enim non prohibeo, sed talem cupio, quæ conjuncta non sit turpitudini, non offensæ Dei, non ruinæ innocentium proxima. Nisi tu recreationem esse dicas, ea committere, unde materiam lachrymandi sumit Angelus tuus Custos, vulneratur conscientia, offenditur DEUS. O infelix recreatio æternorum fletuum materia!

Sed nec id mihi obtendas: spectare te ista, nec commoveri; audire te posse turpia, quin ad animum transeant: dicis hæc, sed fortè nec ipse tibi credis, certè ubi tot & tanti lapsi sunt, nec tu credere deberes te labi non posse. Numquid lapideus es, aut insensibilis?

Otium Innocentiæ infestum.

Qui autem sectatur otium, stultissimus est.

Proverb. 12.

OMnem quidem malitiam docuit otiositas, nullam tamen aut frequentius, aut efficacius persuasit, quàm impuritatem, labem Innocentiæ. Ut aquæ, si otiosæ stant, bufones & ranas; terra, nisi sarculo aut aratro exerceatur, lolium progerminant, sic in otioso homine nihil nisi cogitationes pravæ & concupiscentiæ turpes enascuntur.

Inest homini per Adæ peccatum depravato peccati fomes ad malum inclinans; radix concupiscentiæ nobis est innata; calor ad hæc in Juvenum venis bullit; ex quibus nihil nisi incentiva mali sperari possimus; his si otium accedat, oleum flammæ additur, unde nihil præter innocentiae ruinae expectari potest.

Semper quidem timendum innocenti est otium, matutinum tamen est longè periculosissimum, dum nempe mens post somnum velut in caligine & crepusculo quodam constituta nec malum statim ita clarè perspicit, nec satis est ad pugnam debitam comparata.

Adest hìc illico præcursor dæmon, qui semper nostra in damna oculatissimus excubat; ex insidiis semisopitum aggreditur, præoccupat cogitationes, turpibus phantasiam speciebus imbuit, quin & animales spiritus in malum proniores commovet; his si otium jungatur, si quis *piger in lectulo, velut porta in cardine* hinc & inde versatur, si excusso jam somno tempus in lecto trahitur facillimè labes infertur Innocentiæ.

Ambitiosus est dæmon, primitias diei sibi vendicare satagit; inde importuni hi illius conatus, ut primas post somnum cogitationes sibi faciat vestigales. Nec levi hìc opus est habitu, ut assuescas, primitias diei offer-

re Numini. Prima debentur Primo. Cruce factâ, & mente ad Deum elevatâ, confundendus est dæmon. Felix, qui tam bene diem orditur.

Multùm errat, qui errat in principio. Ut *dimidium facti, qui bene cepit, habet*; sic multùm sanè perdidit, qui diem à capite statim it perditum. Si linea statim in principio exeret à centro, quantus non error est expectandus. Ut à primo solis ortu diei serenæ vel turbidæ statum augurari licet, sic tu diei, quem inchoas, successum à prima cum virtute vel vitio origine metiri poteris.

Nec minori otium illud, quod à cibo potùque sumpto se insinuare solet, vacat periculo. Ubi novum igni adjectum est pabulum, ibi potentiores affurgit in flammam; ut sine Cerere & Baccho friget, sic his præsentibus calet Venus; hanc ubi otium fovet, ruinam minatur Innocentiæ. Fuge à dæmonio meridiano, ne te cum Davide præcipitet.

Ubi otium, ibi dæmon, nec vagus & quasi per transitum, sed in pulvinari commorans, nec unus tantùm Asmodæus, sed innumeri. Negotiosos, ut ostensum est S. Antonino, comitantur Angeli, otiosis mille dæmones sunt infesti.

Si vis consultum innocentie tue Parthenophile! nunquam ex toto sis otiosus; vel

lege, vel scribe, vel ora, vel serium aliud negotium exequere. Qui diligenter student, indefessi laborant, plerumque vivunt innocentes. *Anna literarum studia, opportunè monet S. Hieronymus, & carnis vitia non amabis.* Qui semper debitè est occupatus, nec dæmoni, nec ejus tentationi tempus concedit ad nocendum.

Horas omnes, imò & ejus particulas in numero habet, suam cuique occupationem designat, ut nulla ne dicam dies, imò nec hora sine linea effluat.

Vinum Innocentiæ venenum.

Luxuriosa res vinum. Proverb. 20.

UT prima Protoparentum Innocentiæ per gulæ incontinentiam perditæ est, ita eadem etiamnum per sæpe patitur ruinam. Gulæ dediti plurimis sunt vitis obnoxii, vice versâ: Temperantia, & debita cibi potusque moderatio est radix conservandæ gratiæ, puritatis tutela, mors culpæ, tentationum excidium; vicissim Intemperantia est robur passionum, depravatæ naturæ consortatrix, libidinis irritamentum, & pravorum habituum fomentum.

Temperantia certior est Innocentiæ conservatrix, quàm mortificatio corporis; hæc siquidem ad breve tempus reprimit concupiscentiam.

ſiſcentias, abſtinentia verò vitiis omne ſub-
trahit alimentum; ſicut lignum, cæteraque
ignis materia ſi ſubducatur foco, metuenda
non eſt flamma, ita ſecundùm vetus ver-
bum: ſine Cerere ac Baccho frigeſcit Venus,
non exardeſcet concupiſcentia.

Tot hîc Temperantiæ laudatores, tot te-
ſtes habeo, quotquot fuère cûctores Inno-
centiæ. Semper Virtutis cibus Temperan-
tia fuit. Princeps humani generis quamdiu
abſtinens, tamdiu in paradyſo fuit, pecca-
tum ignoravit; ubi comedit, amiſit Inno-
centiam, carnis rebellionem expertus. Quot
ſunt, qui hodieſum ſe Adæ filios eſſe
probant, tamdiu nempe boni ſunt, quamdiu
ſobrii, ubi temperantiæ exceſſère limites,
omnes ſimul vitiis cataractas aperuerunt.

*Semper juncta eſt, uti Virgineus advertit
Bernardus, ſaturitati laſcivia: qui purus eſſe
deſiderat, ſobrietati ſtudeat, ſinè qua non
diu ſecura eſt caſtitas, illâ proficiente decre-
ſcit. Quidquid ſupra exigentiam naturalis
alimenti corporis ingeritur, totum id in ma-
teriam libidinis degenerat.*

Ardeſcit calore interno adoleſcentia; eam
in omne vitium non tantùm inclinât, ſed
propemodum trahit & impellit natura:
bulliens adhuc in venis ſanguis provocat ad
illicita; his ſi vinum affundas, id eſt, oleum
flammæ addas, quid expectandum aliud,

quàm ut misera juvenus crescente concupiscentiæ incendio latè ardeat, puritatem super carbones denigret, & Innocentiam nitore amisso tristi cinere sepeliat.

Quid si vinum ad ebrietatem usque & crapulam hauriatur? ibi sanè conclamatum est de Innocentia. Ubi enim extinguitur ratio, ibi natura dominatur, & velut excusso aurigâ, ruptisque lupatis equi ferociore curram per præcipitia raptant, donec comminuant; sic lumine rationis per intemperantiam vini sublato sine lege, sine modo grassantur passionibus, quibus imperium occupantibus, quæ diu integrè servata fuit mentis & corporis integritas, turpissimè prodigitur.

Ebriosus sui, Dei, honestatis, obligationis, verecundiæ immemor, nec angulos quærit, nec tenebras expectat, sed ruptis honesti repagulis prodit, quidquid latebat innatura; & emortua pridem vitia novam reducit ad vitam; eaque passim & palam audet, de quibus sobrius vel cogitare erubisset.

Ideo Hieronymi ad Virginem Eustochium scribentis monitum fuit: *Si quid inquietabat, in me potest esse consilii; si experto creditur; hoc primum moneo, hoc obtestor; ut sponsa Christi vinum fugiat pro veneno. Hac adversus adolescentiam prima arma sunt da-*

monum. Vinum & Adolescentia duplex est incendium voluptatis.

Si vino tibi abstinere difficile videatur, sume, sed instar medicinae; mensuram necessitas definiat, non appetitus; sume, sed cum modo; sume sed dilutum; sume definitis prandii, coenaeve temporibus, non quavis occasione oblatâ.

Sequior sexus Innocentiae naufragium.

Propter speciem mulieris multi perierunt, & ex hac concupiscentia, quasi ignis exardescit. Eccl. 9. v. 8.

Postquam à muliere factum est initium peccati. Eccl. 25. Postquam Protoparens noster muliebri captus affectu primam innocentiam perdidit, meritò cuilibet Innocentiam suam zelanti suspecta esse debet cum illa conversatio; nisi quis fortè, aut Samsone fortior, aut Davide sanctior, aut Salomone videri velit sapientior. Qui sic praefidit, citiùs labetur.

Sit hìc fides Augustino experientiam suam alleganti: *Experto ait, crede: coram D E O non mentior; cedros libani, duces gregum sub hac peste concidisse reperi; de quorum casu non magis suspicabar, quàm Hieronymi, vel Ambrosii.* Quid tu fragilis arundo fidis tibi ubi columnæ cedunt.

Post Innocentiam diu servatam, post victorias de inimico sæpe relatas, post plurima bona opera, imò & patrata prodigia naufragium fecêre Innocentiæ, qui non cautè satis oculos à forma, aures ab alloquio, vel à conversatione abstinuerunt. *Quantos leones, miratur S. Cyprianus, domuit una infirmitas delicata?*

Ut solo visu, sinè aliis machinis, absque strepitu, etiam Heroem occidit basiliscus, ita mulieris vel intuitus, vel vicinia, taceo conversatio, & adulatio nocet. *Commorari Leoni & Draconi placebit magis, quàm habitare cum muliere.* Eccl. 25. Quantò eris à mulieris blanditiis, conversatione, affectu, arrisu, munusculis, litterulis, præsentia remotior, tantò Innocentia tua florebit tutior. Ut procul à Jove, procul à fulmine: ita procul à muliere, procul à periculo.

Speculum Innocentiæ *Aloysium* inspice, quisquis integritatem tuam cum illo cupis habere illibatam. Sæcularis adhuc Marchione vel à Matre sua, vel vestis emaculandæ gratiâ, tangi sustinuit; triennio in aula Reginae Hispaniarum honorarios inter ephobos versatus, ne vel semel Reginae vultum conspexit; in lusu feminæ umbram vicino parieti incidentem osculari jussus, velut fulminæ ictus, profugit. Hic nempe scivit pretium Innocentiæ æstimare, imò hic scivit, & docuit

Docuit eam integram conservare. Hujus si plures forent imitatores, plures sine dubio ætas nostra numeraret innocentes; sed quia multi sunt, qui amant speciosum hoc periculum, multi sunt, qui pereunt in illo.

Raros *Josepbos* ætas nostra exhibet, qui relicto pallio, contempto favore, spebus, illicitis, manibus *Dominæ* se eripiant; Raros *Aquinates*, qui pellaces feminas ardenti titione arceant, & à se procul dimoveant; Raros *Nicetas*, qui præmorsam linguam in lenocinantis mulierculæ faciem fortiter expuant. Auge tu numerum, & his Innocentiæ Heroibus te sociam junge.

Pepigit olim sædus cum oculis suis Job, ut ne quidem cogitaret de Virgine. Docuit exemplo vir aliàs secundum cor Dei *David*, quid obfuerit vel è dislito mulierem conspexisse. Testis est *Salomon*, quò muliebris deducat conversatio. Tam luculentis horum exemplis qui non sapit, nihil sapit.

Non damno feminas, non dico, quòd malæ sint aut seductrices; multas publico veneramus cultu; plurimarum celebramus puritatem etiam vitâ & sanguine defensam. Bonæ sint, sanctæ sint, verùm tamen semper erit, quòd disparis cum dispari sexu conversatio periculo non careat.

Domestica pericula magis cavenda, sunt semper in insidiis, pronior hic occasio, &

quò vilior earum est conditio, tantò facilior est ruina.

Natura est Innocentiæ Inimica.

Si secundum carnem vixeritis, moriemini.
Rom. 8.

EA est humanæ naturæ conditio, ut *sexus & cogitatio hominis in malum propensa sint ab adolescentia sua.* Gen. 8. v. 21. Postquam nempe originalem innocentiam in Paradyso Adam malo illo pessimo abliguivis, corrupta est natura nostra; quam prout naturali generatione omnes trahimus, ita suus cuique inest peccati fomes, qui semper ad malum inclinat.

Caro concupiscit adversus Spiritum. Comune hoc omnibus malum est. Totus mundus Xenodochium factus est; in quo sacro igne omnes laborant; *totus mundus in maligno*, in malo igne positus est, inde ardor ille concupiscentiæ. Facilius aliis caremus vitiis, hic hostis nobis inclusus est, quocunque pergimus, nobiscum portamus inimicum, nec sinè illo vivere, nec cum illo fatis à peccato tuti esse possumus.

Nulla ætas immunis ab hac lucta, parvulis ante alia omnia innocescit; ut lolium etiam tellure inaratâ sponte sua germinat, ita parvuli priusquam doceri, aut intelligere fatis possint, quid peccatum sit, jam ad hoc

hoc inclinantur, & naturâ insinuante discunt, quæ prodesset æternùm ignorare.

Par senectutem comitatur infelicitas, ut licèt à viribus omnibus derelicta sit, à concupiscentia tamen adhuc eï periculum imminere possit; hinc illa *Ursini* effæti senis jamjam expiraturi sollicitudo fuit, dum enim arteriam suam à femina, num expirâsset, tentari sentiret, collectâ voce dicebat: *Recede à me, adhuc igniculus vivit, paleam tolle.* Si semimortuus ita sensit, quid par est eum sentire & agere, qui pulveris instar pyrii se quavis scintillâ excitari sentit in incendia? nempe sincerius judicamus in agone, quàm dum adhuc vivimus.

Nec inediâ expelli, nec flagris excuti, nec aliis carnis vexationibus plenè fugari se malum istud sustinet. Hieronymum audi: *Horrebant sacco membra deformia, & squalida; cutis situm æthiopicæ carnis obduxerat: quotidie lachrymæ, quotidie gemitus, & si quando repugnantem somnus imminens oppressisset, nudâ humo vix ossa harentia collidebam.* De cibus verò & potu taceo; cum etiam languentes *Monachi* aquâ frigidâ utantur, & coctum aliquid accepisse luxuria sit. Ille igitur ego, qui ob gehennæ metum tali me carceri damnaveram, scorpionum tamen socius & ferarum sæpe cogitatione choris intereram puellarum.

*Et mens desiderii aestuabat in frigido corpore,
Et ante hominem jam carne præmortuum sola
libidinum incendia bulliebant.* Ita ille; &
quomodo tu sentis, si experientiam tuam
consulere velis?

Nec minus locuples testis est Paulus. Grandis ille Gentium Doctor, ille tertium in cœlum exaltatus Apostolus; dum gemit: *aliam se legem sentire in membris, repugnantem legi mentis*; nec semper bonum, quod vellet, agere se posse, sed malum quod nollet, pati debere. Adeò inimica semper virtuti fuit natura. Inscrutabilis DEI sapientia hanc in homine luctam ordinavit, non ut illi occasio fieret ad ruinam, sed ut stimulus esset ad victoriam. Præmio afficere, coronare voluit Deus hominem, qui victor esse non poterat, nisi hostem haberet, quem debellaret.

Tentari malum non est, modò sciamus ex tentatione facere proventum. Qui non tentatur, quid scit? quid meretur?

Tam pusillanimitas à nobis procul esse debet, quàm temeritas; hæc, ne nos ultro tentationes excitemus; illa, ne occurrentibus succumbamus. Qui naturam sequitur, cœcâ duce in foveam cadit; lumen huic Ratio & Virtus præferat.

Dæmon est Innocentiæ infestus.

Induite vos armaturam Dei, ut possitis stare adversus insidias diaboli. Ephes. 6.

Gloriam Innocentibus promissam invidet dæmon, ideo conatus suos eò convertit omnes, ut eum thesaurum, quem habent optimum, quoque certissimam sibi ad cælum viam sternunt, illis eripiat, integritatem commaculet. Circuit, quærens quem devoret.

Nec contentus pessimus hic Innocentiæ hostis, eam per seipsum, pravâsque suggestiones tam die, quam nocte opportunè importunè infestare; etiam naturales hominis inclinationes, carnem propriam, & sensus in pessimæ hujus suæ intentionis foedus incitat, ut eam unitis viribus expugnet.

Non fatigatur unquam, nullum laborem tenuit, nullum non accommodum est illi tempus, nec lassatur tentationibus, nec vigiliis extenuatur. Quos vigiles desperat vincere, nocturnas iis fruit insidias, vel primo manè, sub ipsum diem & rationis crepusculum semisopitos aggreditur.

Astutus & mille fraudum artifex est; quis cum eo in arenam descendere sibi fidat? Fortis est: quis viribus suis non diffidat? innumeris dives spoliis, & plurimis etiam contra alioquin sanctos relatis victoriis tumi-

us: quis non animo cadat? Macte animis Parthenophile! imbellis dæmon est, nihil nocere poterit, nisi volenti.

In promptu tibi contra eum arma sunt. *B. Stanislaus* in forma canis rabidi ferocientem signo crucis abegit. *S. Ignatius* in specie igniti serpentis mordere parantem bacillo fugavit. *Orate*, docet Christus, *ut non intretis in tentationem*, quid facilius? *resistite diabolo*, & *fugiet à vobis*. Jac. 4. Quid magis in nostra potestate? demum ut facillimum, ita longè securissimum contra dæmonis insultus scutum est: contemne; quasi nec oculo, nec alloquio eum dignareris: sperne; & hujus contemptus impatiens posthac emanabit.

Impudentis ille mulierculæ morem habet, nihil hac insolentius, ubi se timeri observat, gigas in pusillanimes; at ubi se in Virum imegisse advertit, cui animus ad præliandum non desit, hinc enimverò animo concidit, ponit iras, conatum submittit.

Nec tamen ita contemnendum suadeo, quasi liceat eum ultro in certamen vocare, & ut dicitur, quasi dormientem excitare. Nullæ quippe tentationes plus post se trahunt periculi, quàm quas nos ipsi quærimus, quibus nos ultro ingerimus.

Si impudens & inverecundus etiam reje-
ctus, te infestare pergat; jaculatorias ad
Deum, ad B. V. preces expedi; aliò cogita-
tiones converte; novos homines adi; labo-
res assume; & illico hostem exarmâsti.

Ut muscæ ferventi aquæ non insident, te-
pidâ delectantur; ita quos in Dei amore,
& Innocentiæ conservandæ Zelo ferventes
animadvertit dæmon, aggredi non facile
audet; vel quòd ab illis vapulare metuat,
vel quòd confundi superbissimus ille genius
erubescat.

Recordatur magnanimitatis, quâ suos co-
natus plurimi elusêre, idque contemptim co-
natibus ejus insultantes; ideo cavet, quos
videt in suæ integritatis tutelam semper vi-
giles, semper in armis.

Sume animos Parthenophile! *Prepara
animam tuam ad tentationem; sed memen-
to, non patietur te Dominus tentari super
id, quod possis vincere. Nemo te coget ad
assensum. Si vis, & efficaciter vis, jam
dæmon victus, Innocentia victrix est.*

Præsumptio est Innocentiæ ruina.

Si Dominus ego sum, ubi est timor meus?
Malach. I.

Quantò rem aliquam pluris facimus, tan-
tò magis sollicitâ curâ eam à ruina &
interitu custodimus. Aurum, gemmas ci-
stis

Artis ferreis, pluribusque feris munimas, ne rapax fortè manus iis nos destituat. Non satis perspectum habet Innocentiæ suæ pretium, qui eam periculis objicere non formidat.

Adeò pretiosa est Innocentia, ut hæc sola sit, quæ in Dei & Angelorum conspectu pretium mereatur, sed ut pretiosa, ita & fragilis est, nec vitrum ullum delicatius, nec flos est tenerior; & hic vitiatur, & illud rumpitur facillimè, longè tamen utroque pronius Innocentia, quæ solo etiam visu, tactu unico, quin & unâ cogitatione corrumpitur, aut etiam annihilatur.

Deprædari desiderat, qui thesaurum publicè portat. Quæ pretiosa sunt, multos habent insidiatores; fortè ideo uniones mari, aurum terræ visceribus, arduis montibus gemmas natura recondit; & quid hæc sunt ad comparationem Innocentiæ? Ideo nec pauciores numerat adversarios. Utinam quot nosam spinæ, tot eam arma tueantur!

Latrones, Latrones! exclamabat olim S. Franciscus, eos indigitans, qui Dei gratiam, rem nempe in orbe pretiosissimam, homini eripere conantur. Cautè ambulandum; infesti hi latrones sunt Innocentiæ. Vacuæ navi pyratae non insidiantur, sed opulentæ; quantò anima meritis ditior, taotò eam plura circumstant pericula.

Nec in vitæ Innocentia hætenus conservata

vata præsidendum: momentum, occasio, una curiositas, actus unicus, ictus oculi sufficit, ut Dei gratiam perdas. Innocentiam tandiu illibatè custoditam amittas. Scilicet etiam qui sæpius victores evaserunt in bello, tandem casu infelici succumbunt.

Nec desunt, quæ nos meritò terreant exempla, si meminisse velimus; non defuisse, qui ad mortis usque confinia Innocentiam tuiti, tristissimo planè infortunio, eam in agone perdiderunt. Possunt nempe etiam in portu naves subire naufragium.

Si gravioris hætenus expers criminis vixisti, tibi non adscribe; Dei hoc opus & beneficium est. *Non enim est peccatum*, adeò foedum ac atrox, quod ullus aliquando commisit homo, cujus tu reus esse non poteras, nisi Omnipotentis dextera te ab hac ruina præservasset. Adora Dominum, à quo habes, quidquid habes. Ama Deum, sine cujus Numine, nihil est in homine.

Habemus thesaurum opimum, sed in vas fragilibus. Eò divinæ bonitatis consiliò, ut, quia in ejus conservatione plus laboris & vigiliarum impendendum erat, plus etiam præmii & mercedis à bonorum omnium Remuneratore accipere possimus. Hinc præter cælum, communem Justorum omnium dotem, speciali Deus innocentes laureolâ coronabit.

Quid.

Quidquid in conservatione Innocentiæ laboris impenditur, optimè collocatum crede. Cura omnis & sollicitudo *æternum* tibi *gloria pondus*, sempiternamque lætitiã promerebitur.

In timore proinde & tremore mi Parthenophile! custodi Innocentiã tuã, cave eã periculis inferre, cave tentationibus ansam dare, aut diabolo auscultare. Nulum te fragiliorem puta. Tibi totus diffide, in Deo te posse omnia confide. Sic præsumptionem & desperationem inter in medio tutissimus ibis, non deflectens neque ad dextram, neque ad sinistram.

Oculi sunt Innocentiæ proditores.

Si oculus tuus nequam est, totum corpus tuum tenebrosum erit. Luc. 11.

Maximum Dei & naturæ beneficium sunt oculi, sine quibus infelices perpetuis quasi sepulti tenebris dubios deberemus passus quærere, ac alienæ opis indigi jure cum Tobia *cap. 5.* quereremur: *Quale gaudium mihi esse potest, qui in tenebris sedeo, & lumen cæli non video?* tanto tamen Dei beneficio quàm turpiter persæpe abutimur, dum qui nobis dati sunt ad evitanda corporis pericula duces, nos ad innumera animæ damna turpiter convertimus.

Quot sunt, qui cum veritate dicere possent:

sent: *Ut vidi, perii, sic me malus abstulit error?* quot non deberent veritatem palam eloqui: *Oculus meus deprædatus est animam meam.* Thren. 3. Dum pretiosissimam, quam orbis habet, gemmam, id est, Innocentiam sustulit.

Oculi sunt in amore lures, proditores innocentiae, sunt portæ, per quas irruunt in animam pericula; mors has intrat per fenestras; dum enim species minùs honestas impune admittunt, vel ultro venantur, has ad animum demittunt, illæ hunc emolliunt, inficiunt, & omnes in eo virtutis nervos elidunt.

Quò major est vultûs gratia, tantò est potentius tentationum irritamentum; est hamus, quo captivantur affectus, est magnes, quo dura etiam corda trahuntur. *Averte, averte oculos tuos, ne videant hanc vanitatem.*

Quid est forma illa, cujus intuitu tantopere delectaris; fragile bonum, flos caducus, quem febriculæ æstus decoquit, vel tempus rapit. Si tantum ejus aspectui afficeris, profundius inspice: quid sub colorata illa cuticula lateat, observa: quæ abominatio? quis horror? si pellicula illa, velut larva, detrahatur, quid turpius? & huic tu tam in consultè inhæres? cogita ultrà, vermes & faniem, in quam forma illa, quam tu deperis, resolvetur. Vide quâ re delecteris? Nec

Nec vivæ tantùm formæ, sed & pictæ ac inanimatæ nocere possunt; si fixo oculo temerè delibentur; ut ut enim mortuæ sint imagines, vim tamen in animos maximam exerunt, maximè illæ, quæ cum veste honestatem & frontem exuerunt, & tantò amplius nocent, quantò frequentius oculos pacere possunt, & immotæ liberiùs eos admittunt. Absit, quisquis hæc legis, à domo, vel penu tua tam periculosum fœdaram cogitationum illicium, turpium ignium incentivum, flammis dignissimum, quod tam abominandas flammæ accendit, & alit.

Quid hîc de publicis illis & inverecundiis scelerum præconibus, & tacitis omnis malitiæ præceptoribus, id est, libris non satis castigatis dicam? Venevati sunt hi fontes, tantòque plus noxii, quantò magis aperti, qui nec æstate siccantur, nec hyeme congelantur, semper malorum fœcundissimi; quos dum oculi curiosè adæunt, venenum hauriunt.

Quod si mihi dicas, ait incautis horum librorum lectoribus Augustinus: hinc verba discuntur, hinc acquiritur eloquentia; respondeo: non omnino per hanc turpitudinem verba ista commodius discuntur, sed per hæc verba turpitas ista confidentius perpetratur.

Si contineretur nectar in calice, in quo grandis esset araneus, horreres calicem vel tangere, taceo ut nectare illo sitim extinguere optares: cur elequentiam libri non horres, in qua impudicitiae vides esse venenum.

Procul à te sit scientia, mi Parthenophile! quæ officit.

Colloquia prava Innocentiae corruptela.

Corrumperunt mores bonos colloquia prava.

I. Cor. 15.

UT ex cantu avis noscitur, sic ex ore, qualis quisque sit, facile colligitur, ex abundantia enim cordis os loquitur. Matth. 12. Quod quis amat, de eo frequentius loquitur. Ut vas balsamo refertum suavem, sordibus verò plenum, graveolentem expirat odorem, sic ex colloquio sancto vel pravo facile discernes, cujus tibi grata vel exosa esse debeat converiatio.

Post mortem *S. Guthlaci* tanta ex ejus ore suavitas erupit, ut effusi odor balsami crederetur. *S. Antonii* Patavini lingua, reliquo corpore in cineres resoluta, mansit incorrupta. Sunt, è quorum jam tumulatorum ore lilia progerminârunt. Præmium nempe casti sermonis, utpote, qui dum viverent, nihil sordidum, & illorum, sed flores metos & lilia loquebantur.

Omnia

Omnia sermo malus ex ore vestro non proce-
dat. Eph. 4. 29. Bis ad limam veniat ser-
mo, priusquam semel ad linguam. Ex ver-
bis namque tuis justificaberis, ex verbis tuis
condemnaberis. Matth. 12.

Pudici, etiam dum de pudicitia loquen-
 dum illis est, erubescunt; circumscribere
 malunt, quàm apertè nominare virtutem,
 cujus nuncupatione opposita turpitudinis
 recordatio posset in se, vel aliis renovari,
 vicissim quàm parùm ore venenum ver-
 sant, ita fugiunt nominare, quidquid obscœ-
 nitatem olet, sanctè solliciti, ne turpita-
 dinis pronunciatione lingua sordes con-
 trahat.

Apostoli monitum est: *Fornicatio & im-*
munditia, nec nominetur in vobis. Eph. 5.
 Quæ ut proferre non decet, ita nec audire
 convenit. Pronum namque est, ut agatur
 facilè, quod libenter auditur; jacitur ver-
 bum in anrem, non secus ac semem in ter-
 ram, inde ad cor descendit, ibique radices
 agit; & hinc tam pestifera morum lolia,
 herbæque pestiferæ dietim repullulant.

Ut ignis modica latitans in scintilla, vel
 cinere sepultus flabello animatur ad incen-
 dia, qui sine noxa quievisset; ita concupi-
 scentia, quæ latet in corpore, innoxia & in-
 scia mali langueret, nisi turpis ac inhonestæ
 linguæ flabellô ad vitia provocaretur.

Ubi sunt nunc *Bernardini*, qui ad omne verbum honestati oppositum, quasi alapa icti erubuerunt; Ubi *Aloysii*, qui posthabitâ majorum & seniorum autoritate ad vocem minùs pudicam, velut dato signo se illico proripuerunt, quasi alia ad negotia evocati? Ubi *Stanislai*, qui ad sermonis obscœnitatem deliquium passi sunt? Hoc erat innocentiam amare, custodire puritatem, quæ, velut nitidissimum speculum, solo etiam oris halitu infici potest.

Sunt elingues & muti diaboli, ut observat S. Bernardus, *sed etiam sunt faciendi, & loquaces*; hos inter dux & signifer lascivus dæmon est; cujus officium est colloquia verborum spurcitiis aspergere, inverecundos sales, cantus non satis castigatos, diverbia obscœna, jocos fescenninos, velut totidem sagittas pura corda læturas miscere.

Væ illis, per quos tale scandalum venit! Væ illis è quorum ore tam fœda fanies fluit. Sepulchrum patens est guttur eorum. Psal. 13. Nihil inde nisi spurcitiæ, corruptio, & fœtor abominabilis prodit.

Nec lætitiâ hic, aut jocum prætendit; joci enim tales, joci non sunt, sunt blasphemix, sunt materia lachrymarum, sunt ignium æternorum incentiva: nisi tu jocum putes, & te commaculare scelere, & pari audientem inficere.

Nec

Nec animum excusa, quasi malo hæc dicta non sint: quâcunque enim intentione dicta sint, nocent; Deum offendunt; proximum scandalizant; violant Innocentiam.

Innocenti vivendum, ut pauci.

Multi vocati, pauci electi. Matth. 30.

Nihil aliud expectandum, quàm ut vel scopulis illisa pereat, vel fluctibus hausta mergatur navis illa, quæ nec stellæ polaris ductum sequitur, nec remorum aut navarchi directionem attendit, sed torrente se abripi, ad venti cuiusque arbitrium impelli se patitur. Ita plane periculo proxima est anima, etiam innocua, quæ popularem auram, vulgique opinionem secuta, vivit, ut passim vivitur; agit, quod plerique.

Nihil omnino agimus, qui nos per multitudinis exempla defendimus. S. Hier. Qui bene, qui innocenter vult vivere, non putet multorum sibi mores esse imitandos; Boni enim sunt pauci, mali plurimi. Lilia sponte suâ, facile, passim, ubique nascuntur; flores & lilia culturam expectant. Quidquid à majori hominum parte fieri vides Parthinophile! ei plerumque contrarium tibi faciendum esse crede, vel in re, vel in modo. Qui se virtutis discipulos fatentur, turbam sequi non debent.

Duas nobis vias, & distincta in diversum itinera Salvator ostendit; *quàm spatiosa*, in-
 quiens, *via, quæ ducit ad interitum*, & *mul-*
ti sunt, qui *intran* per illam; angusta alia,
 quæ ducit ad vitam, & *pauci sunt*, qui eunt
 per illam. Vide quanta has inter vias di-
 sparitas sit, quantùmque discrimen! illa ad
 mortem, hæc tendit ad vitam; illa *celebratur*
 & *teritur à multis*, hæc *invenitur à paucis*.
 S. Hier. Vide, quos tu sequaris.

Omne quod agimus, vel loquimur, aut
 de lata, aut de angusta porta est; si paucis
 nos conformamus, angustum iter & subti-
 lem quandam semitam terimus, ad vitam
 tendimus; si verò *multorum comitamur mo-*
res & viam, secundum Domini sententiam,
imus ad mortem. S. Hier.

Circumfer paulisper oculos, & videbis,
 quia totus mundus in maligno positus est,
 & *omnis caro corrumpit viam suam*. Gen. 6.
omnes, quæ suæ sunt, quærunt, non quæ JE-
su Christi. Phil. 2. *Non est, qui faciat bo-*
num, non est usque ad unum. Vide, quò te
 seducat multitudo, si hanc temerè se-
 quaris.

Quæ pretiosa sunt, multa non sunt; co-
 pia rebus pretium demit, auget raritas. Re-
 cense, si lubet, quot ex referta hominum
 multitudine Pentapoli vivente justæ & in-
 nocentes animæ sint repertæ? in numerum

E

coge,

coge, quot ex universo hominum genere cataclismus ab interitu immunes servavit? & facile concludes, si animam tuam immunem voles à vitiis, non obvia communitatis sectanda esse vestigia, sed securiorem paucorum, de salute ac vitæ integritate magis sollicitorum terendam esse semitam.

Si te à vulgari hominum vivendi ratione sejunxeris, familiaritatem cum multis inire nolueris, & publicæ hominum societati, ac congressui te non associaveris, gaudebis, ridebis fortè minùs, sed & minùs deinde dolebis, imò sincerius longè constantiusque gaudebis.

Exempla proinde, secundùm quæ vitam dirigas, pauci sint, imò unus sit Christus, qui te invitat: *Sinite parvulos*, hi innocentes sunt, *venire ad me*. Semper ei chara extitit Innocentia. Respiciens JESUS dilexit adolescentem illum, à quo intellexerat, quòd mandata omnia à Juventute sua semper servaverit. Vide quos diligit?

Semper Deus habuit & habet suos sibi magis dilectos, sed paucos. Amicum habe Parthenophile! cum quo eas, tua agites consilia, cujus exemplo proficias, recreeris alloquiò, sed priusquam deligas, eum tibi perspecta morum commendet integritas. Tales cum pauci sint, multis te non præbebis amicum. Veluti, ubi magnæ
urbes.

urbes, ibi magnæ sordes, ita ubi multitudo, ibi confusio, ibi agendi libertas, & virtutis exilium est.

Innocenti Mali principiis obstandum.

A scintilla una augetur ignis. Eccl. 11.

IN hoc omnis sanctæ diligentia ac sollicitudinis cardo vertitur, ut Innocentia suæ Zelator Principiis obstet; ubi primùm vel umbra peccati, maximè periculosi & lubrici sese insinuaverit; illico, absque ulteriori deliberatione, aut mora, horreat, repugnet, fugiat. Diabolus serpens est, cujus capiti, hoc est, primæ suggestioni, si non statim resistatur, sensim finè sensu, in penetrabile cordis furtim illabatur, & irrepit.

Quis viperam sinu foveat? quin, si possit, statim aut suffocet, aut excutiat? quis flammam tecto suo imminere advertens, non eam illico affusâ aquâ restinguere laboret, quod si oscitanter agere negligat, quid mirum, si brevi flamma tectum omne depopuletur. Nec celeritate, nec perniciæ minori sæviet ignis concupiscentiæ, nisi prima statim in scintilla sopiatur.

Juventus est velut scenum aridum, imò pulveris instar pyrii, statim ignem concipit; arcenda etiam minima quævis scintilla est; calet in ea sanguis, & omni cacabo vehementiùs bullit; removenda maturè est à

flammis; ardet hæc ætas, & velut æthna perpetes intra præcordia calores fovet, cave ignibus ignes addere, ne usque ad Innocentiæ ruinam & internecionem exardescant.

Dum parvus est hostis, interfice; ne zizania crescant, elidantur in semine, suadet S. Hier. Si negligis, miraberis aliquando granum finapis, quod minimum erat in omnibus ole-ribus, celeriter excrevisse, jamque evasisse in arborem pestilentibus planè fructibus fecundam, nec facilè eradicabilem.

Ad primum blandi hujus hostis conspectum est ad arma convolandum; si vel pedem semel figat in limine, ægriùs ejicietur, qui levi manu, nec difficili conatu rejectus fuisset. Diabolo si vel digitum sponte concedas, integram manum arripiet, ac ut observavit S. Franciscus, *si vel pilum habere possit ex homine, brevè excrecere faciet in rudentem*. Grandis illa quercus, quæ nullis profundè in terram radicibus ita firma, & contra omnes ventorum impetus immota consistit, virgula fuit, quæ vel digito evelli potuisset in principio. Celerius crescunt vitia, & initiò neglecta robur accipiunt.

Faciliùs est Innocentiam conservare, quàm reparare; uti faciliùs est sanitati, dum adhuc integra est conservandæ consulere, quàm fractam & labefactatam pristino vigori restituere.

Cura sanè ibi maxima sit, necesse est, ubi nihil est parvum, quod est voluntarium. Uti enim in pinnaculo templi, aut loco præcipiti consistens funambulo, si vel passu erraverit, jam ruit, jam perit; par lubrica materia tibi minatur periculum; actus hîc omnis contra Dei legem exercitus, imò & consensus lethalis est, non datur parvitas materiæ in re venerea.

Sicut in bello, sic & in tutela Innocentiæ semel tantùm peccatur; si unum miles ictum non declinet, perditus est; Innocentia si primum non vitet peccatum, amissa est.

Nihil tibi reputandum est parum, ubi magnus Deus offenditur, maximus thesaurus Innocentiæ prodigitur, longissima æternitas periclitatur. Nihil sanè censeri debet grandius, quàm quod deducit ad maximum malum.

Vides Parthenophile! quàm à te curam requirat innocentia tua, *Principiis obsta, sero medicina paratur; serò & frustra deinde gemes: O mihi præteritos referat si Jupiter annos!* nunc saps, & prima peccati principia cave.

Sinceritas erga Confessarium est Innocentiæ præsidium.

Vae soli, quia cum ceciderit, non habet sublevantes se. Eccl. 4. 10.

Quantò frequentior cum Viris verè spirituales, & animæ tuæ bonum zelantibus fueris, tantò ab Innocentiæ amittendæ periculis remotior eris, tum quòd ille te, contra omnes mundi, carnis, & diaboli insidias, monitis salutaribus tuebuntur; tum quòd perversi te fugient, & odio prosequentur; tantùm abest, ut seducere sint ausuri; timebunt potiùs, ne à te prodantur.

Nemo sibi satis prudens, nullus in propria causa bonus est iudex, minimè tamen adolescens; qui nec intellectu satis instructus, nec ullâ eruditus experienciâ facilè in errores eos inducitur, qui ægrè deinde possint emendari.

Si autem à Viro spirituali dirigi velis, sincerum te erga illum esse oportet, ut sis coram eo velut aqua limpida; nihil vel in fundo tui cordis lateat, quod illi non æquè pateat, ac minimus quisque lapillus in limpido & perspicuo fluviolo. Tam illi notus esse desidera, quàm tu tibi ipsi es.

Fili sine consilio nihil facias, & post factum non penitebit. Eccl. 32. In omnibus dubiis tuis ad illum recurre; pete ab eo non solum dirigi, sed si quid vel ipse in te observaverit, vel ab aliis de te intellexerit, etiam corrigi.

Etiam extra Confessionem sæpius cum illo age, statum tuum eidem aperi, & ne materia

teria tibi desit, eorum, de quibus cum eo loqui possis, catalogum subnecto.

Ratio Conscientiæ pro Juvenibus.

1. **Q**uomodo se habeat in tutela suæ Innocentiæ?
2. Quæ ad eam servandam media, quas devotiones exercere soleat?
3. An tentationes contra eam externas, vel internas habeat?
4. Quomodo in tentationibus se gerat?
5. Quæ media ad has prævertendas adhibeat?
6. Num aliqua pericula Innocentiæ passus?
7. Quas preces quotidie, quas festis diebus peragat?
8. Quem modum in orando vocaliter teneat?
9. Num orationi mentali & considerationi aliquod tempus tribuat?
10. Quibus precibus jaculatoriis, quoties in diei uti soleat?
11. Quæ materia sit Examinis particularis?
12. Quem librum spirituales legat?
13. Quomodo Examen Conscientiæ quotidie, & ante Confessionem facere soleat?
14. Quoties soleat communicare?
15. An in Communionem devotionem experiatur?
16. An Communionem spirituales faciat?
17. Ad quæ peccata se proniorem experiatur?

18. Quas mortificationes internas & externas exerceat ?
19. Quæ bona opera, misericordiæ spiritualis vel corporalis obeat ?
20. Quomodo suum affectum erga B. V. testetur ?
21. Quos Patronos elegerit, quomodo eos colat ?
22. An aliquam animi afflictionem patiatur ?
23. An nullum in rebus conscientiæ dubium habeat ?
24. Cum quibus Sociis frequentius agat ?
25. Quomodo cum Moderatoribus suis conveniat ?
26. Quomodo, & quo fructu studiis se impendat ?
27. Quas distractiones diebus recreationum habeat ?
28. An sentiat aliquando impulsus internos, & desideria ad vitam perfectiorem ?
29. An de statu vitæ eligendo aliquando cogitet, vel Deum pro illuminatione oret ?

Mortificatio est tutela Innocentiæ.

Qui delicatè à pueritia nutrit servum suum, postea eum sentiet contumacem. Prov. 29,

UT vitis non putata in palmites inutiles luxuriat, & terra nullo vomere scissa, lolia & urticas germinat, ita natura humana nisi mortificatione identidem excitetur
ad

ad supernaturalia, facilè terrenis adhærescit, & in peccatis concepta, prouum est, ut ad peccata delabatur.

Quia verò adoleſcentes, quibus hæc potissimùm suggero, grauiora mortificationum, & asperitatum genera fortè non ferent, talium hîc syllabum subijcio, quæ sinè valetudinis dispendio fieri poterunt.

Catalagus Mortificationum Obuiarum.

1. **C**onstituto tempore generosè se lecto expedire.
2. Non nisi decenter ex toto vestitum coram aliis comparere.
3. Ante alias actiones constanter preces matutinas absolvere.
4. Tempus studiis præfixum diligenter impendere.
5. In plateis non cursitare, nec lapillos jacere, aut pedibus promouere.
6. Dum in platea piam Christi, aut Deip. imaginem transit, depositô pileô venerari.
7. Ante Scholarum ingressum adire templum.
8. Transeundo cœmeterium, vel intrando Ecclesiam, defunctorum meminisse.
9. Graviter cum omnibus agere; nullum vellicare, trudere, trahere, nec jocô tangere.

10. In templo, & alibi, compositis ante pectus manibus orare.
11. Humi sinè scabello, aut reclinatorio flectere.
12. In templo non sedere, nec se rusticè appodiare.
13. Totum sacro Cantato, Concioni, Vesperis, uti & Congregationi destinatum tempus, in eodem loco absolvere.
14. In templo ad strepitum, qui fortè dicitur, vel ad campanulæ ictum non respicere.
15. Manus non servare reconditas intra vestem.
16. Ab uno tempore mensæ ad aliud nihil sumere.
17. Die Veneris, aut Sabbathi Vespere vel vino, vel calido cibo abstinere.
18. A fructibus, maximè horum primitiis, vel bolis gratioribus gustum fraudare.
19. Cilicium per aliquod tempus gestare.
20. Aliquot ictus flagello sibi infligere.
21. Aliquo tempore asserculo in lecto incumbere.
22. Ante lectum nudis genibus, vel expansis manibus orare.
23. In satisfactionem defectuum terram privatim osculari, aut linguâ crucem in terra efformare.
24. Non prospicere otiosè per fenestras.

25. Non crispare, vel tingere capillos.
26. Alterius sexûs personas non intueri.
27. Profanæ Comœdiæ, aut Stentorum declamationi non interesse.
28. Interrumpere conversationem, quam advertis non esse satis honestam.
29. A verbis, aut jocis etiam physicè sordidis abstinere.
30. Non effundi in cachinnos sonoros.
31. Omnem lusum, qui aliquid inconvenientiæ redoleat, maximè in quibus tactus intercedit, cavere.
32. Pro pecunia omnino non ludere.
33. Dicta, quo æmulum confundere posses, abstinere.
34. Te de tuis rebus non jactare, nec ea, quæ in tui laudem vergere possunt, proferre.
35. Nunquam in rixas, oblocutiones effundi.

Conversatio cauta Custos Innocentiæ.

Fili mi, si te laetaverint peccatores, ne acquiescas eis; nec ambules cum eis. Prov. 1.

O Quàm multi mansissent boni, suamque innocentiam usque ad ultimam ætatem perduxissent, nisi pravis malorum exemplis & conversatione pessimâ seducti ad ea pervenissent, quæ sine his improbita-

tis magistris nunquam scivissent, taceo fecissent. *Horrendum penitus sacrilegium*, ait Bernardus, *quod & ipsorum videtur excedere facinus, qui Domino Majestatis manus sacrilegas iniecerunt.* Hi sunt Herodes impii, qui non corpore, sed animâ tot necant innocentes, quot verbo, aut pravo exemplo seducunt.

Quàm lamentabilis hæc ruina est, quàm exosa Deo, invisa Deiparæ, Angelis detestanda! animam è statu Innocentiæ, è Dei ac Mariæ filiatione, ex Angelorum consortio, è cœli jure ad fœditates, & porcorum filiquas, & mancipatum diaboli seducere. Nullus efficacius persuadet, quàm qui vitia docet exemplo. *Veruntamen vae homini illi, per quem venit scandalum!* Matth. 18. Nec enim sibi soli errat, sed alienæ pariter author est ruinæ; quasi non grande solis foret malum, soli perire.

Cautelâ opus est, eâque maximâ, ne alienis pereamus exemplis. Optabilius est malorum habere odium, quàm consortium, à malis amari pessimum. Exiccantur, vigorem vitoremque amittunt arbores, quas hirci & capræ allambunt; trahuntur liquidem ex conversatione mores, & pravitas nobis etiam nolentibus affricatur.

Huc facit Paterna S. Bernardi admonitio;
O candens liliū! O tener & delicate flos!
sub-

subversores eunt tecum; in aëre sunt, in carne tua sunt; sicut liliurn inter spinas, sic anima tua; spina est vicinus malus. Versari in his, & minimè lædi divinæ potiùs potentia est, quàm Virtutis tuæ; ora Deum: Sed libera nos à malo. Nisi enim Dominus custodierit civitatem, frustra vigilat, qui custodit illam.

Homo quidem naturâ suâ est animal sociale; perpetuamque sectari solitudinem feris magis, quàm hominibus convenit; cum quibus tamen tutò agendum tibi sit, in cuius te familiaritatem immittere securè possis, cautè dispiciendum; mille probandi, donec vel unus approbetur. Vadum non intrat equus, nisi pede priùs, quàm profundum sit, exploraverit. Difficile est homines nôsse, profundi sunt, sæpe scyllas & charybdes reconditas fovent, qui placidâ te fronte invitant. Fide, sed cui? vide.

Si pium videris & modestum, qui scholam, aut Congregationem omittere piaculo sibi ducat; qui Sacramenta quot hebdomadis frequentet; se literis diligenter, & præ primis impendat; qui se nullis consuetæ pietatis exercitiis subducat; frequens cum suis Moderatoribus agat; jocos & levitates oderit; hujus te conversationi credere poteris, sed usque ad aras; si his alienum quid ab eo videris, fuge.

Cinnamatos autem, & calamistratos; & peregrini muris olentes, quasi quasdam pestes, & venenum pudicitia timeri, vult S. Hieronymus, qui toti sunt vel lusui vel jocis immerfi; vino dediti; vagi & garruli in Ecclesia; negligentes in studiis; lucifugæ; Moderatorum osiores. Hic niger est, hunc tu dilecte caveto.

Quia verò juvenus non adeò firma est iudicio, ut hac in re sibi satis consulere possit, vestrà hic ô præceptores, & præfecti! opus est vigilantiam, ut oviculæ fidei vestræ concreditæ Argi instar centoculi attendatis, ne in lupos, vel hircos incidat.

Utilis Occupatio Refugium Innocentiæ.

Ama studia literarum, & carnis vitia non amabis. S. Hier.

MENS, quæ honestis occupatur curis, & utilibus distinctur cogitationibus, nullum tentationi tempus relinquit, sicque absque alio labore & conatu innocens manet; imò eò felicitatis pervenit, ut vel nullas, vel levissimas, rarissimâsque patiatur tentationes.

Occupationes hæ sunt statui, quem quisque profitetur, accomodandæ, sunt prudentiorum consilio digerendæ. Non agendum ex impetu, non vivendum incerto ritu.

tu. Quia hæc literarum Studiosis scribo, iisdem consulturus, diei partitionem exhibeo, in qua sua cuique horæ occupatio designatur.

Diarium Studioſi.

Mediâ sextâ. Surgitur è lecto. Sequitur decens vestium compositio, lotio.

Horâ sextâ. Oratio matutina peragitur flexis coram altari genibus, quâ finitâ.

Studia cuiusque classis, quam quis frequentat, propria.

Horâ septimâ, si verò quis in altioribus classibus est, tardiùs, salutato priùs in templo SS. Sacramento, & B. Virgine, aditur schola.

Scholæ tempus impenditur juxta Moderatoris divisionem.

Decimâ, Auditur sacrum, sub quo oratur Rosarium, Offic. Immac. Conceptionis.

Mediâ Undecimâ. Post reditum è Schola, est eorum, quæ in Scholis scripta, vel explicata sunt, revisio; deinde studia. Memorix, vel disputationis, vel examinis exercitium.

Intercedit prandii, præmissis precibus, sumptio. Hanc sequitur honesta animi remissio.

Horâ primâ. Repetuntur lectiones, & recitan-

citantur ; vel à majoribus prævidetur explicatio in schola futura, vel circulus. Sequuntur Scholæ , in quibus tempus secundum Moderatoris directionem impenditur.

Horâ quartâ. Potest esse mediâ circiter horâ remissio à studiis.

Circa quintam. Studia classi cujusque accommodata, ut sunt Exercitium styli, aut memoriæ. Lectio librorum, vel scriptorum, vel Examen.

Quadrante ante cœnam instituitur lectio pii libelli.

Vespertina corporis refectio, & post eam Animi remissio per utilem discursum.

Vespertinæ preces, cum Examine Conscientiæ.

Decora ad lectum compositio.

Diebus Dominicis potest Juvenibus plus de somno concedi, sed & pietati in templo plus tribuendum. Iteranda Communio ; à meridie Congregatio, Vespere. Suum etiam sit studiis tempus.

Recreationis diebus admittenda moderata corporis commotio vel per deambulationem, vel per lusum. Ita tamen, ut ex consuetis pietatis operibus nihil omitatur, studiis etiam aliquid tribuatur.

Constans hic actionum quotidianarum Ordo multas secum trahit utilitates: sic enim

enim & contra otium armatur adolescens, & actionibus feriis tractandis affuescit. Accedit, quòd quotidianus hìc studiorum tenor, si diligenter observetur, ingentem doctrinæ accessionem faciet; præstat enim quotidie parùm discere, quàm unâ vice intenso nimium labore velle proficere.

Oratio est Nutrix Innocentiæ.

Hoc genus Dæmoniorum non ejicitur, nisi oratione. Marc. 9.

Naturam vincere non est opus naturæ, sed authoris naturæ; prona hæc est ab adolescentia sua ad lapsum, & nisi speciali Dei Conditoris sui privilegio donetur, cogitur fateri cum Paulo: *Datus est mihi stimulus carnis. 2. Cor. 12.* Ideo cum eodem ad illud potissimum recurrendum est medium, quo & ipse usus triumphavit, & nos ad idem amplectendum animavit. *Propter quod ter Dominum rogavi, ut auferret à me Stimulum carnis.*

Desperavit sine oratione innocens manere Salomon, *scio, inquietabat, quòd non possim esse continens, nisi Deus det. Sap. 8.* Et tu hòc destitutus præsidio tibi fides? Oravit Angelicus Thomas in tentatione constitutus: *Ne finas Domine JESU, & tu SS. Mater Virgo MARIA, ut tam immani me scelere obstringam; & tu vis esse sapientior, & alia*

& alia media inquirere? Dominus ipse jubet nos sic orare: *Et ne nos inducas in tentationem, sed libera nos à malo.* Et tu sine oratione speres tutus esse?

Omnes quidem Virtutes donum Dei sunt, maximè tamen vitæ Innocentia; nobilissima hæc cœli gemma alio venalis non stat pretio, quàm oratione. Rogari vult Deus, idque tantò ferventiùs, quantò nobilius, magisque Angelicum, & super naturæ humanæ vires positum hoc donum est, quod desideramus.

Oratio pudicitiae tutamen est, & Sigillum Virginitatis. Devotio, & ad orationem frequentandam propensio, sunt bonæ ac innocentis animæ indicia. Benignus Deus est, faciliè in vota nostra flectitur, ea maximè, quæ ipse amat rogari.

Nec multas tamen te aggregare orationes volo, malo paucas, sed ferventes. Non enim quantum, sed ex quanto quis oret, cœlum attendit; verba non curat, sed ad verbia. Brevis, sed è corde nata oratio plus apud Deum ponderis invenit, quàm integrum psalterium vagâ mente recitatum.

Quid tibi orandum sit quotidie, non definiat; ipse catalogum precum tam quotidianarum, quàm hebdomadariarum, consulto priùs animæ arbitro, tibi statue, quem vitæ ratio, tempus, & tua devotio suaserit; modo, quas elegeris, sint constantes. Ger.

Certos è Divis Innocentiæ patronos, & tutelares eligere, eosque pro thesauri hujus conservatione tenerius venerari, ac invocare consultum erit, ut quâ ipsi potissimum Virtute Deo placuerunt, ejus te quoque cultorem esse, suâ apud Deum intercessione faciant; in horum numerum sanctus animæ tuæ Custos Angelus, S. Josephus, B. Aloysius, & similes pro tuæ arbitrio venire poterunt.

Præ primis tamen Mater Innocentiæ tuæ sit, quæ æterni Verbi Mater est MARIA, utpote quæ inter omnes puras creaturas maximâ semper floruit Innocentiâ; semper, etiam in sua Conceptione, sinè macula; nullas unquam ad malum commotiunculas passa; prima, quæ Deo Virginitatem voto sacra-
 cravit; cujus vel aspectus ad amorem puritatis accendit; eum in te quoque devotè venerata iadubiè augebit. Semper illa amavit candidos, nec amari sustinet, nisi ab Innocentibus; mille illa juvit de innocentia periclitantes, mille in ea vacillantes confirmavit. Confide, Mater tua est Parthenophile! Si te Filium ejus, tenerâ ad eam fiduciâ, moribusque candidis ostenderis, matrem illa se gratiæ patrocini-
 exhibebit.

Fuga Occasionum aſylum Innocentiæ.

Quaſi à facie colubri fuge peccatum. Eccl. 22.

Militia eſt vita hominis ſuper terram. Job. 13. Quot vitia, tot hoſtes habemus, qui militant contra animas noſtras; ad hæc totus infernus Innocentiæ noſtræ inſidiatur; tot ejusdem aſſectæ ſunt, quot nos circumſtant ſeductores. Quid ſubſidii? quod militibus probro ducitur, hoc tibi Parthenophile, ſi Innocentiæ cultor es, primæ laudis & conſumati elogii argumentum ſit: *Fuge.*

Quod *Arsenio* quondam Aulico dictum ab Angelo: *Arseni fuge, ſalvaberis*, idem tibi toties repetitum crede, quoties ulla Dei per te offendendi ſe offert occasio: fuge, fuge dilectæ mi, & ſalvaberis. Nec ingloria hæc tibi fuga erit. Ut enim heroi eum ignavo quodam, & obſcuro nominis hoſte congregi dedecus foret; ita cum hoc vitio, quod per antonomasiam turpitudine dicitur, diu altercari, probroſum tibi foret.

Fuge, dum apertè ad malum alliceris; ſic *Joſeph* contempto heræ ſuæ favore, etiam pallio relicto fugit; *amatus non redamavit; rogatus, non acquievit; comprehenſus auſugit, teneri veſte potuit, animo capi non potuit.* S. Ambroſius: cujus tota ſalus in fuga; ſi ſtetiſſet, ibi cecidiſſet.

Fuge occasiones labendi proximas; quas niſi fugias, nec peccatum odiſti efficaciter,

nec

nec Innocentiam fatiſ ſincerè dilexiſti. Ca-
dere vult, qui glaciei ſe committit; lubrica
enim cùm ſit, quid aliud expectare poteſt
per illam currens, quàm ut labatur. Vult
& non vult piger, qui peccatum ſe odiſſe
dicit, & amat occaſionem.

Fuge converſationem, fuge alloquium,
& quantum fieri poteſt, fuge etiam aſpe-
ctum mulieris. Qui non vult viſcò infici,
vel carbone denigrari, hæc procul à ſe re-
moveat, non tractet manibus. Ubi cedri
libani ceciderunt, tu non fidas; ſunt arbo-
res, quarum vicinia, imò & umbra nocet;
fuge hæc corpore, fuge oculo, fuge cogi-
tatione. Procul à Jove, procul à fulmine;
quantò à mulieribus remotior ſeu converſa-
tione, ſeu affectu, tantò tutior vi-
ves ab Innocentiæ periculis.

Fuge malos, turpiloquos; *venenum aſpi-
dum & inſanabile ſub labiis eorum.* Pſalm.
13. Præſtat fugere, quàm morſum expecta-
re; prævenire præſtat, quàm ut ferò coga-
riſ vulnuſ ſanare. Quæ ex verbo naſcitur
voluptas, citò quidem avolat, ſed vulnuſ,
quod poſt ſe relinquit, non avolat; hæret
telum animo tacitè infixum, & interitum
urget adoleſcentiæ. Parthorum more pu-
gnat dæmon, igneas mittit ſagittas, quæ
ubi in tecta inciderint, accendunt, & com-
burunt.

Fuge

Fuge publicum, spectacula ludicra, convivia, societates, comœdias profanas, circumforaneos medicastrose devita, *Noli circumspicere in vicis Civitatis, ne oberraveris in plateis illius.* Prov. 15. Sæpa otiosa per fenestras curiositas tentationibus viam aperuit, & animæ mors per easdem ingressa est fenestras. Gyrovagi, circumcelliones rarò diu manent boni. Aloysius non nisi ad templum, & Scholas novit viam.

Fuge etiam teipsum, nimirum inimici hominis domestici ejus. Tertulliani sensu: *Vera, & tota, & pura Virginitas nihil magis timet, quàm semetipsam.* Quid juvat alià cavere pericula, si tu ipse tibi non tantum periculum, sed & materia, & occasio sis peccandi. Frustra vicina cavemus incendia, ubi ardent impunè domestica. Oculus, tactus, facilè sensum excitant, qui quasi virus pestilentiaë per totum corpus effunditur. Fuge hæc, & salvaberis.

Lectio pia est alimentum Innocentiæ.

Ducam eam ad solitudinem & loquar ei ad cor.
Os. 2.

DUm oramus, nos Deo loquimur; ille verò nobis loquitur, cum pios libros lectitamus; quæ locutio Dei ad cor hominis utique necessaria est, ut naturales inclinationes, quæ à Deo, à Cælo nos abducunt,

vincamus. *Loquere Domine, quia audit servus tuus.* Locutio hæc nullibi auditur melius, quàm in angello, ex libello.

Libri pii sunt taciti innocenti vitæ magistri; qui sinè respectu & acceptione personarum veritatem loquuntur; quid agendum, quidve omittendum sit, docent; ostendunt pericula, suggerunt media; intellectum æternis imbuunt veritatibus, affectum inflammant ad bonum amplectendum, fugiendum malum; à terrenis cor ad cœlestia transferunt.

Libri pii, juxta S. Gregorium, *sunt speculum morum*, ex quo velut incorrupto iudice actiones nostras ad æqui bonique regulam exactè componere possimus. Si speculum hoc inspiciamus sæpius, primas, minimasque maculas statim observabimus, & sic nitorem conscientie illibatum facile conservabimus.

Libri pii oratione vocali longè sunt utiliores, & ad conservandam morum integritatem multò efficaciores. Oratio siquidem, quæ voce peragitur, variis obnoxia est distractionibus, lectio verò mentem servat recollectam, & licèt oratio fervens esse possit, hâc tamen finitâ pari passu fervor cessat; si autem lectio debita cum attentione peragatur, ex ea fructus remanet, dum ex consideratione æternarum veritatum radix quodammodo

modo

modo in corde concipitur, ex qua secuturo etiam tempore optima germinant proposita, vivit Spiritus, & alimentatur Innocentia.

Libri pii legendi sunt tanquam DEI verba, de quibus. Joan. 6. *Verba, qua locutus sum vobis, spiritus, & vita sunt.* Legendi sunt tanquam epistola de cœlo missa, ex qua DEI voluntatem intelligere, & discere possis, quò aspirare, quâ semitâ eò secure pervenire possis, ne incidas in latrones, qui te pretiosissimo animæ tuæ thesauro Innocentiâ spolient.

Libri pii lectio, ut proficua sit, pensiculata esse debet, id est, sicut aves dum bibunt, haustâ in rostrum aquâ, caput in altum levant, sicque guttam demittunt; ita nos, monente mellifluo Spiritûs Magistro *Bernardo*, documento quopiam è libri pii lectione hausto cogitationes nostras ad Deum, ad cœlum levare, deinde reflexionem aliquam ad nos ipsos facere debemus, ex documenti nempe lecti agnitione propositum aliquod; sic id, quod legimus, in nostram utilitatem convertemus.

Libros pios de properare, est tempus perdere. Ut cibi non bene masticati & digesti gravant potiùs stomachum, quàm reficiant, ita multa, & cursim evoluta lectio fatigat oculos, tempus rapit, mentem non reficit, affectum non inflammat.

Ut, non qui multum comedit, sed qui utilia, & moderatè sumit, ille pinguescit; sic non ille ceasendus est magis pius, qui multos volvit libros. Ex uno multa legi possunt, plura considerari, si non tam oculis, quàm animo lectio peragatur.

Libri pii legantur, non ut pascatur curiositate intellectus, & curiositas novitate, sed ut voluntas accendatur ad Dei, virtutum, maximè tamen innocentiae constanter servandae amorem. Lege, non ut doctior, sed ut melior fias.

Timor & Amor DEI Sigillum Innocentiae.

Timete Dominum, & servite ei corde perfecto.

Jos. 24.

Initium Sapientiae Timor Domini. Eccl. 1.
Hic est salutis fundamentum; Custos fidelis Innocentiae; arx, & tutamen Virtutis; est prima Dei gratia, sine qua prima non stat Innocentia; quantò hanc magis aestimas, tantò magis radicatus in te debet esse Timor Dei; non secus ac ille, qui thesaurum possidet, ne hic furto, igne, aut alio casu pereat, semper est pavidus.

Nec hominem timeat innocens, nec eorum vereatur potentiam, qui occidunt corpus; sed nec elementorum intemperie commoveatur; sed eum solum, semper, & ubique

que timeat, qui postquam occiderit, mittere potest in gehennam.

Timendus est Deus, quia magnus est Dominus, Dominus majestatis, & Dominus dominantium, nos autem factura manuum ejus; in cujus manibus sortes nostræ; qui facere ex nobis potest vas in honorem, vel in contemptum, & quis quærerere ex eo potest, cur sic facis?

Timendus est Deus, quia justus est; qui in Angelis suis reperit pravitatem, & eis (nobilissimi licet essent spiritus) non peperit, sed ob unicum superbæ cogitationis peccatum, rudentibus inferni detractos è caelo præcipites egit in damnationem, eamque æternam.

Timendus est Deus Judex vivorum, & mortuorum; scrutabitur in lucernis Jerusalem; quia licet nihil mihi per Dei gratiam conscius sim, in hoc tamen justificatus non sum; nam occulta quis intelligit? quis certus est de alienis sibi non imputandis?

Timendus est Deus, quia nescit homo, utrum odio, an amore dignus sit? nescit utrum prædestinatus sit? an nomen suum in Cælo scriptum sit, ignorat, &, nisi per miraculum Deus revelet, semper ignorabit.

Timendus est Deus etiam animæ innocentis, cui de præterita Innocentia nihil præsumendum, quia melior est humilis penitens,

gens, quàm superbus innocens; quia etiam Adam in Paradyso, & Angelus in Cœlo, quondam uterque innocens, cecidit: & tu homo fragilis in medio nationis pravæ non timeas?

Timendus est Deus etiam innocenti; quia quis scit, an perseverabit? an semper gratias à Deo efficaces obtinebit? *Currebatis bene in via mandatorum Dei, quis vos fascinavit? quia sæpe obscuratur, & mutatur color optimus; quia sæpe qui educati sunt in croceis, deinde amplexati sunt stercora.*

Timendus est Deus etiam innocenti; quia citra revelationem Altissimi, nemo certus est de gratia Finali, sinè qua certus nobis est interitus; quia hæc est gratia gratis data, & non cadit sub meritum hominis, unicè pendet à Deo.

Timendus est DEUS etiam innocenti; quia gratiâ solius DEI est id, quod est; quia *judicia DEI abyssus multa*; quia intra se fomite peccati, naturæ corruptelam, & abyssum habet innumerarum malarum inclinationum; extra se tentationes plurimas, pericula mille passim obvia, contra se juratum habet hostem acerrimum.

Timendus est DEUS etiam innocenti; quia efca diaboli electa est, de malis minùs curat; sic pyratae plùs navibus pretiosâ mer-

ce plenis, quàm vacuis insidiantur ; quia qui ex altiori gradu cadit, graviùs periclitatur.

Timendus est Deus innocenti ; quia nulla est secura castitas, quam ille non protegit ; nulla prodest custodia, nisi ejus adsit vigilantia. Time Parthenophile ! sed ita, ut ames.

O. A. M. D. G.

CURA

CURA
HABITUATI,

Sive

PECCATI
EXTERMINIUM,

*Maximè ad quod natura magis
inclinat,*

Per

DECEM DIERUM VENERIS,

CHRISTI
CRUCIFIXI,

Dolorosæ

VIRGINIS,

SS. IGNATII, ET XAVERII
Honoribus,

*Instituendam solidam devotionem
proposita.*

CURA

HABITATA

PECORATI

EXTERMINATI

Maxime ad quod natura magis

inducit

De

PECORUM DIERUM NEMUS

CHRISTIANI

CRUCIFICI

De

VLRGINIS

SS. IGNATI ET XAVERII

Honoris

Venerabilis Patris

Magistri

BENEVOLO LECTORI

Animæ Salutem!

Videns JESUS civitatem flevit super illam, *prævidens*: quomodo eam inimici circumdabunt vallò, deformabunt, capient, diruent. Civitas hæc anima tua est, hostis diabolus, obsidio peccatum, captivitas & ruina est peccandi consuetudo. Cui non justas eliciat lachrymas, si videat, quòd ubi anima casu, vel curiositate, vel (quod sæpius accidit) pravâ societate, & sequiori exemplo seducta, primum sordida voluptatis sensum admisit, & vel ex tanta malitia ignorantia, vel certè ex verecundia confiterè vel interrogare neglexit, & ideo tam naturæ ad hæc inclinatæ propensione, quàm demonis tentatione degustatæ semel sensualitati inbasit, donec per frequentatos ejusmodi illecebrosos actus habitum contraxerit, seque in miserimum planè statum egerit præcipitem. Lues quippe hæc acroè igne voracior quem semel corripuit, & corrumpit, ferè immedicabiliter serpit, & ita tenaciter compeditum tenet, ut naturam quis citius, quàm consuetudinem, positurus videatur. Audiunt tales criminis enormitatem, agnoscunt damna, detestantur sceditatem, promittunt, & propè jurant, ejus se potestati erepturos: quid fit? vix dies labitur, redit maligne, & concupiscentiâ inlicitâ blandè sollici-

tante, reditur ad scelus; surgunt iterum, & iterum cadunt; iterum resumunt animos, sed iterum iterumque relabuntur, jamque non quod volunt bonum, sed quod nolunt malum, hoc agunt. Infelicissima sanè conditio! Quid hic in re tam ardua remedii? rarum sanè; malum hoc virorum spiritualium sæpè lufit operam, asceticas exhaustit apothecas: Confessarii, pro sui muneris ratione arguunt, increpant, obsecrant, terrent, pœnis castigant longioribus, & fors absolutionem differunt, aut etiam negant; conatu magnò, sed utinam successu magis optatò. Cura frequenter adhibetur, curatio rariùs obtinetur. Quid ergo? desperandumne sit de horum sanitate, deserendine velut jam depositi? abfit: non est abbreviata manus Domini, nec spes adempta; hæc ipsa mali pertinacia, qua medelam tam difficilem reddit, animos mihi addidit, aptam tanto malo curam instituendi, peritiores in hac Medicos imitaturus, qui morbum inveteratum curaturi, non contenti morbum ad tempus sopire, ac extimam solum vulnere pelliculam superinducere, ad ipsam mali radicem applicant medicinas: non secùs ego, mali, quod persequor, sanè pessimi curationem facturus, non externis devotiunculis, precibusque Arithmeticè repetitis suadendis insisto, sed ad interiora remedia contendo; idèd considerationes veritatum ex documentis maximorum anime Zelotum SS. IGNATI, &

✠ X A V E R I I desumptarum offero, ut his
 erudiatu*r* intellectus, & principiis aeternis vo-
 luntas inflammetur; quô habitô spes certa est
 gravissimi hujus mali fontem siccatum iri. Po-
 tentior erit gratia, quàm natura; aeterno-
 rum amor momentaneis præferetur; prava
 consuetudo meliori, velut clavus clavô retun-
 detur, fiétque, ut subter te sit appetitus
 tuus, & tu dominaberis illius. Quod est
 tuo, & meo, imò **D E I**, totiusque Cœlestis
 Curia (ubi majus est gaudium super uno
 peccatore poenitentiam agente, quàm su-
 per nonaginta novem justis) solatio, quàm
 optimè succedat, medullitus voveo, & **Deum**
 efflicim precor.

Salutis tue amantissimus

G. H. S. J.

F 6

Recipe,

Recipe , seu monita pro Cura morbi spiritualis habituati.

1. **M**edici malum gravius curaturi Curam præcipiunt longiorem ; non secus nos pro animæ nostræ cura decem ipsas hebdomades , id est , decem dierum Veneris , amoris Christi Crucifixi , Matris dolorosæ , SS. Ignatii , & Xaverii honoribus instituendam devotionem assumemus , quarum decursu peculiaris nobis , & quotidiana erit sollicitudo familiari hac , pessimâ tamen ægritudine penitus , & ex integro liberari . Hoc à Christo , amore nostri Crucifixo , per Sanctissimæ Matris suæ , ac nostræ , nec non SS. Ignatii , & Xaverii intercessionem , quàm frequentissimè , maximè tamen 1. manè , dum surgimus ; 2. Sub SS. Sacramenti elevatione , dum Missam audimus ; 3. Vesperis , dum decumbimus , petemus ; ac totidem vicibus vitæ melioris propositum ardentè proponemus .

2. Medici præscribere solent , quæ ? quando ? ab ægro sumenda sit medicina : in hunc finem nos quoque pro decade hebdomadarum , decem considerationes , id est , in peccati familiaris exterminium efficacissimas proponemus medicinas . Nec tamen necesse erit totam considerationem celeriter , uno quasi saltu , die veneris percurrere ;
utilius

utiliùs foret punctum unicum die qualibet in suam utilitatem convertere; sed ità, ut veritas ibi proposita benè, benè masticaretur; & cum affectu designato sumatur.

3. Medici eis, quorum Curam in se recipiunt, sollicitè insinuant, à quibus abstinere debeant; cautela hæc in ægritudine animæ persananda præprimis est necessaria; nempe: ut vitium notum emendare cupiens, illius occasiones fugiat.

4. Medici suis patientibus diætam maximè suadent; tibi pariter omnis cavenda est intemperantia, ea maximè, per quam natura magis calefit, ac ad mala incitatur.

5. Medici moderatam corporis exercitationem censent multùm conducere ad sanitatem: tibi, qui animæ quæris sanitatem, spirituales exercitationes necessarias esse crede; ut sunt: singulis diebus veneris devotè confiteri, & communicare. Uti aliquâ mortificatione corporali. Pium aliquem libellum, minimùm horæ quadrante, quotidie cum attentione legere. Preces tibi consuetas, Missæ auditionem, examen Conscientiæ cum speciali applicatione peragere. Eleemosynam statui tuo competentem dare, aut alios misericordiæ spiritualis, vel corporalis actus exercere; hisque similia opera præstare, quæ partim pro præteritis peccatis satisfactoria, partim pro cavendis meritoria sunt,

6. Medici tandem eos, quos curant, per intervalla invisant, ut nova pro novis accidentibus pharmaca ordinare possint: quæres tibi quoque in Cura spirituali maximè foret proficua; si nempè etiam extra confessionem statum animæ, maximè in Ordine ad vitium, quod persequeris, manifestares. Hoc agendi occasio ut tibi præbeatur, Cura hæc Salutis in distinctas pagellas dividetur, singulam in singulas hebdomadas accepturus; ad priorem proinde pro nova commutandam, accedere Directorem difficilè non erit; ut sic voce etiam vivâ veritatis explicare ille possit, túque dubia tua proponere, aut consilia petere valeas.

O R A T I O.

*Ad Christum Crucifixum die Communionis,
vel quotidie iteranda.*

Domine JESU Christe! *qui propter nos homines, & propter nostram salutem nasci, pati, & in ligno crucis mori voluisti; ecce me miserum, & ob tot peccata mea N. conspectu tuò indignissimum! quia tamen sum pretium sanguinis tui, in spem clementiæ à te obtinendæ erigor. Tu, qui non vis mortem peccatoris, sed ut convertatur, & vivat, miserere animæ meæ peccatrici, & illi, in tam aperto salutis periculo*

le

lo versanti, gratiâ tuâ efficaci succurre. *Læ-
va me ab iniquitate mea, & à peccato meo N.
munda me.* Non mereor favorem, sed in-
dignationem tuam justissimam, & infernum
mereor; te tamen per pretiosissimum san-
guinem pro me fustum humillimè rogo, non
finas me, in opprobrium tuum, carnis, &
dæmonis mancipium vivere, & perire. Ad-
juva fragilitatem meam, ut rumpam con-
suetudinis pravæ vincula, quibus captivus
teneor. Consorta voluntatem, quâ nunc
coram te, Sanctissima Matre tua Virgine
MARIA! & universa tua Curia cœlesti sta-
tuo, & propono: pati potiùs omnia, mo-
ri potiùs, quàm sponte meâ posthac pecca-
to N. consentire. A te gratiam Deus! à te
benedictionem peto; ut quod nunc statuo,
æternùm servem. Amen.

*Ora in honorem quinque vulnerum tot Pater
& Ave. Ac privatim toties terram osculare,
memor: quia pulvis es, & in pulverem
reverteris.*

Ad Beatissimam Virginem dolorosam.

O Benignissima, & tum ob Unigeniti tui
dolores, tum ob mea scelera toties
commissa, afflictissima Virgo! in te pecca-
torum omnium refugio confidit anima mea!
illos tuos misericordes oculos in me mise-
rum peccatorem, Clientem tamen tuum,

licet indignissimum, converte. Ego, heu fateor! auxi dolores materni tui cordis, dum toties peccatis meis Filii tui vulnera renovavi; non sum dignus vocari filius tuus. Quia tamen Mater es gratiæ, Mater misericordiæ, ad bonitatem tuam supplex confugio: non finas me in peccato meo N. putrescere; sed ora pro me Filium tuum, interpone pro me lacrimas, & dolores tuos, & impetra: Ut, sicut nunc corde sincero de omnibus totius vitæ meæ peccatis doleo, ita veræ constantis emendationis, & in bono perseverantiæ gratiam obtinere merear, sicque castus posthac, & tibi charus Filius vivam, & moriar. Amen.

Per Sanctam Virginitatem, & Immaculatam Conceptionem tuam purissima Virgo! emunda cor, corpus, & animam meam. In Nomine Patris + & Filii + & Spiritus Sancti. + Amen.

Ad SS. Ignatium, & Xaverium.

O Potentissimi apud DEUM Intercessores, & præcipui animarum Zelatores Sancti Ignati, & Xaveri! vos vehementissimò totum mundum, maximè tamen peccatores, ad DEUM adducendi studiò semper ardebatis, & ideò multa centena millia animarum, Deo conatibus vestris benedicente, quæ æternum perivissent, ad cœlum

lum deduxistis ! respicite hanc miseram animam meam, videtis in quàm manifesto salutis suæ periculo sit constituta ! sit hæc Zelivestri materia, non finite illam ob peccata sua æternùm interire, sed patrociniuni ejus in vos recipite, potenti apud Deum Optimum intercessione veram ei pœnitentiam, ac efficacem gratiam impetrate : ut à peccatis suis per Dei misericordiam munda-
data, nunquam ad vomitum revertatur.

Habitus pravus perdit animam.

Miserere anima tua. Eccl. 30.

4. **A**nima tua est thesaurus tuus ; anima tua est pretium tuum ; talis es, & tanti pretii, qualis, & quanti anima tua est ; si hæc in peccato est, miser es, & miserabilis, & infelicissimus ; licet aliàs ditissimus, doctissimus, & fortunatissimus sis. Anima tua non est tantùm tua, sed est Dei, est tuæ administrationi commissa, pro quam severam dabis illi rationem. O si animæ tuæ pretium intelligeres ! quàm cautè, quàm sollicitè illam custodires ! sed : *Animalis homo non percipit ea, quæ sunt spiritûs.* Dum brutalibus indulget cupiditatibus, sit sicut equus, & mulus, quibus non est intellectus. Estima te pluris, ô homo ! ad majora natus es, quàm ut bestialibus concupiscentiis animam fædes, & perdas. Pluris eam fa-
cit

sit dæmon, pro cujus olim lucro obtulit omnia regna mundi ; pro qua obtinenda etiamnum *circuit quærens, quam devoret.* Utinam tu tam sollicitus sis pro servanda anima tua, quàm ille sit pro perdenda.

2. Anima tua est ad imaginem, & similitudinem DEI creata ; nihil in humanis eâ est pulchrius ! Si formarentur tot Empyreï cœli, quot sunt aquarum guttæ, vel arenæ maris ; omnis pulchritudo eorum simul sumpta non posset æquare pulchritudinem unius animæ ; in hac Creator est, sub ipsa est, quidquid in mundo est. Cognosce te ð anima decora, quia gloria es Dei ; Sed quamdiù sinè peccato es, tunc enim es habitaculum Spiritûs Sancti ; quamdiù innocens vivis, es Filius DEI charissimus, delictum immaculatæ Virginis, gaudium Sanctorum, & Angelorum solatium, totum in te Cœlum deliciatur. Ast, quô momentô te sordidô peccatô commaculas, fit anima tua monstrum absurdissimum, sedes dæmoniorum, abominatio Deo, horror Beatissimæ Virgini, & omnibus Sanctis. Verè *qui faciunt iniquitatem, & peccatum, hostes sunt animæ.* Tob. 12. 10. Oderunt eam peccatinacissimè, dum eam dehonestant, ex sublimissima divinæ filiationis dignitate ad abjectissimam, quæ in creatis esse potest, conditionem scientes, & volentes detrudunt.

3. Nul-

3. Nulla lepra, nulla sanies, nullum cadaver putridum esse potest ita abominabile, sicut est anima in peccato constituta in conspectu Dei. Sancta Catharina Senensis sensit aliquando fœtorem animæ peccatô maculatæ; tantus is erat, ut præ ejus abominatione mori eam oportuisset, nisi prodigiosè Deus illam conservâset. *Tolerabilius fœtet hominibus canis putridus, ait Bernardus, quàm anima peccatrix Deo.* Es propter quid fit anima tam fæda ex tam pulchra? Ob unam cupiditatulam, ob momentum, ali pudeat! vultum optas pulchrum, capillos pulchros, vestem pulchram, omnia, si habere possis, pulchra desideras, animam solam non curas esse sordidam, fædam, & purulentam.

4. Animam tuam tanti fecit æquissimus rerum Æstimator Christus, ut pro ejus salute vitam, & sanguinem dederit; paratus pro tua sola eadem pati, quæ pro toto mundo passus fuerat, si sufficientia salutis media non haberet; ex pretio pro ea dato, & à DEO dato, æstima animam tuam! gutta sanguinis Christi totius Mundi pretium infinities superat, tantum valet anima tua! at quanti tu eam fecisti? pro re sordidissima non curâsti æternùm perditam! quæ hæc infania? Unicam habes animam. Uno oculo amissô, unâ manu, vel aure perditâ, ser-

vit alia; sed si anima pereat, perdita sunt simul omnia, cœlum, Deus; & beata æternitas. Porro hoc *unum est necessarium*, omnia si perdas, anima ne pereat. Totus Mundus animæ tuæ pretium assequi non potest: non enim pro toto Mundo animam suam Deus dare voluisset, quam pro tua tamen dedit. Quam ergo commutationem tu das pro anima tua, qui pro nihilo illam das?

5. Deus animam tuam creavit, ut salvetur; redemit, ut salvetur; tot gratiis, beneficiis cumulavit, ut salvetur; hæc unica illius cura, hæc expectatio, hoc desiderium: & tu sponte, nemine cogente, actu deliberatô, contra Dei internè dehortantis instinctum, contra propriæ conscientiæ remorsum eam pessundas, & quantum in te est, toties æternùm damnas, quoties peccas. Et quoties hoc factum? nonnè *qui diligit iniquitatem, odit animam suam*. Psal. 60. 6. Nonnè diligit, qui toties iterat.

6. Si totius Mundi machina interiret, non foret tam magnum, quàm si unica anima pereat; & quid si tua? curet quisque suam! *Quid, enim, prodest homini, si mundum universum lucretur, animæ verò suæ detrimentum patiatur*. Matth. 4. Tu non pro toto mundo, sed pro vilissima, & abominabili re eam Diabolo venalem facis. Anima

ma quidem tua immortalis est ex naturā, vitam gratiæ, ipost Baptismum pariter habet immortalem; vita hæc pluris facienda est, quàm vita omnium hominum, etiam possibilium, hæc enim vita Divina est, æterna est, quam nullus homo, nec totus infernus, imò nec Deus eripere tibi potest, nisi vitam hanc ipse tibi peccatō ademeris; *anima enim, quæ peccaverit, ipsa morietur.* Ezech. 18. 4. Et quidem morte infelicissimā, ex qua ægerrimè possit ad vitam gratiæ revocari. Facilius longè est mortuum ad vitam, quàm sordidum habituum peccatorem ad seriam emendationem revocare. Vide, quò tua te cupiditas agat præcipitem, vide, quàm atrox homicida sit peccatum.

7. Non est opus gratius Deo, quàm animas iālvare; hoc divinorum omnium divinissimum opus est. Qui cooperatione suā vel unam aliquando animam salvaverit, is perire vix poterit; cūm hæc tanti memor beneficii pro eo apud Deum sit intercessurā: tua tibi sit prima, quam salves; in tua hoc est potestate; hæres es cœli, modò hæreditatem hanc peccato non prodigas. Quantum solatii haberes, si precibus tuis, aut bonis operibus animam ex inferno liberāsses? Liberas tuam certò, si eam ex perversissima, quā teneris, consuetudine liberāsses;

ras ; hoc age , & æternùm vives , Miser homo ! ut miserum pascas corpus , & vestias ; ut ejus commodis , quod post paucos dies à vermibus devorabitur , satisfacias , quantum non laboras , vigilas ; & pro anima tua , quæ æterna est , ut benè illi semper sit , tam parùm fatagis ?

A F F E C T U S .

Pudet , heu pudet me dementiæ meæ , benignissime Deus ! quòd animam meam , imaginem tuam toties , & tam fædè conspurcaverim . O fædissima animæ lepra ! ô pestis mortifera ! quomodo tam amens esse potui , ut te ultrà quæsiverim ! pænitet , semperque me pænitebit stultitiæ & cæcitatibus meæ ! detestor turpitudines meas super omne detestabile . Malo cum Ludovico corpus leprâ infici , quàm animam posthac peccatò tam exitiali maculare . Malo cum S. Edmundo mori millies , quàm vel semel posthac fædari . Malo cum S. Anselmo purus æternùm damnari , quàm peccati sorde pollutus cælum possidere . Tu Deus confirma hanc voluntatem , juva imbecillitatem !

Habitus pravus corpus perdit.

Non regnet peccatum in vestro mortali corpore , ut obediatis concupiscentiis ejus . Rom. 6. 12.

1. Nonnè

1. **N**onnè anima plus est, quàm corpus? Matth. 6. Illa immortalis, hoc obnoxium corruptioni; illa imago Dei, hoc pulvis, & cinis: & tamen hoc *corpus*, quod *corrumpitur*, quoties *aggravat*, imò perdit *animam*? quoties ut illius cupiditati satisfiat, ista æternæ damnationis periculo exponitur, imò non periculo tantum, sed damnationi immolatur. Expende corpus tuum: quid fuit? quid erit? fuit lutum fætidum; est saccus stercoreum, & fons continuus quotidianarum spurcitiarum; morbis quot obnoxium? erit, & fortè citiùs, quàm tu putes, cadaver putidum, esca vermium, omnium abominatio. Ex his oculis, quos periculosis sæpè aspectibus pavisti, prospicient vermes; ex ore tot spurciloquiis assueto fluet sanies; ex ventre, cujus voluptatibus indulgisti, ranarum, & serpentum colluvies enascetur; & tamen, ut hujus tam fordidi corporis cupiditati fiat satis, animam negligis, Deum contemnis; ô insania!

2. Creavit Deus corpus, ut animæ serviat ad augenda merita; ut sit instrumentum, quo mediante cælum lucreris; & quàm hic Ordo præposterus! *Caro concupiscit adversus Spiritum*. Gal. 5. 17. Ut benè ad momentum sit corpori, quidquid sit cum anima, nihil pensi ducitur; **dominatur appetitus,**

titus, sensus quæritur, opprimitur ratio; hoc est, ancilla imperat, & Domina in turpissimam conjicitur servitutem, imò infra pecudes abjicitur. Nempe: *Homo cum in honore esset, non intellexit, comparatus est jumentis insipientibus, & similis factus est illis.* Psal. 48.

3. Est tibi corpus integrum, sensus vivaces, membra benè ordinata; & cujus hæc beneficiò, nisi Dei? qui te claudum, luscum, aut cæcum creare poterat, ut multos creavit; & tamen hæc ipsa Dei beneficia tu Scelerum facis instrumenta, dum sensibus abuteris ad tuas cupiditates; dum omnem oculis ad illicita libertatem, auribus ad obscæna procaciam, linguæ ad impura licentiam laxas; dum manum extendis ad ignominiam. *Hæcine reddis, popule stulte, Deo Benefactori tuo?*

4. Non est ullus hostis tibi magis noxius, uti nec vicinus magis, quàm tua cupiditas; nec Orcus, imò nec Deus tantum tibi damni afferre potest; ut turpis concupiscentia. Hæc rapuit innocentiam, id est, thesaurum thesaurorum maximum, qui perditus recuperari non potest; damnum, de quo tota æternitate dolere possis, quia laureolam Virginitatis tibi sustulit; & hunc tu hostem non modò non persequeris, sed foves, sed tyranno, blando quidem, maximè tamen noxiò

noxio servire ultrò concupiscis? Ob levem injuriam tibi illatam, quàm citò, quàm ferventer commoveris? quàm sedulò damnum, si quod tibi est illatum, reparare satagis? ob læsum fortè honorem quamdiù in animo foves vindictam? Et cur nullam de corpore tuo vindictam meditaris, hic hostis tuus est, qui te coram universa cœlesti curia adduxit in infamiam; qui infinita tibi damna intulit, dum te Deo spoliavit; qui etiamnum vitæ tuæ, immortalis nempe gloriæ insidiatur. Irascere, indignare hosti tuo; hæc sancta est ira, innocens vindicta. Animam non amat, qui corpori blanditur. Virga, & onus asino Eccl. 33, v. 25.

5. Durum est jugum voluptatis, quod ubi semel admisisti, ægrè amplius possis excutere; sicut quò plus sunt potæ, plus sitiuntur aquæ ab hydropico, ita voluptate semel admissâ crescit semper sitis habendi; nunquam dicit: sufficit. Verè *inimici hominis domestici ejus*. Quoties oculus tuus depradatus est animam tuam? quoties venenum auribus hausisti? quoties manus ad flagitium extendisti? & hi atrocissimi illi hostes sunt, qui te Dei gratiâ spoliatum, captivatum tenent; si sapias, Christi consilium audies: *Sicut oculus tuus, vel manus tua scandalizat te, erue illum, abscinde hanc*, id est; *averte oculos tuos, ne videant vanitatem*, taceo pejora; *sepi*

sepi aures tuas spinis, nè quid illecebrosi admittant; *pone ori tuo custodiam*, & *ostium circumstantiæ labiis tuis*, nè vel verbum indè minùs honestum excidat. Si tui domini non fuerint, tunc immaculatus eris. Cave, si semel cœperint dominari, non nisi ægerrimè ponent imperium. Repugnabis, contradices, parùm tamen proficies, nisi ad tempus; si caro iterum titillet, natura inclinè, tentet Diabolus, quid fiet? scintilla tibi sufficiet, ut vetus excitetur in te incendium, quod amaris fortè lachrymis jam sæpiùs extinxisti. Excute jugum voluptatis, dic generosè: Non serviam tam turpi Dominæ, tam vafre seductrici.

6. Vide Sanctos, quomodo corpus suum tractaverint, quàm longâ, & frequenti inediâ emaciaverint; quot flagris, & ciliciis domuerint; vigiliis, & humicubationibus attriverint; ut à peccato præservarent? vivere illos tædebat, & quomodo voluptatibus indulgere libuisset? audi Paulum, Vas electionis, raptum ad tertium cœlum: *castigo fatetur ille, corpus meum, & in servitutem redigo, nè, dum aliis prædicaverim, ipse reprobus efficiar. Sentiebat is legem in membris suis repugnantem legi mentis, & sciebat, quia non posset esse continens, nisi Deus det, ideò corpus suum, non secus, ac hostem, persequabatur: & tu vestitus molibus,*

libus, educatus in croceis, inter mille pericula, mille tentationes constitutus vel ad nomen mortificationis exhorrescis, & tamen castus esse vis, Angelus manere speras? sed, ad tuam experientiam provoco, erras, qui sic putas, nam *lilium* non est tutum, nisi *inter spinas*.

7. Sibi demum ipsi corpus plurimum nocet, dum suæ indulget voluptati. Præterquam enim, quòd hæc memoriam minuat, & obtundat ingenium, vehementer etiam viribus, & corporis officit sanitati; juventæ florem decoquit, vocem exasperat, visum hebetat, corrumpit colorem, plurimos post se morbos trahit, & vitam plurimum abbreviat. Scisne unde non rarò in juvene luridus ille, & plumbeus faciei color, oculorum livor, vox strepera, difficilis anhelitus? hæticam, aut phthysim credis? consule Augustinum: *Febris tua*, inquit is, *libido est*.

A F F E C T U S.

Heu me! quàm stultus ego mercator hæctenus fui? pro corpore hoc luteo, animam; pro turpi voluptate, cœlestem Ambrosiam; pro momentanea fæditate, felicitatem æternam; pro brutali appetitu, cœlestia Beatorum gaudia, quantum in me est; perdi, venundedi; Heu caro decepit me, tentatio me seduxit. Parce Domine! parce!

G ce!

ce ! nec insipientiam meam , sed tuam , bonitatem respice , propter quam solam toties , tam turpiter à me offensam ex toto corde , ex omnibus animæ meæ potentiis doleo , sincerè doleo , quantum possum doleo , & semper , te adjuvante , dolebo ! Absit Domine mi , ut abeam post vestigia gregum , & bestiales posthac sequar concupiscentias meas. Excutiam ferreum hoc meæ pravæ consuetudinis jugum , tibi serviam , cujus *jugum suave , & onus leve.*

Habitus mortem facit amaram.

Per peccatum mors. Rom. 5. v. 12.

1. **C**Redas , non credas ; velis , non velis ; morieris. *Statutum est omnibus hominibus semel mori.* Hæc sola est Regula , quæ caret exceptione ; dives , & pauper ; doctus , & rudis ; Rex , & Rusticus eâdem lege tenentur ; me , & te fors eadem excipiet , te sceleretum heu ! qualis expectat. Resistere potes armis , & potestatibus ; resistere potes igni , & elementis ; morti resistere non poteris ; incassum laboras ; morieris. Et , quod mortis acerbitatem auget maximè , semel morieris , si sæpiùs mors rediret , ut errorem in priori admissum emendare posses in secunda , excusabilis fortè foret dementia , negotium salutis periculo , sed reparabili subicere ; nunc inemendabilis error
cùm

cùm sit, cave ludere cum anima, ne mors imparatam occupet. Mors pœna est peccati, quoties peccas, eam denuo mereris; maximè tamen, si te vitiô carnis contamines; de quo specialiter Paulus: *Si secundum carnem vixeritis, moriemini.* Rom. 8. v. 13. Considera jam te ipsum: nunquid *nomen* habes, quòd *vivas*, & *mortuus es*; vivunt in te vitia, vivit passio, & concupiscentia; sed moritur Dei gratiâ; quin & corpus sensim emoritur.

2. Peccato huic addicti longævi etiam naturaliter esse non solent, ipsi sibi quovis actu peccaminoso vitam eunt abbreviatum. Avicennæ Medici fidem appello: quilibet actus præcipuè in Juvene, plus de viribus, & sanitate demit, quàm si mediam sanguinis libram è corpore fudisset. Plures occidit hoc peccatum, quàm gladius; ignis quippè veneris nimum quantùm accendit sanguinem, & sensim sinè sensu vires depascitur. Hinc tanta post juventutem hoc in habitu aetam morborum colluvies, & virium defectus; vis quippè naturæ illata hanc debilitat, & consumit. Unde licèt crimen hoc lege Divinâ non foret vetitum, illud committere insanix voluntariæ adscribi mereretur.

3. Deus in pœnam peccati abbreviat vitam. *Impius* (ita statuente Deo) *antequam*

dies ejus impleantur, peribit. Job. 15. v. 32. Castitas longævos facit, ubi libido multos vitæ annos imminuit. *Minorâsti dies ejus.* Psalm. 88. Diu floruiſſet Sodoma, niſi ob fædas libidinis flammâs ſuphureo igne periviſſet: quia *omnis olim caro corruperat vitam ſuam*, totus mundus diluviô expiari debuit. Tûne ſolus ſperabis à pœna immunitatem habituare? qui eam fortè ſæpius præ aliis provocâſti, & per ſingula quibus conſueviſti, ſcelera denuo provocas. Gave; Deus non irridetur, *quâ horâ non putatis, Filius hominis veniet.*

4. *Mors peccatorum peſſima!* Heu quàm durum, quàm periculi plenum erit habituato mori! hinc occurret ſcleris magnitudo, & enormitas; terrebit ejusdem commiſſi multitudo. Occurret gratiarum à Deo acceptarum copia, & tot inſinſtuum à ſcelere avocantium abundantia; & hæc *sicut onus grave gravabunt animam tuam*; gravabunt Sacramenta toties ſinè fructu uſurpata; tot ſalutares boni Angeli dehortationes; tot Confessarii monita; hujus, quod tenes, folioli lectio, ſi contemnis, te gravabit. Quid tum cogitabis? quò te convertes? ſi cœlum aſpicias, dolebis illud toties tam turpiter à te perditum; ſi oculos deorſum flectes, occurret infernus, quò patulam tot iterata peccata tibi portam aperuerunt. Vide, quò, niſi reſiſtis, prava te ducat conſuetudo? 5. Et

5. Et quid si mors adsit in propinquo? an-
 nè tu tibi tutò crastinum possis polliceri?
 quovis momentò eam accedis propiùs: ut
 certissima, & inevitabilis est; ità incertissi-
 mam quoad locum, tempus, modum, eam
 Deus esse voluit, ut semper ad eam parati
 viveremus. *Quà horâ non putatis.* Tarqui-
 nium spina piscis, Fabium pilus cum lacte
 haustus, Anacreontem uvæ acinus, Marci
 Aurelii filiam punctio acûs extinxit. Man-
 lium Torquatum, dum cænaret; Saufeium,
 dum ovum forberet; Æmilium, dum egre-
 diens cubiculi limen calcaret; Bebius, dum
 à puero horas quæreret, mors oppressit.
 Et nunquid tibi quoque pari mors celerita-
 te occurrere potest? & quid si tum anima
 sit in peccato? Quot non surrexerunt hodie
 sani, qui vesperum non attingent? quid si
 lectus iste, aut locus, qui te ad peccandum
 invitat, tibi sit mortualis. Milleni sunt,
 qui hõc momentò moriuntur; fortè pro-
 ximum, vel non remotum te expectat, &
 tamen peccare ausis? quid si nunc adesset,
 quomodo præteritorum delictorum memo-
 ria premeret conscientiam?

6. Nec in agone te acturum pœnitentiam
 spera. Qualis vita, mors est ità. Vel enim
 tunc Confessarius deerit, vel nimia corpo-
 ris debilitas animæ operationes impediet.
 Crede Augustino: *Pœnitentia serâ, rarò est*

vera. Anima in homine non operatur nisi dependenter ab organis corporis, hoc proinde per morbum lethalem vix spirante, quomodo anima se ad actus supernaturales eriget, quam insuper mortis instantis metus, de rebus temporalibus, debitis, testamento sollicitudo per varia distrahet, & occupabit. Imò & iuxta Dei in habituum pœna est, ut, qui efficaciter emendationem noluit, cum posset, non possit, etiam cum vellet; fiatque ei, quod Antiocho: *Orabat scelestus Dominum, à quo non erat misericordiam consecuturus.* 2. Mach. 9. Stultum est, tunc velle incipere benè vivere, cum desinendum est vivere. Si sapiis: *Ecce nunc dies salutis; hodie si vocem Domini audieritis, nolite obdurare corda vestra.*

7. Ordinaria peccati frequentati pœna est, mors improvisa, & repentina. *Subitò defecerunt, perierunt propter iniquitatem suam.* Job. 5. 32. Scelera sceleribus addunt, donec momentum veniat, & vel lapsu, vel alio casu infelici repentè concidant. Multos ipse sceleris conatus extinxit. Ubi minimè credunt, in ictu oculi avocantur è vita. Mille Deo sunt modi: igne, ferrò, aquis, glande plumbeâ, tegulæ fragmine, apoplexiâ, casu, minimè tamen casu, sed iustissimâ Dei toties offensi, nunc vindicis, indignatione ad extrema deducuntur, sicque

que fit, ut, quia Confessionis spes, & facilitas frequentiam peccati faciliorem fecit, ejus nunc copia subtrahatur. *Clausula est janua,*
Et quid tunc cum misera tua anima?

AFFECTUS.

Benignissime Deus, Domine vitæ, & mortis! agnosco impietatem meam! peccatum meum contra me est semper! quanto peior ego, tanto tu erga me benignior extitisti; toties mortem meritus ego, tu conservâsti; peccata peccatis accumulare non sum veritus, & tu gratiis gratias addere non cessâsti; tu peccanti veniam toties offerebas, imò dabas, ego tamen hâc tam turpiter abusus, ô ingratitudinem meam! iterum novis peccatis iram tuam laceffiivi, meritus, ut patientia tua justissimum verteretur in furorem, & in tempore vindictæ disperderes me; tu tamen usque hodie animam meam, velut errantem oviculam, Pastor optime, allicere non cessas! & te ne benignissimum Dominum meum iterum exacerbabo? absit Domine, absit. Deleas me de libro viventium, igne, ferrô, fulmine impium hoc caput feri, si novis te rursus peccatis offendam.

Habitus pravus aggravat judicium.

Pro bis omnibus adducet te Deus in judicium,

Eocl. 11. 9.

1. **Q**uanta nefando habituati peccato in-
 fit turpitude ; inde collige , quòd la-
 tebras , & angulos , imò tenebras quærat , &
 maximè cupiat occultari . Pudet nempè vi-
 tium hoc suimetipſius , verecundatur inno-
 teſcere . Si omnibus nota eſſent ea , quæ tu
 de te ipſo ſcis , flagitia , quantum erubeſce-
 res ? ſed ô infana ſollicitudo ! hominum o-
 culos effugere potes , Deum latere non potes .
Omnia aperta ſunt oculis ejus . In angulo illo,
 illis in tenebris videt ille , quod tu tanto pe-
 re occultum cupit ; nec videt tantum , ſed
 prohibet , minatur , abominatur ; & nun-
 quid plus eſt in Dei , quàm totius mundi
 conſpectu peccare ?

2. Quia verò hæc **DEI** omnia videntis
 præſentia te non deterret à crimine , facit il-
 le , ut abominatio iſta non ſemper lateat ,
 ſed ubi , & unde minimè putas , palàm aliis
 innotefcat . Nihil tam abſconditum , quod
 non revelabitur . Multa ſunt ſigna , per quæ ,
 veluti per rimas , ſe ſcelus hoc prodit , quan-
 tumcùnque celetur ; ex oculis , ex vultu
 legi poteſt . Ideò fortè vitio huic obnoxii
 proborum virorum conſpectum fugiunt ,
 erubeſcunt nempè iis tam eſſe diſſimiles ,
 probiſque eorum moribus tacitè ſuam ca-
 ſtigari procaciam ſinè verecundia ferre non
 poſſunt . Fruſtra tamen quærantur latebræ ,
 faciet Deus , ut , qui homines magis verentur

cor, quàm eum, quæ in abdito patrârunt, super tecta prædicentur.

3. Et licet hîc non, patefiet, certè ibi omnis *iniquitas*, ubi liber scriptus proferetur, in quo totum, quidquid in angulis, his & illis, quidquid vitâ totâ sordidum, & abominabile commisisti, continetur. Pro his omnibus; nullâ cogitatione, consensu, verbô, aut opere, hujusque circumstantiis neglectis, adducet te, quantumcunque reluctantem, cujuscunque authoritatis sis, Deus, quem pro momentanea sensualitate offendisti, in judicium, tantâ tui confusione, ut præ verecundia dicturus sis montibus: cadi-te super me; & vallibus: operite me. Aderunt ibi, hinc peccata longâ serie te accusantia, illic dæmonia tibi insultantia, subtus horrendum inferni chaos, desuper iratus judex; foris videbitur mundus conflagrans, intus urens conscientia. Heu miser! sic deprehensus quò fugies? latere erit impossibile, apparere intolerabile.

4. Deus, qui nunc veniam offert, qui dehortatur à crimine, aderit, sed judex, & vindex aderit; in rigore justitiæ reddet unicuique, etiam tibi, qui hæc legis, tibi tot sceleribus infamibus dedito reddet, prout gessit in corpore, non prout apparebat coram hominibus, inexorabilis, absque remedio, aut effugio reddet, prout unusquisque gessit in

corpore, sive bonum, sive malum. Quid tibi tum proderunt fœditates tuæ, quid maledicta Societas, quid nefanda mali consuetudo? quò te vertes? cùm vix *justus sit securus, impius, & peccator ubi parebunt?* 1. Pet. 4. Ad memoriam tubæ illius: *Surgite mortui, venite ad judicium*, horrent sancti, Eremitæ contremiscunt, & tu ad eam obsurdesces, nec desines peccare? Cessa, cessa nunc Dei misericordiæ illudere, nè incidas in justitiam. Majus tormentum erit furorem divini vultûs tolerare, quàm omnes inferni cruciatus sustinere. Ille judicabit animam tuam, qui eam redemit per mortem suam; qui tantum contulit, scit, quantum reposcat. Justus est: nec affectu prævenitur; nec misericordiâ flectitur; nec prece, nec pretio corrumpitur; nec satisfactione ibi ullâ mitigabitur. Sera illic erit emendatio, quam toties procrastinâsti. Modò, si sapis, dum licet, mores muta. Nec tempus ibi erit ampliùs, nec falsi testes locum habebunt, nec ingeniosis judicem artibus eludere poteris, ille námque erit judex causæ tuæ, qui semper adstat testis vitæ tuæ.

5. Aderit in judicio dæmon, qui te ad crimina impulit; sed aderit accusator, & contra te à justo judice vindictam postulabit. Quæ, quanta, cum quibus peccata commiseris?

feris? ex ordine recensebit, & cujus malefactis toties tentationibus consensisti, tunc tibi insultabit: *redde rationem*. Aderit & Custos tuus Angelus, sed tristis contestabitur, quoties salutaria tibi consilia suggesserit, quoties remorsus conscientiae moverit? negare non audebis, excusare non poteris, deprecatio non habebit locum. Quid ergo facies? *Cum surrexerit ad iudicandum Deus, & cum quaesierit, quid respondebis illi?* Job. 31. 14. Sera ibi venient consilia, inefficax occurret poenitudo. Confusio operiet faciem tuam, timor, ac tremor membra concutient; tunc auferetur velum de oculis tuis, & sole clariùs insipientiam tuam videbis, videbis scelerum enormitatem, multitudinem horrebis, erubesces foeditatem, & hæc sine fructu, absque remedio. Nunc guttula verè poenitentis animi plus prodesset, quàm ibi maria integra lachrymarum.

6. Audi, & contremisce terrificam Judicis sententiam: *I maledicte in ignem aeternum*. O fulmen horrendum! vocavi te per tot inspirationes, & conscientiae remorsus, per tot quàm Confessariorum monita, quàm Exhortatorum consilia vocavi, & noluisti, sed voluntati meæ voluptatem tuam prætulisti? dæmoni potiùs, & carni, quàm mihi obedivisti: ego quoque in interitu tuo ridebo, Creavi te, cum non esses; redemi, cum peri-

periviffes, tot naturæ donis, & gratiæ beneficiis immeritum cumulavi; & me, mandata mea, propter quid? propter fordes abominabiles, beatam æternitatem pro momentanea voluptate contempiffi; ergo i maledicte in ignem æternum. O verè, verè finis eorum interitus!

7. Non dices tibi, quòd nunc fortè aliquando cogitas: *peccavi, & quid mihi accidit triste?* in momento, in icu oculi disperdet te Dominus; in manibus ejus fortes tuæ. Vel tibi triste aliquid accidit hætenus, vel nihil? si accidit, digna factis recepiffi; pœna peccati fuit; & quid aliud sceleratus à Deo offenso expectet: si nihil accidit, si *via impiorum prosperatur*, vœ illis, vœ tibi, time; compensat hic Deus modica bona, quæ feciffi; mala in æternum puniturus. Audi proinde nunc Deum à scelere revocantem, nè audias in judicio fulminantem.

AFFECTUS.

O Domine! non intres in judicium cum servo tuo; servo nequam, infideli, ingrato, plusquàm centum millium talentorum debitore; si non *justificabitur in conspectu tuo omnis vivens*, quid ego sperare possim, imò quid non timere debeam? Ego, qui in tuo conspectu, ad majorem tui contemptum, toties, & quidem reluctante conscientia, te internè dehortante, prævaricatus

ficatus sum legem tuam. Si in *lucernis scrutaberis Jerusalem*, quod iudicium animæ meæ fiet, quæ computruit in peccatis, sterquilinum facta, & abominatio coram Deo, & hominibus; & ideò tamquam *tumentes super me fluctus timeo*, & totò corpore contremisco vel cogitare iudicium tuum. Unum hoc mihi peccatorum maximo superest solatium, quòd tu, qui olim iudex meus eris, nunc Pater sis, coram te proinde procidens ingemisco: *Pater peccavi in calam!*

Habitus post se trahit infernum.

Ducunt in bonis dies suos, & in puncto ad inferna descendunt. Job. 21. 13.

1. **H**eu quid agis? *ducis in bonis*, scilicet quæ tu talia esse credis, re ipsâ ducis in rebus pessimis *dies tuos*; vivis immemor salutis, conscientiæ incurius; vivis, sicut *Sus in volutabro luti*; & quid putas fiet? *in puncto*, in ictu oculi, ubi minimè reris, *ad inferna* descendes. Hæc vitæ in sceleribus actæ merces est ordinaria, ut, ubi numerum peccatorum, sibi à summi Domini providentia definitum compleverunt, repente, ex improvise, imparati moriantur, pabulum ignis æterni futuri, *pars illorum erit in lacu ignis inferni, ubi fumus, & sulphur. Apocal. 12. 8.* Vide miser: quò

tu properas? quò indomita te raptet concupiscentia? Time gehennam, contremisce à dentibus feræ infernalis, à faucibus inferni, à rugientibus præparatis ad escam. Time vermem rodentem, fumum, & vaporem, & sulphur, & spiritum procellarum ignearum, & dicito: quis dabit capiti meo aquam, & oculis meis fontem lachrymarum, ut præveniam fletibus fletus, & dolore fridores dentium. O peccatum, quàm gravem post te trahis calamitatem, in qua æternitas acerbicatem, & acerbitas auget æternitatem! Quid hìc cogitas habituate? habes sanè, quod timeas, & totis artubus contremiscas: Æternis ignibus Deus punit peccatum etiam unicum, & quì puniet, inveteratæ consuetudinis fructus, innumera? punieris in numero, pondere, & mensura. Delictorum numerus numerum definiet suppliciorum; illorum enormitas poenarum distinguet gravitatem; modus cognitionis erit dolorum mensura.

2. *Momentaneum, quod delectat; æternum, quod cruciat.* Cogita hinc momentum, inde æternum. *Momentum*, quid brevius, in ictu oculi, vix sentitur, fulguris instar simul est in ortu, & occasu. *Æternum*, quid longiùs, sine fine, quamdiu Deus erit Deus, post mille millia millionum annorum, non erit finis; ardebunt

voluptuosi *semper* in stagno ignis ardentis, *nunquam* levamen ullum habituri, Pœna omnis, & calamitas, quam ab orbe condito usque huc passi sunt omnes homines, minor est, imò delictum, si cum minima etiam inferni pœna comparetur; quidquid de hac dici, aut cogitari potest, in comparatione inferni tam parum est, quàm gutta mari comparata. O stulte mercator! qui pro momento voluptatis pœnarum heu! tam acerbarum æternitatem mercaris.

3. Audi Jonatham ferò gementem: *Gustans gustavi in summitate virgæ modicum mellis, & ecce morior!* infelix modicum, non tam mellis, quàm amaritudinis, quod mors, & quidem æterna consequitur. Habet quippè Deus infinita jura, & titulos, quibus ab homine amari deberet, quia verò peccator omnes violat, justè infinitam pœnam promeretur. Considera Epulonem: *duxit in bonis dies suos; epulatus quotidie splendide; sensualitati suæ fræna laxavit; sed quamdiu? modicum; inter admissam, & amissam voluptatem nihil medium; & in puncto sepultus est in inferno.* O cæca mortalitas! pro modico mellis putatitii, pro gutta voluptatis imaginariæ, imò pro re sæda, sædissima, simul & brevissima æternat sibi pœnas velle consciscere.

4. **A**di cogitatione inferni atria; audi gemitus, lachrymas, dentium stridorem audi; & infelices illas animas, quomodo comiseriarum, & ad hanc calamitatum omnium abyssum nunquam, nunquam terminabilem delapsæ sint? interroga; & intelliges: E centum damnatis Juvenibus nonaginta novem ob vitium carnis perivisse. Hæc nempe consuetudo replet infernum; huic dediti tot passibus appropinquant inferno, quot vicibus labuntur. *Hæc via illa est, lata, & spatiosa, cujus finis interitus, quæ ducit in præcipitium æternum; &, quod deplorandum maximè: multi sunt, qui eunt per illam.* Revoca gressum, si sapis; via hæc, quâ graderis, certissimum ducit ad interitum. **Cave.**

5. **M**ulti, nec dubita, ob unicum peccatum, idque semel tantum commissum ardent nunc in inferno, & semper ardebunt; justissimô Dei judiciô, qui licet amet animam, ut imaginem suæ Divinitatis, adeo tamen odit peccatum, ut propter hoc abjiciat illam à conspectu suo in æternum; & *quis ita punit?* Pater noster, cujus *miserationes super omnia opera ejus*; **DEUS** est, hominis gratiâ homo factus, tanta passus: & *quem punit*, is est, quem creavit, ut *salvus fiat*, quem sanguine suô redemit. Res proinde in Dei conspectu grandis est peccatum!

tum ! Iní jam tecum numerum habituate, quoties infernum meruisti ? examina cogitationes, & desideria fæda ; numerajocos, & turpiloquia ; coge in calculos obscænitates cæteras ; & cur nondum ardes ? certè, non ut iterum pecces, sed ut convertaris, & vi-vas. Nec differ ; qui enim pœnitenti ve-niam promisit, crastinum non promisit. *Nisi pœnitentiam egeritis, omnes simul speribitis.* Luc. 13

6. *Ex inferno nulla redemptio.* Frustra ibi factorum te pœnitebit ; frustra seductores, & criminum socios incusabis ; nulla redemptio ; aliorum pro te preces, & suffragia, sanctorum intercessio nihil proderit. *Nunc dies salutis*, nunc potes infernum evitare. Pone consuetudinem ; elue à sordibus animam ; notum tibi vitium desere ; hoc si non facis, *perditio tua ex te.* Nec mirum, si Deus te perdat, cùm tu nec te ipsum, nec Deum cures. Clavis inferni peccatum est, ejus certitudo hujus consuetudo est.

7. O si damnatis horula daretur vel me-dia, quid non facerent ? quàm sinceram ple-namque doloris pœnitentiam agerent ; quàm sollicitè spericula caverent singula, quàm procul pravis ab habitibus recederent ; & quid tu facis ? tu, quid toties ex inferno, ma-gnâ Dei bonitate, liberatus es, quoties in-fernum meruisses ? tu, qui plus debes Deo, quòd

quòd, cùm te potuiffet damnare, id non fecerit, quàm fi te damnatum liberâffet? quid ergo agis? annè majus beneficium majori rependes ingratitude, hoc sanè foret insanire, scelus hoc nec inferni pœnis fatis poffet expiari. Age, quod agendum est: vel emendandus est habitus, vel ardendum. Elige.

A F F E C T U S.

O Magne, & Omnipotens Domine! in cuius manu sunt claves cœli, & interni, quoties illi sponte valedixi; quoties hunc merui? periiffem utiq;, nisi tua bonitate mihi immeritiffimo clementiffimè collatâ reservatus fuiffem. Agnosco, adoro clementiam tuam, cui foli debeo, quòd nunc non ardeam, uti multi alii, & me quidem meliores. *Niff Dominus adjuiffet me, paulò minùs, imò certiffimè, in inferno habitaret anima mea.* Heu me! quas ibi flammâs, quæ supplicia nunc deberem actu tolerare, ejularem, desperarem! tibi Clementiffimè **DEUS** debeo, quòd vivam, quòd poffim scelera mea deteftari, quæ deteftor fuper omnia mala, pœnitet, æternùmque pœnitebit! tum quòd infernum toties promeritus fim, tum & maximè, quòd tuam Deus bonitatem, etiam erga me indigniffimum profufiffimam offenderim. Absit, ut nunquam offendam amplius; ardere malo: malo ignes æternos
(sub-

subire, quàm tibi, mi Deus! ampliùs, sordidò hóc vitiò displicere, pro innumeris beneficiis tantum malum reddere!

Habitus facit dæmonis servum.

Qui facit peccatum, servus est peccati. Jo. 18.

CUM nihil esses, nihil posses, creatus es; & hoc ideo, ut Deo servires, cui servire regnare est, obsequium sibi præstitum centuplò, imò æternò præmiò remuneratur: & tu habitate Dei, à quo te, tua omnia habes, jugum excutis, protervè si non verbò, certè opere dicis: non serviam. Addicis te principi tenebrarum, dum per peccatum facis te diaboli mancipium, qui te ad pascendos porcos, quorum deliciae lutum sunt, ablegat. Nega, si potes, quoties Deo, Domino tuo rebellis factus, ad ejus hostem transivisti; quoties Creatorem tuum omnipotentem, quantum in te est, annihilasti: quoties Dæmonem præ Deo adorasti: & quanta hæc Deo injuria? quanta rei indignitas? *Unusquisque peccando animam suam Diabolo vendit; acceptò tanquam pretiò, dulcedine temporalis voluptatis. Aug.* Cujus quis voluntatem facit, illius servus est.

2. Dura est peccati servitus! in hanc qui se immittit, heu! quàm ægrè liberatur. Sicut avis capta viscò ita tenaciter illaqueatur, ut
est ●

esto conetur, avolare non possit, sed fit præda aucupis: ita sordidò criminis hujus viscò inquinatus adeò tenaciter hæret in luto fæcis, ut ægerrimè possit eluctari. Tenet quippe, quem semel illaqueavit, infernalis aucups, & avolare parantem, iterum retrahit, nec unguibus suis eripi facilè finit. Tenet cupiditas, donec perdat. Et his tu temet ultrò laqueis velis irretitum?

3. Malus, etiamsi regnet, ac latè imperet, servus est; nec unius hominis, sed, quod miserabilius, *tot dominorum, quot vitiorum.* August. Cum Filius Dei esse possis per gratiam, cur servum te Dæmonio sponte facis per peccatum? auream amittis libertatem, dum ad nefanda quæquæ non tam sollicitat, quàm cogit te Dominus ille, cujus imperio te ultrò subdidisti. Excute proinde jugum, rumpe vincula, non *regnet peccatum in vestro mortali corpore, ut obediatis concupiscentiis ejus, peccatum enim vobis dominabitur.* ad Rom. 6. Eò momentò, quò graviter peccas, Dæmonius, & potestatem tribuis non in animam tantum, sed & in corpus tuum, ita, ut illi non sit ampliùs necesse petere à Deo dispensationem, ut per præstigias, vel aliâ ratione tibi noceat. *Segn.* Et dulce tibi sit hoc dæmonis imperium!

4. Quid si peccati consuetudo alteram transeat in naturam? heu! quàm sæva, quàm
inclu-

ineluctabilis servitus est ! Regnum , quod semel occupavit , ægrè dimittet . Augustinum audi testem : *Ligatus eram , non ferrò alienò , sed ferreà meà voluntate .* Dum actus actui , velut filum filo , annulus annulo nequitur , quantus , Deum bonum ! funis , & catena efficitur , quâ captivatur miser habitatus à dæmone , domino jam suo , raptatur ad illicita , donec in barathrum pertrahatur . Adhucne miser ipse tibi compedes ultrò fabricare perges ? si difficile est hodie catenam hanc rumpere , cras erit difficilius ; quisque enim actus , ut habitum , sic emendandi auget difficultatem . Nunc sit finis turpitudinis tuæ . Arbor si diu creverit , ac radices fixerit , non evellitur facilè , quæ initiò , dum virga fuit , levi manu fuisset extirpata .

5. *Facilius est mortuum ad vitam , quàm habituum ad emendationem revocare .* S. Chrysoftom. Quot non iste Ascetarum consilia surdâ aure excepit ; quot non media sibi præscripta enervavit ? Non quasi malum emendari non possit , sed quia blandus est hostis ; domesticus est , quem nec occidere licet , nec fovere ; nobiscum natus , nobiscum educatus nutritur quotidie ; occasio semper adest , & hæc sunt malorum illicia , ob quæ facilius est illibitam servare innocentiam , quàm perditam iterum veterem in
fru-

frugem revocare. Qui vel unicum suâ vitâ grave peccatum commisit, hoc sibi remissum absque Dei revelatione scire non potest; dubium enim semper manet, an bene pœnituerit? an dolorem supernaturalem elicuerit? & quid miserabilius esse potest; quàm hæc perpetua salutis incertitudo? quid jam de illo sentiendum, qui non uno, sed tot gravissimis se peccatis commaculavit, millèque titulis incertam suam salutem reddidit.

6. Consuetudo peccandi non servum tantum peccati, sed dæmone ipso deteriorem facit. Hic enim semel tantum lapsus est: & quoties habituatus veterem recidit in latrinam? solâ ille cogitatione deliquit; & hic cogitationibus verba, verbis opera quot accumulât? pro illo non est Christus mortuus: nōne majorem tu pro ejus sanguinis pro te fusi pretio, ejus offensam cavendi obligationem contraxisti? non adjutus ille fuit Sacramentorum subsidiis, nec præviâ inferni pœnarum comminatione, nec ullis ultionis Divinæ exemplis à peccando deterritus est, ut tu ô homo! quæ omnia sic tuum aggravant peccatum, ut dæmone ipso miserabiliorem te demonstrent. Si committendo peccatum posses fieri Deus, illud te cavere oporteret; & non renuis esse diabolô pejor, non ut regnum lucreris, sed ut spurcitiæ tuæ satisfacias.

7. Si

7. Si piis Sanctorum Patrum oraculis fidem non abroges, certum Deus, qui univerforum Dominus est, in cujus manibus sortes nostræ, certum ille cuilibet peccatorum numerum definivit, ita quidem, ut si eum compleverit homo, Dei misericordiam non amplius sit consecuturus. Mensura verò ista heu quàm incerta! plura uni, pauciora alteri, multis unicum statuit peccatum, quò commissò non sit locus gratiæ super. Quid ad hæc habituatus? unum peccatum satis est ad damnationem, centena quid efficient? qui vix numerare lapsus potest, quàm evidens huic est periculum peccatorum sibi statutum numerum adimplendi. Cave, quod proximum te sollicitat, cave, fortè est ultimum numeri tibi constituti completivum.

A F F E C T U S.

Quis dabit capiti meo aquam, & oculis meis flumina lachrymarum, ut eluam iniquitates, & turpitudines meas, pro quibus te Domine fontem bonorum omnium dereliqui, & ad perniciosissimum animæ meæ hostem diabolum me converti. Abii post desideria concupiscentiarum mearum; heu quò veni? ad atrium inferni me video constitutum. Ah! pudet in cœlum oculos tollere, pudet ad Dominum Deum meum spem erigere, cui toties rebellis, fædifragus,

gus,

gus, hostibus ejus, imò & meis, carni & dæmoni adhæsi. Respice Domine adhuc hâc vice servum nequam, & perduellem; rumpam vincula, quibus me captivum tenebat infernus; eripiam me servituti tam duræ, in quam me sponte conjeci, anhelò ad libertatem servorum Dei, quibus jugum dulce, & onus leve. Adjuva Domine bonam voluntatem servi tui, fac: ut *non dominetur mei omnis injustitia*. Psalm. 118. Recedant vetera; obliviscere Domine iniquitatum mearum; *cor mundum*, cor novum *crea in me Deus*, & *Spiritum rectum*, qui fit secundùm legem tuam, *innova in visceribus meis*; sic *vivam ego*, *non jam ego*, *vivet verò in me Christus*, vivet ejus gratia, morietur vetus homo, morietur mala consuetudo.

Habitus perdit gratiam Dei.

Noli negligere gratiam, qua in te est. 1. Timoth. 4.

1. **U**Nicus gradus gratiæ Divinæ pretiosior, & utilior est omnibus totius mundi thesauris; est enim naturæ Divinæ participatio; est, per quam *Filii Dei nominamur*, & *sumus*; est jus ad cœlestem hereditatem; in ejus comparatione opes, ingenium, pulchritudo, dignitates omnes nihil sunt; imò nec prophetia, nec miracula patrandi potestas; imò nec Dei maternitas
abs.

absque illa æstimationem mereretur. Et hunc tu thesaurum actu brevissimô propudiosè prodigis, perdis, & annihilas, hoc est: margaritam projicis ante porcos, dum innocentiam primam ita turpiter perdis.

2. Si casu gemmâ squapiam pretiosâ privareris; si lusu magnam vim pecuniæ amitteres; si fur opes, ignis domos, morbus doctrinam eriperet, quantum doleres? hæc damna, si posses, quàm sollicitè præcaveres? jacturam, si in tua foret potestate, quàm studiosè reparares? & gratiam his omnibus incomparabiliter pretiosiore tam facilè, pro re turpi, & hoc toties, perdis, pessumdas. Et ubi, nè pereat, cura, aut cautela? ubi, si amissa est, sincera poenitudo? ubi eam recuperandi sollicitudo? Pro grosso perduto domum everris, de amissa gratia nihil commoveris.

3. Gratia est principium ac fundamentum merendi vitam æternam; hæc amissâ verè pauper, extremè miser, & miserabilis es. Cum illa simul perdis omnia merita; quidquid unquam boni fecisti, omnium illorum bonorum operum præmium, quod sperare poteras æternum, amittis, ac si nunquam quidquam boni fecisses; præterita innocentia, preces, jejunia, mortificationes peccatô commissò nec hilum valent apud Deum, nec teruntium tibi profunt ad beatam æterna-

nitatem. Evigila, & nihil invenies in manibus tuis. Sed hoc fortè parùm foret; nihil pariter de aliorum meritis, sacrificiis &c. quæ per totum Orbem fiunt, quorum utilitas, si in gratia esses, in te quoque redundaret; quamdiu in peccato es, nihil participas. Plus dico, privatio gratiæ thesaurò te privat infinitò, nempe meritorum Christi participatione, ac si pro te nec passus esset Christus, nec crucifixus.

4. Ex ignorantia thesaurum hunc perdidisse, foret excusabile; casu amittere, infelicitatis esset; semel eò privatum esse, fragilitati adscriberetur: ast tu tam bene conscius malitiæ, præmeditatò, post tot proposita, contra actualem instinctum, toties quòd eam amiseris, quam reperies excusationem? Ubi mens tua tunc, ubi consilium? nonne hoc est contemnere gratiam? ô infelix! an nescis gratiarum tibi dandarum numerum apud Deum esse in numerato, ita, ut si has perdas, iis non utendo, nullam postea sis obtenturus efficaciam; & hoc justitiâ Dei pœnâ, ut qui oblatam toties gratiam tam parvi fecisti, & eam pro re nihili, momentanea pessumire sciens, volensque non curâsti, omni posthac priveris efficaci. Et quid tum tecum?

5. Gratiâ privatus in Dei conspectu tantum vales, quantum nux casta, res nihili.

Sic

Sic dives, nobilis, magnus, doctus, Rex, aut Papa, sine gratia vilis es, imò abominabilis: imaginem Dei, ad quam creatus es, commutas cum imagine diaboli: opera tua, quæ cæteroquin bona essent, non valent tantum, ut apud Deum vel minimum in ordine ad vitam æternam, præmium mereantur. *Et si habueris omnem fidem, ita ut montes transferas; & si tradideris corpus, ita ut ardeas; & si divideris omnem substantiam tuam in pauperes; si gratiam Dei non habeas, es velut æsonans, & cymbalum tinniens, nihil es.* Nihil devotiunculæ aliàs laudatæ, sed nec Marianus quidem cultus absque Dei gratia tibi proderit ad salutem. Ut modicum fermenti totam massam, ita peccatum commissum corrumpit hæc omnia. *Si averterit se iustus à justitia sua, & fecerit iniquitatem, omnes justitiæ ejus, quas fecerat, non recordabuntur.* Ezech. 18.

6. Quidquid omni vitâ boni fecisti, aut facies, vel facere posses, tantum non placet Deo, quantum displicet hostis gratiæ, peccatum tuum; ad hanc displicentiam in Deo abolendam non solum tua, sed universa omnium Sanctorum, imò & Deiparæ Virginis merita sufficere non possent: imò, si Deus tot mundos crearet, quot sunt arenæ maris, & in iisdem summæ sanctitatis viros collocaret, omnium illo-

rum virtutes, pœnitentiæ, imò & martyria non tantum placerent Deo, quantum displicet unicum tuum peccatum; dico unicum, & quid abominationis in Deo causabunt tot, quot nec tu numerare potes?

7. Non tantum ad æternam salutem nihil valent opera etiam ad speciem bona peccatoris, sed cum privatus sit gratiâ, eum attingit infelicitatis apicem, ut peccatum unum pœna sit alterius. Infelix conditio! corruptio optimi pessima! unô peccatô admisso quanta pronitas ad secundum, ab hoc ad tertium, & ab hoc quàm facilis descensus averni. Quanquam jam infernum homotalis circumferat in anima. Inter omnes quippe pœnas facilè princeps est: conscientia delictorum; nec intimiùs penetrat ulla, nec acerbius vulnerat. Hic est *vermis* ille, qui *nunquam moritur*, semper rodit, inquietat, pavere, & trepidare sceleratum facit. In medio gaudii, in æstu lætitiæ, & quidquid dulcedinis solatium humanum afferre posset, amaritudine suâ corrumpit. *Gaudio dicunt: Quid frustra deciperis?* Sicut si est gaudium in hoc mundo; hoc utique possidet puri cordis homo: ita si est in orbe tribulatio, hanc habituatus experitur. Fatere, quid dissimulas? reum te agit conscientia, perpetuus carnifex.

A F F E C T U S.

Liberalissime Deus quanta, quàmque innumerabilia sunt beneficia! quibus cumulâsti me; me inutilem, me, quem prævidisti fore peccatorem: in Baptismo accepi innocentiam primam; ô gemmam super omnes gemmas pretiosissimam! si eam custodire voluissem: sed ô mea fatuitas! quàm citò, quàm frivolè, quàmque impudenter, pudet vel meminisse, eam pessumdedi, & cum illa præstantissimum animæ thesaurum irreparabiliter abligurivi. *Delicta juventutis meae, & ignorantias meas ne memineris Domine!* Tutamen mei clementissimè misertus, movisti cor meum, ut facti pœniteret, ut peccatum pœnitentiâ expiarem, tu me prodigum filium iterum in gratiam recepisti, & iterum stolâ gratiæ vestivisti; quàm iterum beatus! si hanc pro merito æstimâssem: [sed,] quis crederet tantam ignaviam, imò impudentiam! iterum thesauri mihi crediti [incurius, eum pro porcorum filiquis, quoties? tu scis Domine! in opprobrium tuum, dæmoni vendidi. O fatuitatem meam mille supplicis dignissimam! agnosco, & utinam te iargiente sincerius agnoscam, & defleam stultitiam meam: tu tamen Domine, Pater misericordiarum cum sis, vide miseriam meam, & innumeris, quas hætenus dedisti, gra-

tiis unam adde, gratiam constantiæ ; ut, quod nunc statuo, id servem inviolabiliter, mereârque de me dici: *Qui perseveravit usque in finem, hic salvus erit.*

Habitus pravus Cœlum perdit.

Nihil coinquinatum intrabit in regnum Cœlorum. Apoc. 4.

1. **V**ide, ô homo ! quàm bonus, quàm beneficus in te sit Deus ! cùm nihil esses, infinitis aliis, quos præ te creare poterat, neglectis te creavit, & ideò, *ut salvus fias* ; te hæctenus inter tot pericula incolumem conservavit, & etiamnum servat, *ut salvus fias* ; propter te homo factus, & morte, heu ! tam acerbâ mortuus est, *ut tu salvus fias* ; ditavit te animæ donis, præclaris naturæ talentis, salvificam fidem, dona tot supernaturalia, educationem piam, infinitus optimos tibi dedit, *ut salvus fias* ; ornavit te honestis natalibus, sano corpore, integris sensibus, *ut salvus fias* ; pro hæreditate Pater optimus tibi Cœlum constituit, dare ille paratior, quàm tu accipere, & tu tamen non modò ingratus, & injurius, sed Deo rebellis Cœlum negligis, cum gliribus terræ adhæres, & cum bestiis voluptate corporis, Cœli locò delectaris.

2. Erige mentem ô homo ! ad Cœlum cogitationes, & desideria tua extolle, quid est

Cœlum ? est omnis boni possessio ; sinè morte vita, sinè dolore ullo voluptas ; sanitas sinè morbo ; quies absque tædio ; thesaurus sinè periculo ; honor absque æmulatione. Quid est Cœlum ? est omnium desideriorum perfectissima satietas ; ubi, quidquid est boni, aderit : aberit, quidquid est mali. Cœlum est æterna cum Angelis, & Sanctis, ac dulcissima Virgine Maria conversatio ; est Dei, hoc est boni infiniti, & immensi fructio ; Cœlum est dulcedo, cujus si vel una stillula in orcum decideret, infernum totum dulcoraret, omnesque ejus pœnas aboleret. *O quàm delicta tabernacula tua Domine concupiscit, & deficit anima mea in atria Domini.* Psal. 83. Sed heu ! frustra concupiscis, qui peccati consuetudine teneris ; jus ad Cœlum amisisti ; fœdatus es ; *nihil autem coinquinatum intrabit in regnum cœlorum.*

3. Ad Cœlum *multi vocati, pauci electi.* Creati sunt omnes homines, ut tandem salvi fiant ; sed *ad fidem*, inquit Greg. *plures veniunt, ad cœleste Regnum pauci perducuntur.* Et cur hoc ? nisi quia *totus mundus in maligno*, id est, malo igne concupiscentiæ *positus est.* Hic pestifer ignis cœlum evacuat. Quàm diu in vitæ innocentiae, & Deigratia perseveras, Cœlum tibi est hæreditas ; sed ubi peccato consensisti, jus ad illud omne resignasti. Si pro aquæ haustu regnum

perdidisse ; pro coëctione rufa vendidisse primogenituram amentix fuit , quæ , & qualis erit : pro momentanea voluptatula Cœlum , & Cœlum æternum amisisse ?

4. Quoties peccas, Cœlo toties valedicis. *Quis ascendet in montem Domini ? aut quis stabit in loco sancto ejus ? innocens manibus , & mundô corde.* Psal. 23. Qui manibus innocens non est ; purum à turpibus desideriis cor , mundum à fædis colloquiis linguam non habet , sedem in loco sancto non speret , nihil eò coinquinatum intrabit. Huc si aspiras , noto tibi vitio valedicendum erit ; illud est , quod innumeris Cœlum eripuit ; est *violata* , & *spatiosa* , quæ ducit ad perditionem ; refermaturè pedem , aliàs perivisti ; cœlum ! omne bonum ! & propter quid ? amisisti ; quoniam *predico vobis , sicut prædixi , quoniam qui talia agunt , regnum Dei non consequentur.* Eccl. 5. 51.

5. Cœlum vim patitur , otiosis non patebit. Omnes ad Cœlum invitat Deus , Cœlum tamen nulli donabit ; venale illud constituit. *Contendite intrare per angustam portam.* Lucæ 13. Vim patitur ; nisi vim concupiscentiis , vim naturæ ad malum inclinatæ , vim consuetudini inolitæ , vim temptationibus , & occasionibus ad peccatum invitantibus , vim oculis , vim manibus , & linguæ inferas , Cœlum non obtinebis. Vide

de Sanctis in Cœlis, & quære, quomodo illud sint meriti? considera Eremitarum austeritatem, jejunia, mortificationes, solitudinem, orationes; considera Martyrum cruces, gladios, rotas, sanguinis effusionem; ipsum Sanctorum caput Christum considera, nōne oportuit eum pati, & tanta pati, & sic intrare in gloriam suam. Et tu peccando, carni, & sanguini indulgendo, tuis satisfaciendo cupiditatibus, Cœlum sperabis? falleris, & toto Cœlo falleris; nemo duplex & in hac, & in altera vita Cœlum speret.

6. Cœlum aspice, cujus aspectu delectati sunt Sancti, & dixerunt cum S. Ignatio. *Quam sordet mihi terra, dum Cœlum aspicio*, quia illud tanquam Patriam suam, quò tendebant, intuebantur. Ganunt innocentes Aloysii in agone: *ad Cœlum! ad Cœlum!* quia scopus, quò collimabant, proximus est. Quid tu peccator, audésne oculos in Cœlum tollere? si audes; vides ibi judicem, qui tua peccata judicabit, & quis hinc timor? vides beatorum gloriam, sed quam nunquam possidebis; & quis hinc dolor? scriptum enim est, & adamantinâ lege scriptum: *molles Regnum Dei non possidebunt.* 1. Cor. 6. Licet homo pretiô, & æstimabilitate superet omnes thesauros mundi, tamen longè pretiosior est Angelus, & hic tamen ob peccatum solâ

cogitatione, semel tantum commissum Cœlum amisit; quid tu miser terræ vermiculus, Cœlum speres? quod non cogitatione tantum, sed verbô, & opere, toties amisisti. Peccare, & tamen Cœlum sperare, insania est.

7. Peculiaris in Cœlo laureola Virginitatis est; gaudium singulare, *sequentur Agnum, quocunque ierit*; prærogativa planè specialis; sicut differt stella à stella in claritate, sic Virgines, & casti ab aliis sanctis decore in Cœlo distinguuntur. Prærogativam hanc, velut fur thesauros, peccatum surripit, damnô prorsus irreparabili. Dolere potes, pœnitere potes, imò peccatum delere, ac emendare potes; peccatô tamen contra puritatem semel admisso, Virginitatem reparare non potes. O Virginitas dos Angelica! quantus thesaurus es! quàm tamen pauci pro merito te æstimant, quàm negligenter custodiunt. Quid tu, qui hæc legis, de te judicas? si Virginitate flores, Angelus es: Custodi coronam tuam; si eam amisisti, quantum potes redintegra, & per secundam post naufragium tabulam repara innocentiam, & secundam minimum Virginitatem tuere.

A F F E C T U S.

DEUS infinitæ bonitatis, & immensæ largitatis, qui me ad imaginem, & similitudi-

litudinem tuam tuâ bonitate conditum ad Cœlum destinâsti, & ad hoc obtinendum tot naturalia, & supernaturalia media sapientissimè contulisti; te ego innumeris titulis laudare, te toto corde amare, tibi viribus omnibus servire debuissim: & ecce temeritatem meam! Cœlum, ad quod à te destinatus sum, ubi torrente voluptatis potabis Electos tuos, neglexi, & fodi mihi cisternas, fœculentas voluptates sitivi, & sic jus ad Cœlum omne amisi. Pudet, sed & toto corde poenitet. Utinam nunquam à fine per te mihi præfixo deviâssim! ô quàm serò te cognosco pulchritudo, & bonitas tam antiqua! vilescant mihi jam omnia in terris, ut ea quondam obtinere merear, quæ te amantibus præparâsti in Cœlis. Eò aspiret cor meum, ubi vera delectatio, & plena satietas. *Satiabor, cum apparuerit gloria tua Domine!*

Habitus peccandi DEUM perdit.

Similiter odio sunt Deo impius, & impietas ejus.
Sap. 14. 9.

1. **T**Ota rationalis animæ beatitudo Deus est. Hoc habitò verè felix, & inestimabili thesauro dives; hoc amissò miser, & mortalium omnium infelicissimus. Dei fruitio æterna Beatorum satietas est, & perpetuæ voluptatis torrens. Et hac volupta-

te, hoc thesauro quivis auctus peccaminosus, omne iniquum desiderium te privat. *Longè est Dominus ab impiis.* Prov. 15. Vide, quid agas, dum peccatum admittis, Deum excludis, diabolo thronum exhibes. *Non permanebit Spiritus meus in homine in aeternum, quia caro est.* Gen. 6. Ubi mens tua, ubi consilium! tam dulci, tam sincerò, infinitò, & immensò bonò te privas, ut turpi, imaginariò, momentaneò, sordidò bonò fruaris? si *beati mundò corde, quoniam ipsi Deum videbunt.* Matth. 5. Profectò infauisti immundò corde, quia ipsi Deum non videbunt.

2. *Copiosa fuit redemptio nostra.* Unica sanguinis gutta, quam pro nobis Christus fudit, pro mille Orbium, & infinitorum peccatorum redemptione sufficere potuisset; & tamen unica turpitudine peccaminosa sponte admissa ita omnem omnium Christi meritorum vim enervat, ut illa tibi, quamdiu his in sordibus hæres, adeò parum proficiant ad salutem, ac si nec passus unquam, nec mortuus pro te Christus fuisset. Imò, quod horrendum cogitatu, verissimum tamen est: non modò nihil prodest peccatori Christi passio ad salutem, sed illa ipsa graviorem ei pœnam, & acerbiolem damnationem procurabit; eritque Christus, qui venerat Salvator, illi *positus in ruinam.*

3. Aspi-

3. Aspice Christi vulnera, manantem vide sanguinem; infiniti pretii sunt: & illa tu renovas, & istum conculcas, quoties à Deo ad peccatum; ab illius præceptis ad notas tibi cupiditates te convertis. Imò stupete Cœli super hoc, & Angeli Pacis amarè flete! quoties sceleri manum admoves, toties eadem Christum iterum, quantum in te est, crucifigi is. Ah peccator miserere JESU pro te Crucifixi! satis ille profudit sanguinis, satis flagellorum sustinuit; spinarum satis tulit, & sannarum; parce, parce accumulare sceleribus tuis flagella, elicere sanguinem, mortem illi geminare. Homicidium fugis; parricidium horres; & cur Christicidium toties repetere non formidas, quoties vel occasio invitatur, vel sollicitatur tentatio? Sanguis Christi plus, quam sanguis Abel, clamabit contra te in Cœlum; petet contra te vindictam, ut qui eo uti noluisti ab salutem, tibi sit in damnationem.

4. Quis non insanum populi Judaici furorem damnet, quòd Christum Barrabæ postponere ausus, hunc dimitti, illum verò crucifigi postulaverit: & quid tu agis Christiane, dum hinc tibi sensualem naturam delectationem, inde gratia Dei cupiditatis victoriam suadet? si naturam sequeris, obedis consuetudini, heu me! imò heu te! nunquid Christum Barrabæ postposuisti; consuetudinem

tuam vivere, Christum denuò mori, & crucifigi statuisti. Nec hìc tua sistit impietas, toties Christum non jam Barrabæ, sed dæmoni postponis, quoties rejectis illius infinitibus hujus tentationi consentis.

5. Mensura malitiæ peccati Deus est, Nemo peccatum satis æstimat, nisi Deus, quia nemo satis scit, quid Deus sit. Vis scire, quàm malum sit peccatum? vide, quàm bonus Deus est. Infinitum, inexhaustum, imensum bonum Deus est; bonum super omnia bona; propter quem solum, & ex quo solo alia esse possunt bona: mensura jam hac decempedâ, & agnosce, quàm horrendum, & inexplicabile malum peccatum sit; malum malorum pessimum: imò hoc solum est malum, quod Deum offendit, & quantum in se est, annihilat. Dum enim Dei legem prævaricatur peccator, vellet eum esse cæcum, ut non videat; ignarum, ut non sciat; imbellem, ut punire non possit; Deum vellet non esse Deum, dum novos sibi Deos constituit: *Unusquisque quod cupit, hoc illi Deus est; quotæunque peccata, tot reventes habemus Deos.* Hier. Quàm turpenti, & abominabilem Deum colis? consule affectus, & desideria tua.

6. Et quis es tu, qui hæc audes? vilis homuncio, terræ vermiculus, pulvis, & cinis; cujus corpus vas est spurcitiæ plenum, brevi
in

in cadaver, in escam vermium, in putredinem resolvendum; tu ex nihilo condite, ad nihilum valens, nisi ut conculceris: & tu in Deum, id est, in Creatorem tuum, Redemptorem tuum, tuum Sanctificatorem, Dominum tuum, Benefactorem continuum insurgere, illi insultare, omnipotentiam irridere, contempnere bonitatem non vereris? & hoc propter quid? ob momentum ob abominationem. Et quis hoc credat fieri posse? factum tamen toties est, quoties noto tibi peccato indulxisti. Sed vœ! longa Dei tuam emendationem expectantis patientia vertetur in furorem, & senties, *quàm malum & amarum sit reliquisse te Dominum Deum tuum.* Jer. 2. 9.

7. Si *Benedictio Domini super caput justis*, quid expectet peccator, nisi maledictionem? Nihil jam miror, quòd in suis intentionibus tam parum proficiant habituati. ut ferè omnia iis sinistrè accidant. *Odio nempe sunt Deo impius, & impietas ejus*, & odium hoc ut essentialè Deo, ita infinitum, & unicum est, quò peccatum omne, & si pœnas attendas, nullum foedâ voluptatis consuetudine magis abominatur. Nôsti tu ipse, si meminisse velis, huic vitio addictorum miserè pereuntium exempla; cogita Sodomam igne de cœlo lapso conflagram; mundum ipsum, quia immundus erat, diluvio

ludio expiatum cogita, & facilè fateberis, quod SS. Patres annotâtunt, nempe quòd contra unum hoc vitium plura Deus vibrârit fulmina, quàm in cætera omnia simul collecta. Cave, differt, non aufert tibi pœnam Deus, quin multiplicata per consuetudinem peccata, multiplicatas justissimi vindicis pœnas post se trahent; puniet hîc, puniet ibi.

A F F E C T U S.

Benignissime Deus! cujus Majestatem velantes faciem suam adorant Angeli; bonitatem amant incessanter beati; potentiam diaboli verentur; & ego Creatura tua vilissima, ego cadaver putidissimum, ulcere, & sanie dimanans tuam Majestatem offendere, irritate bonitatem, omnipotentiam injuriâ atficere non formidavi? *malum Domine coram te feci*, sed parce audaciæ, parce temeritati meæ: Tu me mille infernos meritissimum, non modò benignissimè sustinuisti, sed innumeris insuper naturæ, ac gratiæ donis cumulare non cessâsti. Non sum dignus, ultrò fateor, non sum dignus ullo favore; non sum dignus, ut me terra ferat, aut sol aspiciat. Agnosco in me, quòd *non vis mortem peccatoris, sed ut convertatur, & vivat*. Vivam proinde longè alius, quàm hæctenus, convertar ad te Dominum Deum meum, quem si offendero ampliùs, deleatur nomen meum de numero Electorum.

Habitus Mentis cæcitatem, & desperationem inducit.

Peccator, cum in profundum venerit, contemnet. Prov. 18. 8.

1. **H**ostis animæ nostræ diabolus, qui *tantumquam Leo rugiens circuit querens, quem devoret*, uno peccato, quod à te impetravit, contentus non est; obtentô semel digitô brachium arripit, quô prehensô totum corpus, & post hoc etiam animam suæ subijcit potestati. Cognata sunt vitia, ex uno nascuntur alia; peccati pœna peccatum est, sequens antecedentis. Postquam enim peccatô amissa est gratia, quid magis pronum, quàm ut & natura depravata invalescat, & consuetudo potentiùs trahat, & fragilitas faciliùs consentiat; maximè cum per peccatum hinc quidem extraordinariis Dei auxiliis se indignum reddiderit habituatus; inde diaboli se potestati pro libitu versandum sponte subdiderit. Unde fit, ut hauriat iniquitatem sicut aquam, faterique cogatur de iniquitatibus suis: *Multiplicatae sunt super capillos capitis mei. Psal. 39.*

2. Non frustra cæcus Cupido pingitur, Hoc enim vitium, quòd maximè cum brutis homini commune est, hominem maximè brutalem facit; intellectum, quò à bestiis distingui deberet, excæcat: hinc nec
 æter-

æterna pro merito æstimat; nec animæ suæ pericula, heu nimium certa, & aperta! videt, nec rerum cœlestium cogitatione delectatur; ad supernaturalia, tanquam bubo ad solis aspectum, caligat. Nec minor voluntatem subit perniciēs, dum ea per tot actus in malum obstinata super lapidem induratur: hinc nullam in precibus teneritudinem, nullam ad pia monita animi affectionem sentit, non illam mortis ubique infidiantis certitudo, non supremi Judicis tribunal à peccando deterret. Denique non est prior ad Atheismum via, quàm libidinis consuetudo. Sed vœ! nam: *Cor durum male habebit in novissimo.* Eccl. 3.

3. Per hostandem gradus eò infelicitatis delabatur habituatus, ut recogitatâ patratorum à se peccatorum multitudine, & enormitate in desperationem cadat, & sicut emendari se non posse credit, ita nec conetur. Hinc auditæ sunt aliquando infelices illæ voces: actum est de me! impossibilis mihi est emendatio: probavi toties, toties tamen relapsus frustra laboro: si apertum ante me infernum viderem, abstinere à noto mihi vitio non possem. O infelicitas verè infelicissima! pestis sinè remedio! & malorum omnium abyssus! Et quis te huc præcipitavit? nisi maledicta consuetudo. Ita nempe fit: incendium, postquam te-

ctum

Etum omne corripuit, extingui non potest, quod in scintilla levi manu sopiri potuisset. Principiis obsta, nec ipse tibi peccata peccatis cumulando tam exitiales funes nece.

4. Ordinaria dæmonis perversitas est, ut, dum ad peccandum allicere tentat, criminis sæditatem minuat, excuset gravitatem, pericula tegat, & dissimulet: at postquam ad illud induxit, tum enimverò arguit impietatem nostram, exprobrat erga Deum ingratitude, pœnas peccatis promeritas in memoriam revocat; ut sic ademptâ spe impœnitentiam persuadeat, inducat ad desperationem, sicque ad omnia scelera portam aperiat, ut, *qui in sordibus est, sordescat adhuc.* Apoc. 22. Et hi malorum gradus sunt, quibus itur ad interitum. In quo tu consistis? heu fuge! hodie adhuc pedem refer à viis his pessimis, cave vel in crastinum differre; nè deseraris à Deo, & audias: *curavimus Babylonem, & non est curata, venite, derelinquamus eam.* Jer. 51. 9.

5. Differendo crescit malum, crescit periculum, imò pereundi crescit certitudo; ex frequentatis quippè actibus adeò tenax nascitur habitus, qui ad assuetum semel malum non tam inclinat, quàm præcipitem agit: ut nec pyrium pulverem scintilla citius in flammam, quàm admiffæ toties voluptatis memoria in nova flagitia incautum abri-

abripiat, & eóusque captivum teneat, donec infelicissimâ sorte de illo verificetur; *In peccato suo morientur.* Ezech. 20. Desertus námque à Deo, & diaboli potestati permiffus durissimam hujus tyrannidem semper quidem, in agone tamen maximè experitur. Sciens, quia modicum ei tempus superest, fatagit quàm maximè, ut in ultimo animæ à corpore separationis momento ad peccatum, si non opere, certè cogitatione admittendum inducat, sicque ex hac mentis cæcitate, quam ultrò sibi conscivit, ad æternas tenebras deducat.

6. Omnium sollicitudinum prima, & maxima esse debet, ut gratiam finalem consequaris; sinè qua quid bonorum operum copia, quid preces, eleemosynæ, percepta toties Sacramenta prodesfent? hæc omnia liberare ab interitu non possent. Gratia verò hæc est adeò gratis data, ut non cadat sub nostrum meritum de condigno; Et quid sibi spei facere potest habituatus? quid ejus opera merebuntur, quæ pleráque in statu peccati gravis fecit, dum à pravæ consuetudinis principio potiorem ætatis partem absque Dei gratia transegit, & vel ideo nec ex aliorum bonis operibus, aut sacrificiis, quæ toto Orbe facta sunt, utilitatem sperare potest, quam tamen accepisset maximam, si in Dei gratia perseverâfset. Videt hic, quisque

quisquis non cæcutit, quàm exiguam gratiæ finalis spem habituatus sibi facere possit.

7. Sola superest, ut naufrago anchora, ita habituato Dei misericordia, in qua sperare fortè posset, cùm *miseriordia ejus super omnia opera ejus*, nisi hac ipsâ Dei misericordiâ turpissimè abusus eâ se indignum, & fortè capacem reddidisset. Ea quippè consuetudinis perversissimæ vis in eo, & potestas fuit, ut eam hæc ipsa cogitatio proniorem ad flagitia fecerit, quòd, esto nunc peccet, confiteri tamen possit; infinitam esse Dei misericordiam; sæpius jam dedisse veniam; notam illi esse hominis fragilitatem; quæ ipsa temeritatem, & numerum auxerunt cogitanti: Tamen simul possum confiteri; æquè facilè dicam ter, aut quater, &c. quàm semel me cecidisse. Ex hæc illa in Spiritum Sanctum peccata sunt, quæ quia contra Dei bonitatem pugnant, ab ejus bonitate nos excludunt. Quid hic spei? tantum nempe, quantum æger habet, cui medicina, quâ solâ sanari poterat, vertitur in venenum.

A F F E C T U S.

DEUS! cujus bonitatis non est terminus, & misericordiæ infinitus est thesaurus! habes coram te prostratum miserum, & infelicem, qui miserationes tuas multas, & magnas cum gemitu supplicat, & expectat,
finè

finè quibus nec spes libertatis illi superest ul-
 la, nec salutis. Perii, nisi tu Deus me ad-
 juves; *tempestas demersit me*, nulla amplius
 tabula superest; exere Domine potentiam
 tuam, & miserè naufragantem in fortitudine
 brachii tui certis his periculis eripe. Non
 mereor, satis scio, utinam & satis doleam!
 non mereor misericordiam, cui toties illusi;
 sed tuam bonitatem Pater æterne, vulnera
 tua Chrifte Redemptor aspice, & *secundum*
magnam misericordiam tuam, & secundum
multitudinem miserationum tuarum, dele ini-
quitatem meam, meam dico, cui tam diu
 amens inhæsi, sic spero, sic propono, gratiâ
 tuâ Deus imbecillitatem meam adjuvante,
 vivam novus homo.

**Medicina præservativa post per-
 actam devotionem.**

*Ecce jam sanus factus es, valde, noli amplius
 peccare; nè deterius tibi aliquid contingat.*
 Joan. 5. 14.

ÆGri, qui recidivam patiuntur, longè
 periculosius sunt constituti, quàm pri-
 mæ ægritudine fuerint. Idem accidit in mor-
 bis animæ; peccatum enim novum, quod
 post obtentam à Deo prioris remissionem
 committitur, ob hanc ingratitude[m] mul-
 tò majus est priori, & certius iram DEI
 provocat; cum non tam ex fragilitate,
 quàm

quàm temeritate committi videatur. Si Deus animam ex inferno liberaret, & ab hac iterum graviter offenderetur; nōne iustissimam vindictæ contra illam sumendæ causam haberet? talis est omnis, cui Deus peccatum grave remisit; tantundem enim eidem præstitit in effectu, quàm si eum ab inferno, quem promeritus erat, liberasset. Imò sic parcendo majus ei contulit beneficium, quòd, cum meritus sit, eum necdum puniverit, quàm si post pœnam inflictam hanc ei rursus remisisset.

Vive proinde, sicut anima ex inferno liberata viveret: quàm illa sollicitè sensus custodiret; quàm accuratè mali occasiones fugeret; nè in priorem calamitosissimum statum perveniret: quàm tenerè amaret Deum Liberatorem suum; quàm ejus mandatis fideliter obsequeretur. Idem tibi cense faciendum esse; aliàs, qui pepercit tibi nunc, graviùs deinde feriet, præterita cum futuro puniturus

Nihil faciliùs, quàm recidivam pati. Attentione proinde magnâ opus est. Per hoc, quòd nunc per Dei gratiam pœnitueris, & meliorem vitam ducere proposueris, noli credere mortuum esse diabolum, aut tentandi vires amisisse; licèt quiescat nunc, & cum vulpecula dormire videatur, repenti exurget, urgebit ad vetera; nec tam facile præ-

prædam faucibus suis elabi patietur. Sed nec in te per hanc pœnitentiam peccati fomes extinctus est; vivit adhuc concupiscentia; gliscit ignis occultus veteris consuetudinis. Ideò tu tibi suspectus esto; te ipsum time; qui stat, videat, nè iterum cadat. *Noli vulnerari post curam; noli sordidari post gratiam.* S. Chrysoftom. Nôsti fragilitatem tuam, eam proinde sequentibus mediis præmuni.

1. Optarem monitum SS. Ignatii, & Xaverii à te in usum deduci. Ille ut Xaverium adhuc Juvenem à vanitate ad sanctitatem adduceret, identidem illi suggerebat: Xaveri! sæpè sæpissimè cogita: *quid prodest homini, si mundum universum lucretur, anima verò sue detrimentum patiatur*: Xaverius pariter jam usu suò doctus Joanni tertio Lusitanix Regi suadebat: si salvus esse vellet, quotidie quadrantem impenderet dicti hujus considerationi: *Quid prodest homini, &c.* Idem tibi persuasum cuperem; nempe ut indies quadrantem dares (hoc multum nemini videri potest) rerum cœlestium ad animam pertinentium meditationi, cui si quadrantem alterum pii libelli pensiculatæ lectioni adjunxeris, fructum te opinione tuâ majorem laturum polliceor.

2. Frequentata quàm sæpissimè, idque devotione præcipuâ, sanctissima Confessionis,
& Com-

& Communionis Sacramenta ? numerum non definitio, sed eum occupationes, status, & Confessarius optimè constituent; in Confessione sacra etiam minutiora circa notam tibi materiam humiliter detege, ac errata, si quæ in eadem materia commisisti, ante alia omnia confitere.

3. Si, quòd Deus avertat? graviùs te fortè labi contingeret, statim eadem adhuc die, stabili tuo Confessario confitere. Si citò virus evomas, minùs nocebit. Et hoc efficacius reliquis remedium crede: Si ferream ipse tibi legem statueris, post peccatum fortè commissum, intra viginti quatuor horas proximas infallibiliter, post positis omnibus excusationibus, & quidem Ordinario tuo Confessario confitendi; quæ res ut non levem habet difficultatem, ita fructum etiam non exiguum feret, ut experti testari possunt.

4. Fuge priores malè agendi, loquendi, conversandi occasiones; nisi enim locum, aut locios pestiferos fugias, frustra laborasti, inficieris iterum. Titio, qui semel arsit, ad ignem facilè reaccenditur.

5. Si quos malæ vitæ complices habuisti, conare illis pariter emendationem seriam, & pœnitentiam persuadere; sic multum Deo satisfacies; si te non audierint, quære alia media, quibus eos ad emendationem deducere possis.

6. Si quem seduxisti, & verbò, aut exemplo scandalizasti, sicque Dux illi, aut suavor ad peccatum fuisti; teneris cooperari, ut emendetur; aliàs pro illius anima Deo debes dare rationem. Si teneris indemnem reddere, cui grave in temporalibus damnum intulisti, quantò magis gravius damnum facere, quantùm potes, obligaberis.

7. Præfige tibi certum posthac vivendi modum; selige, quas constanter orare velis preces; particularia quædam conscribere proposita; institue actionum tuarum diarium; quæ omnia cum animæ tuæ Arbitro conferre poteris.

8. Aliquas corporis, & sensualitatis mortificationes, statui tuo convenientes, tibi fac familiares. Sic pro peccato propter corpus commisso corpus satisfaciet, & graviores simul tentationes impedies, ac donum puritatis certiùs à Deo obtinebis. Melius est, ut queratur corpus, quàm ut anima periclitetur.

9. Jejunium per intervalla assumptum, & abstinentia tibi præ reliquis utilis foret, ut materiam notis ignibus subtraheres: Si hæc tamen aut difficilia nimium, aut statui tuo minùs accommoda forent, temperantiam tibi crede summè necessariam esse. Multos habituatos proposita vini abstinentia emendavit.

10. Occupationes plurimæ, & labor continuus, mens utilibus rebus semper affixa sunt utilissimum emendationis medium; laboriosus enim ab uno, idque vix semel, dæmone tentatur; ubi otiosus à centum dæmonibus, mille tentationibus infestatur.

11. Quotidie conscientiam maximè circa hanc materiam, ejusque occasiones, & pericula, diligenter examina; si quid erratum, sincerè dole, ac efficaciter propone.

12. Sæpius per diem, signatè tamen manè dum evigilas, sub Elevatione in Missa, & vespere dum decumbis, renova propositum moriendi potius, quàm in familiare peccatum relabendi. Pro qua gratia ora aliquid ad Crucifixum, Beatam Virginem, & Sanctos Patronos.

13. Affuesce frequentibus Contritionis actibus eliciendis; ita tamen, ut priora peccata in particulari quoad locum, modum, aut alias circumstantias non recogites; hoc enim non vacaret periculò, sed in communi dole de omnibus totius vitæ peccatis, eaque omnia in communi detesteris.

14. Vitam age coram Deo humilem, tanquam maleficus è patibulo lapsus; imò quod gravius est, & infamius, tanquam ex inferno reductus.

15. Quantò peior vixisti priùs, conare nunc tantò melior vivere; ut injurias Deo

illatas benefactis compenses. Quidquid egeris, minùs quidem juſtò ages, Deo tamen ſatisfacies, & placebis.

Vana ſpes in dilatione emendationis.

Ne gloriaris in crastinum, ignorans quid super-ventura pariat dies. Prov. 27. 1.

Infernalis auceps diabolus quotquot animas ſemel illaqueavit, omnes conatur in corvos commutare; dum ſingulis emendationis, & veræ pœnitentiæ dilationem ſuadet: hinc tam frequentes illæ voces: cras, cras; & crastinò adveniente iterum in crastinum differtur executio, & ſic perpetua manet velleitas, ex qua certa ſequatur animæ perniciēs.

Quis enim tibi crastinum promiſit; quot non millia hominum hodie adhuc morientur, nunquid & tu potes eſſe inter illos? quid ſi *Stulte hac nocte repetent animam tuam à te?* quid tibi tum proderit dilatio; fruſtra ibi petuntur induciæ uſque manè, dum momentum adest, in quo clauduntur omnia. Quid amentius magis, quàm ſalutem tuam fundare in incerto. Sera nimis vita eſt crastina; vive hodie.

Differre nolentis eſt. Certè qui morbo fatali laboraret, & hodie malo finem ponere poſſet, minimè differret in crastinum.

Scili-

Scilicet minoris animæ, quàm corporis vitam facimus; pustulam sentimus in corpore, illico non una quæritur medicina: moritur peccatô lethali anima, & malum non sentimus, medelam differimus.

Heu! quantum nocuit differre: si sopivisses hodie scintillam, cras incendium non depopularetur tecta. Habent hoc morbi maximè periculosi, ut, si non statim adhibeatur remedium, evadant incurabiles. O quot in spirituali Xenodochio jacent, putrescunt incurabiles, quia emendationem distulerunt!

Dilatione crescit malum, & cum fluminibus vires acquirit eundo; si differtur emendatio, contrahitur habitus, nascitur consuetudo, & huic quàm ægrè contraveniri possit, experientia satis loquitur.

Si differs emendationem, Deum non amas; peccatum non odisti: si eum amares, nolles ejus offensam perseverare, statim inires amicitiam, si hoc odisses, colubrum hunc sinu tam diu non foveres.

Si sapias, quomodo animæ expiationem differre possis, per quod es mancipium diaboli, inimicus Dei, victima inferni, abominatio Cœli? cum quo cares omnibus meritis tam fidelium, quàm propriis.

Quod tibi hodie est difficile confiteri, cras non erit facilius; dæmon, qui hodie retrahit, cras non minùs facit; verecundia, quæ

hodie impedit, cras pariter redibit; si vires, hos sinceræ pœnitentiæ hostes superandi cras speras, cur eas nunc non exeris? ostende, quid possis. Alexander nihil differendo in crastinum, quod hodie præstare poterat, factus est Magnus; tu non differendo emendationem fies magnus è peccatore sanctus.

Ne tardes proinde converti ad Dominum; hodie cùm vocem ejus audias intùs loquentem, noli obdurare cor tuum. Ipsâ celeritate potiozem gratiam promereberis. Qui citò dat, bis dat. Duplici dignus præmiò uno quidem ob victoriam sui, ob facti celeritatem altero.

Quid moraris? Dominus te hortatur; instat Angelus Custos; urget conscientia; æternitas expectat. Resolve te; in manibus tuis fortes tuæ. Distulisse pœnitentiam poterit pœnitere, fecisse eam nunquam poterit pœnitere. Qui nunc offert veniam, offert te emendandi gratiam, si non illico arripias, se contemptum judicabit, non rediturus, nisi ut in tempore vindictæ disperdat te.

Vana Spes in certis precibus.

Orabat scelestus Dominum, à quo non esset misericordiam consecuturus. 2. Mach. 9.

LAudo devotionem, quam multi collocant in certis precibus, ad quas affectu spe-

speciali feruntur, & in quarum recitatione majorem gustum, & animi satisfactionem experiuntur: quibus recitandis ut constanter infistant, non modò non obsisto, sed etiam author sum, & hortator.

Illud tamen laudare non possum, quòd sint aliqui tam creduli, ut his, vel illis precibus toties, aut toties recitatis spem salutis suæ affixam esse putent; credântque his ex ordine dictis se sinè pœnitentia non morituros, aut earum vi, & efficaciam infallibiliter gratiam finalem obtenturos. Quâ opinione seducti, has preces absolvere contenti, alia ad salutem necessaria minùs curant: utinam non etiam multi eò stoliditatis perveniant, ut harum precum fiduciâ liberius, & liberalius peccent, confidentius in peccatis perseverent mortalium stultissimi.

Audiant hi, quod Christus monet: *Non omnis, qui dicit mihi: Domine, Domine, intrabit in Regnum Cœlorum; sed qui fecerit voluntatem Patris mei; qui ejus mandata observaverit.*

Si has, aut illas revelationes, & historias mihi obtendas, quibus fertur, revelatum esse: Neminem damnandum, nullum sinè Sacramentorum usu, aut in gravi peccato moriturum, qui has, vel illas, toties, hoc vel illo situ preces dixerit; brevibus repono: me hîc, & nunc revelationes has exami-

nare nolle ; illud tamen cordatè affirmit : plurimas, etiam quæ typis datæ circumferuntur revelationes, aniles esse fabulas, quibus non plus fidei tribuendum sit, quàm corvorum crocitati.

Regnum calorum vim patitur, & violenti rapiunt illud; & tu credas illud obtineri posse per leves aliquas precatiunculas? quàm facilè sic foret salvari. Stultè fecissent Martyres tam acerba supplicia obeundo; frustra Anacoretæ tam rigidè jejunando; si oratiunculis his salutem consequi potuissent. Frustra moneret Christus; Contendite intrare per angustam portam.

Vita immaculata, conscientia pura est unica ad cælum via, finè qua illud nemini patebit, licèt mille orationes, & eas quas-cunque, aut quotiescunque recitet. Quæ ipsæ, si in statu peccati gravis recitentur, quantum credis conducent ad Cælum promerendum? vis scire? tantum, ac medicina corpori animâ destituta. Inunc, & salutis tuæ certitudinem in iisdem funda.

Oratio necessaria omninò est, nec omitti debet. *Orate*, hortatur Christus, *ut non intretis in tentationem.* Scio, agnoscit, & fatetur Apostolus, *quòd non possim esse continens, nisi DEUS det*, ora proinde, diligenter, & ferventer ora; sed cur rectè illas tuas revelationes adoras? si orare vis, potèstne
san-

sanctior esse oratione illâ, quam Christus docuit: *Pater noster*, &c. Vel illâ, quam Angelicam nobis proponit Ecclesia? Ora, per me licet, etiam alias, modò plus corde ores, quàm ore; modò ità ores, ut oratio tua Deo placeat, nec de te dicatur: *Populus iste labiis me honorat, cor autem eorum longè est à me*, imò est contra me.

Deus peccatores non audit; emunda priùs conscientiam, secus enim illudes Deo, qui eum linguâ quidem honoras, opere autem flagellas, pœnam pro talis orationis præmio citiùs accepturus, quàm salutem. Quid enim aliud expectare possis ab inimico, & quidem tali, qui, cùm tecum in gratiam redire vellet, toties rejicitur?

Vana Spes Salutis in Congregationibus.

Vacua est spes illorum, & labores sine fructu, & inutilia opera eorum. Sap. 3. 11.

Pulchrum, & plurimorum bonorum operum ferax inventum est diversarum Sodalitatum, & Confraternitatum sub titulo, & patrocinio Christi, vel B. Virginis, vel aliorum Sanctorum erectio. Sed quia nihil est tam sanctum, unde diabolus non suum velit pariter fructum decerpere, & etiam ex pinnaculo templi vult hominem præcipitare: Sic etiam Sodalitates, quæ inventæ sunt in

ædificationem, vertit in ruinam animarum. Dum illis persuadet, quòd huic, illive Archi-Confraternitati inscripti damnari non possint; quò auditò multi in perniciem suam abutuntur, cupiditatibus fræna laxant, genio indulgent, liberè peccare pergunt; confisi se, cùm Sodalitati nomen dederint, damnari non posse.

Gravissimus hic sanè error est, apertissima fraus diaboli! nam, ut me in revelationes illas examinandas non immittam, quibus persuadentur hujus v. g. Congregationis Fratres, aut Sorores, in peccato mori, aut damnari non posse: illud fide certum est, nec Congregationem, nec ulla illius opera quidquam illi prodesse ad salutem, qui in peccato est; gestet chordas, lora, funes, scapularia, rosaria, quotquot volet, cum his omnibus damnabitur, si peccatis assuetus non egerit pœnitentiam.

Indulgentias, quas Sodalitatibus Pontifices valde liberaliter concesserunt, intellige concessas esse post expiationem conscientia; nempe vivis, non mortuis Sodalitatum membris deputatæ sunt.

Quomodo in peccato es, putridum es Congregationis tuæ membrum; adeoque sicut recisum humano à corpore membrum vitam ab hoc, & vigorem participare non potest, ità Sodalis gravi peccatò sordidatus fru-

fructum à Congregatione quem participabit? nisi eum, quem vitis à palmitè recisa, quæ ad nihilum valet, nisi ut comburatur.

Laudo Congregationes singulas; probò earundem statuta, devotiones, & bona opera commendo, imò ut iisdem sua fideles nomina inscribant, consulo; certus, quòd hâc ratione plurimas è cœlo gratias possunt obtinere; ita tamen, ut ante omnes alias sis Congregationi Gratix Divinæ insertus, & in ea constanter vivas. Licèt omnibus totius Orbis Congregationibus nomen dedisses, illæ omnes simul sumptæ peccatori cœlum non aperient, nisi prius, & in tempore peccatum expiaveris.

Quanquam & illud dubium esse possit, num plùs profit, an obsit, multis nomen dare Congregationibus? si earum obligationes adimplere non conetur, vel fortè præ multitudine, & varietate nec possit. Multa promittere, pauca præstare, nescio, quem favorem Deiparæ, aut Sanctorum mereri possit.

Sodalitates erectæ sunt ad bonorum operum exercitationem; plurimùm proinde harum pietate abutitur, qui iis nomen inseruisse contentus, præfidentiùs pravo in habitu perseverat; confusus, se, quia Sodalis est, non periturum. Quid si hoc etiam titulo puniendus à Deo sis, quòd, cùm per ingressum Congregationis te ad perfectiora resol-

veris, nunc pejus vivas, & Congregationem in honores.

Congregationum institutarum finis est, ut qui his dant nomina, præ aliis magis piè vivant, & bono vitæ exemplo præluceant. Vide, quàm his abutitur, qui nomen inferendo credit se liberiùs peccare posse, nec tamen periturum; O infania!

Vana Spes Salutis in Absolutione Generali.

Spes impiorum peribit. Prov. 10. 18.

EAm apud multos mortalium Generalis Absolutio in Agone dari solita obtinuit opinionem, ut qui eam ante mortem accipit, absque dubio salvus factus esse putetur: qui verò fortè hâc non obtentâ obiit, tanquam re ad salutem necessariâ destitutus vitam clausisse credatur; adeóque de ejus salute non ex vano dubitari possit. Hinc non rarò plùs de Generali Absolutione, quàm de Sacramentali suscipienda sunt solliciti.

Ridicula pietas! spes infirma! quasi verò hæc Generalis dicta, plus virium ad peccatorum remissionem haberet, quàm Ordinaria Sacramentalis? nescio, ex qua Theologia hoc desumptum sit. Sacramentalis absolutio gratiam confert ex opere operantis; illam Christus instituit, hæc humanum est inventum; illa denique Sacramentum est, hæc pia quædam ceremonia.

Si Generalis Absolutio extra actum Sacramentalis Confessionis detur (ut passim fit) peccatori nihil prodest ad salutem ; si detur in Confessione , concomitanter cum ordinaria absolutione aliquid operatur.

Quòd alligatas habeat indulgentias à summis Ecclesiæ Pastoribus concessas , non dubito : sed hæ supponunt , non conferunt statum gratiæ ; adeoque in hac spes salutis non satis tutò collocatur. Noli decipi.

Animam certè suam periculo vult expositam , ejusque salutem non cautè curat , qui ejus incolumitatem ceremonialibus , tanquam spei suæ æternæ fundamento , confidit.

Generalis Absolutio pulchras in se preces complectitur ; sed nunquid preces animam peccatò mortuam ad vitam gratiæ revocabunt ?

Quòd dicatur hæc absolutio hominem ad statum primæ innocentiae reponere , sano sensu accipiendum est ; eo nempe : quòd , si lucretur Indulgentias eam suscipiens , tum remissa esse censentur omnia peccata tam quoad culpam , quàm quoad pœnam. Talis autem remissio Sacramentalem præsupponit Absolutionem.

Per hæc nullatenùs ulli dissuasam velim Generalem Absolutionem , quin ea & petatur ante agonem , & piè suscipiatur. Sicut pariter Fidelibus omnibus piè mori aspi-

rantibus suadeo : ut Crucifixum , cui applicatæ sunt Indulgentiæ Plenariæ , tenerè ac piè osculentur ; vel , ut Sodales Sanctissima JE-
sus , & Mariæ nomina, quorum devotæ pronun-
ciationi pariter Plenarias Papæ Indul-
gentias concesserunt, cum affectu pronun-
cient.

Hæc omnia tamen ita suadeo , ut iis Sa-
cramentalem Confessionem præmittant , de
sincera Contritione sint solliciti , séque in sta-
tum Gratiae reponant.

Illud , quod hîc persequor , est , nè scele-
ribus assueti eadem continuent , freti , vir-
tute Absolutionis Generalis se in statum pri-
mæ innocentiae , ac si nunquam peccavissent ,
reponendos. Hæc enim somnia sunt ani-
lia. Ædificant super arenam ; Fundamen-
tum salutis, ac beatæ æternitatis quæri debet
solidius , nempe quod fundatum sit in im-
munitate à peccato gravi.

Magna fraus est diaboli , si rudibus anima-
bus persuadeat , salutem animæ huic , vel il-
li devotiunculæ affixam esse ; sic enim sæpe
fit , ut simplices illi plus sint de his reculis
devotionalibus solliciti , quàm de iis , quæ
necessitate mediæ ad salutem requirun-

tur. Tu magis solida magis
sectare.

Vana Spes Salutis in Solo Cultu
Mariano.

Petitis, & non accipitis; eò quòd malè petatis.
Jac. 4. 3.

UNa post Deum peccatorum spes, com-
muni & SS. Patrum testimoniò, & plu-
rimorum è pravo scelerum habitu conver-
forum experienciâ, est M A R I A. Hæc est
Mater gratiæ, Mater misericordiæ, commu-
nis peccatorum Advocata: Imò, ubi justò
Deus in sceleratum odiò ductus ejus preces
despicit, Magnæ Matris intercessione pla-
catus iram ponit, & quem promeritis pu-
nitus erat pœnis, in gratiam recipit.

Hanc tamen benignitatem non promiscuè
peccatoribus omnibus à Matre gratiarum
Deipara exhiberi creditote, aliàs pauci dam-
narentur, sed iis, qui fragilitate peccant:
non iis, qui cultum Marianum pro pallio suæ
nequitix obtendunt, creduntque in pecca-
tis perseverare se tutò posse, modò aliquâ
precatiunculâ indies recitatâ, similisvè ope-
ris devotionalis exercitiò ad certum arith-
meticæ numerum repetitò constanter Deipa-
ram venerentur.

Qui sic de Virgine Matre sentit, is non pie-
tatem, & benignitatem ejus commendat, sed
intimo, quo in Filium suum Unigenitum
fertur, amori injurius est; quasi verò ita
cle-

clemens in peccatores illa sit , ut iis ad nova committenda scelera viam aperiat.

Ista in Deiparæ bonitatem præfidentia peccato in Spiritum Sanctum meritò comparari potest. Sicut qui misericordiæ DEI confisi delinquent, peccatum committunt, quod neque in hoc, neque futuro sæculo, nisi ægrè admodum dimittendum sit; non secus, qui Marianâ pietate animati pœnitentiam differunt, peccata liberè accumulunt, tantum abest, ut horum veniam illius intercessione se obtenturos sperare possint, ut pœnæ potius se reos agant.

Semper commendata fuit, manebitque erga Deiparam devotio; sed solida, sed vera; illa nempe: non quæ in extimis labiis, & extrinsecis ad speciem operibus, verum quæ in ejus virtutum, & maximè puritatis imitatione consistit. Larva devotionis est, & cortex absque medulla, illam colere, & conscientiam sceleribus fovere conspurcatam.

Mater illa est sinè macula; Virgo ante, & in, & post partum; & credes? quòd illos fovebit apud Filium, qui ut turpitudines suas continent, spem salutis (absque ulla emendationis cura) in potenti ejus auxilio se collocare dicunt.

Peccatores Christum, id est, Unigenitum Mariæ Filium, peccatis suis flagellant,
cru-

erucifigunt, & quantum in se ipsis est, annihilant: & horum illa iniquitatem pietate suâ, & clementiâ tuebitur, & ad majora audenda animos addet? sic Atheus sentiat, non Christianus. Offensâ Unigeniti, Matris pariter petuntur viscera; non potest non Matri esse injurius, qui Filium malè tractat.

Nullus potest esse ingrator Mariæ cultus, quàm si assumatur in scelerum irritamentum, in pravæ consuetudinis fomentum; Mater vult esse misericordiæ, sed non erga impœnitentes. Non acceptat eorum venerationem, qui uno genu ejus altare, altero idolum Veneris adorant. Quod unâ manu ædificant, alterâ destruunt. Omnes preces, & pietatis Officia, quæ à ferventissimis hactenus Mariophilis ab orbe condito usque huc facta sunt, tantùm Deo, & B. V. non placent, quantùm displicet unum tuum, habituate, peccatum. Pondera jam tot repetita, tamque gravia contra naturam, & Deum peccata; & facile videbis, quid tibi supersit spei in devotiunculis.

Vana Spes Salutis in Sententiis probabilibus.

Spes impii tanquam lanugo est, quæ à vento tollitur. Sap. c. 15.

V Aferrimus dæmon ut animam, quam semel illaqueavit, fortiùs teneat captivam

vam, media omnia adhibet, ut incautis persuadeat: nec diabolum adeò nigrum, ut pingitur; nec infernum adeò calidum esse, ut dicitur; id est: hoc peccatum, & consequenter ejus consuetudinem ex eo peccatorum genere esse, quæ, cum naturæ maxime propria sint, facilius à Deo veniam mereantur.

Et quia, quod libenter habemus, facillimè credimus, non ægrè dæmon apud eos, qui consuetudinem suam exuere non satis efficaciter volunt, fidem invenit; maxime, si deceptiones suas ambiguis quorundam obscurorum Doctorum sententiis, & opinionibus firmari posse suggerat.

O infirma, & male sana spes! vel enim Authorem illum non ritè intelligis, & sic te ipsum decipis: vel licèt ille sic, ut tu putas, senserit, non ademit veritatem Spiritui Sancto dicenti: *Manifesta sunt autem opera carnis; quæ sunt: fornicatio, immunditia, impudicitia, luxuria, quæ prædico vobis, sicut prædixi, quoniam, qui talia agunt, regnum Dei non consequentur. Galat. 5. 21. &c. Molles regnum Dei non possidebunt. 1. ad Cor.*

Deus non judicabit te secundum illius laxi Doctoris sententiam: sed secundum leges æternæ veritatis. Quid tibi tum proderit illius autoritas! ille pro te Deo non respondebit: *Recipiet unusquisque, prout gessit*

gessit in suo corpore ; non prout alter dixit , aut scripsit.

Quod gravius possit esse negotium , quàm salutis , adeoque quid est , quod magis in tuto , certissimoque collocandum ? quomodo itaque probabilitati alicui tenui , vei fortè nulli adhærebis , & in ea æternam animæ salutem fundabis ? sed hoc est latibula quærere ad excusandas excusationes in peccatis.

Si credis uni , alterive auctori genio tuo , & cupiditati magis faventi , cur fidem derogas centenis aliis optimæ notæ Doctoribus , peccati hujus gravitatem tam clarè , & indubitatè asserentibus , & gravi argumentorum pondere sententiam suam firmantibus ?

Ut non est causa tam iniqua , quæ Patrum non inveniat : ita nec sententia est tam absurda , imò tam falsa , quæ Authorem aliquem non reperiat defensorem . Sed quis , nisi amens , huic contra torrentem omnium saniora sapientium adhærebit ; & in eo maxime negotio , in quo versatur , imò periclitatur beata æternitas ?

Posse salvari , fortè salvatum iri ; non est salvari . Quotquot nunc ardent in inferno , poterant salvari , tamen nec salvi facti sunt , nec unquam salvabuntur . Si sapitis , certam facite salutem vestram , eam chartacæ probabilitati non confidite , hoc enim idem esset ,

esset, ac salutem casui fortuito, velut alex
jactui committere; hoc qui agit, nec ani-
mam curat, nec cœlum amat.

Nocturæ veritatis lucem horrent intueri;
ad obscuram facem, & fatuos ignes circum-
volitant; tu oculos in solem veritatis inten-
de, & secundum eam dirige operationes
tuas. Ignorantiam gravitatis prætere-
nequit, qui vel fugit intelligere, vel renuit
fidem dare; si quid superfit dubii, quàm pri-
mùm interroga, sed Virum, cui fidere ani-
mam possis, ne cœcus cœcum ducat in rui-
nam.

Hæc est partim natura, partim pœna pec-
cati, ut intellectum excœcet, ut nec appre-
hendat, ut deberet, nec credat peccati gra-
vitatem, sed hanc excuset, ne deserere, cui
assuevit, teneatur.

Vana est Spes in solo Actu Con- tritionis.

*Ne demoreris in errore impiorum, ante mor-
tem confitere. Eccl. 17. 26.*

Mira vis est verecundiæ hominibus inna-
tæ, quâ ita miserè eruciantur, ut ad
abdita sui cordis revelanda ægerrimè indu-
ci possint; & licèt ipsi sæpius proponant,
imò etiam sacrum tribunal eâ intentione ac-
cedant, ut sua clavibus Confessionis subji-
ciant; dum tamen ad rem venit, vincere
se

se non possint, ut, quæ maximè deberent, satis aperiant, sed eadem vel palliant, vel sub obscuris, & valdè generalibus terminis proponunt. Sunt nempe Adæ filii, qui ubi legem Dei transgressus fuerat, illico se abscondit.

Turpia peccata hoc præprimis habent, ut lucem fugiant; latere, & quàm maximè incognita manere ament. Pudet ea nempe suæ turpitudinis; nec immeritò: quia bestialia, & rationali homine prorsus indigna sunt; quæ natura ipsa occultare, & horrere videtur.

Naturali hâc verecundiâ dæmon ad fines suos optimè novit abuti; cujus autem cor, & linguam dæmonium hoc mutum semel occupavit; jam ille non dubia est inferno victima, utpote cui omnis propemodùm ad emendationem via est præclusa. Nam Sacramentalis medicina in alium non sanat, quod ignorat.

Proinde, dum hinc peccati conscientiâ, inde verecundiâ premuntur miseri, hancque vincere non velint, velut ad sacram anchoram, ad Contritionem confugiunt; sibi persuadentes: necesse non fore confiteri; satis futurum, si aliquando, saltem in agone actum Contritionis eliciant.

Pejùs cum iis agitur, qui liberalissimè peccant, nec prayos habitus emendare curant,

eâ spe, præsumptione potiùs ducti, quòd in agone actu Contritionis, velut spongiâ, omnia prioris vitæ delicta uno quasi tractu sint abolituri. Et quid si repenti, aut improvisò moriaris, ubi tum manebit tua Contritio? & licet in lecto moriaris, ille languor virium, mortis imminentis metus, innumeræ de rebus temporalibus curæ sinéntne tibi tempus ad eliciendam Contritionem?

O misera spes! scisne, quid sit actus Contritionis? Contritio est amor Dei *supernaturalis*, & ex hoc natus dolor de peccatis *purè propter Dei bonitatem*, isque *super omnia*. Et tunc credis te amare Deum super verecundiam tuam, qui resolvere te non potes ad sinceram Confessionem? hoc non est actum Contritionis elicere, sed nugari.

Contritionem elicere non est res ita facilis, ut tu putas. Ex centum actibus, qui creduntur esse tales, rarò vel unus est eo nomine dignus. Et tu peccatis usque ad aures immersus speras te pro libitu Seraphinum fore, nec ægrè actus Charitatis veræ, quotquot voles, eliciturum? utinam!

Sed estò eliceres; nunquid Contritio propositum Confessionis involvit, quamprimum hanc peragere possis: quid igitur verecundo spei in Contritione, si verecundia Confessionem corrumpat?

Sive verecundaris confiteri, cape consili-
um

um peccare verecundare ; si autem peccâsti, aut pœnitendum, aut ardendum. In agone languent vires, cœcutit intellectus, imperfecta est voluntas, & qualis erit Contritio, nisi semimortua ? & hæccine te salvabit ab interitu toties promerito ? aliâ sanè viâ, ut longè duriori, sic & securiori salutem quæfiverunt illi, qui pro uno etiam peccato semel commisso asperam plurium annorum pœnitentiam egerunt. Hos, si sapis, sequere.

Vana Spes emendationis in dilatione usque ad Ordines sacros, vel ingressum. Religionis.

Non tardes converti ad Dominum, & ne differas de die in diem. Eccl. 5.

Sunt, & utinam pauci ! qui vitam non modò laxam, sed etiam sceleribus additam ducant, qui si vel ab interno conscientie remorsu, vel Viro spirituali vitæ melioris admoneantur, reponent : Tum feriam se inchoaturos emendationem, cùm sacros Ordines susceperint, aut dum spretò mundò statum religiosum amplexi fuerint : nec advertunt miseri pessimi dæmonis astutissimam esse hanc suggestionem, ut istâ spe lactatos in malo contineat, ad peccatorum consuetudinem inducat ; quâ contractâ vel vocationem ad Ordinem religiosum amittant,

tant, vel inhabituati ad eundem inepti, & inhabiles reddantur.

Qui de proxima hora, vel die crastino certus non es, an eum supervicturus sis, unde tibi tam firma spes, & certitudo, te ad Ordines, aut Religionem perventurum? quid si prius te mors occupet? quid si Deus in scelerum tuorum pœnam vitæ citius filum rumpat; ubi tum manebit emendatio, ubi salus æterna?

Vocatio ad Ordines, vel Religionem debet esse à Deo, aliàs tibi ad interitum, non salutem, viam pandet: quod quia multi non examinant, utinam pauci Religiosi, aut Ecclesiastici pereant! Vocatio est magnum Dei donum, & lumen, quod dare non solet, nisi valde dilectis; & quomodo tu speras te illud habere, aut obtinere, si non cures esse in continuo ferè odio Dei.

Vide, nè te amor proprius, aut humana quæpiam ratio seducat; audi gravissimorum Virorum hac in re mentem, qui peccato assuetos nec Religionem ingredi, minùs Statum Ecclesiasticum assumere tutò posse credunt; judicant tales ad perditionem, & animæ suæ perniciem properare, faciliùs salvandos in sæculo, quàm in statu Ecclesiastico, vel Religioso, nisi prius anni unius, vel minimùm mediis spatio à pravæ consuetudinis exercitio plenè, & constanter abstinuerint.

Nihil

Nihil fieri potest imprudentiùs, quàm quòd in re tanti momenti, quanti est susceptio Ordinum, vel Religionis, priùs se resolvant futurâ spe animati, antequam experienciâ didicerint, quid possint? monoculi sunt: emolumenta vident, quæ illis hic, vel ille status appromittit; pericula verò animæ, quæ illic latent, non attendunt. O miseri, & inconsulti! quid prodest tibi totâ vitâ de victu, & amictu absque tua cura provisum iri? quid prodest spem promotionis tibi aperiri? imò quid prodest, etiamsi mundum universum luereris, si animam perdas?

Habitatus in Ecclesiastico statu heu quàm periculosè consistit! licèt si velit emendare; licèt ad tempus emendet, facilè recrudescet malum; arbores per hyemem aridæ ad novos calores iterum germinabunt. Quot non in statu isto occasiones? quàm promiscua conversatio, imò & cohabitatio, quanta cibi, & potûs abundantia? quæ non in corpus indulgentia? his adde consuetudinem, & quid ex his expectandum?

Sed nec Religionem tali, nisi asperam admodum, quis tutò suaserit. Secum fert carnem, & sanguinem, id est, tentationes, & occasiones secum habet. Illa ipsa cellæ solitudo, illud tædium vitæ claustralis murtura incitat ad illicita. *Adolescens juxta*

viam suam etiam cum senuerit, non recedet ab ea.

Vana Spes in parata semper peccatoribus Dei misericordia.

Cum clamaverint ad aures meas voce magna, non exaudiam eos. Ezech. 8.

Nihil pulchrius, aut innocentius rosâ, & ex hoc tamen tam innocuo, & amæno flore venenum fugit araneus, idem flos aliis medicina, & vita, virus aliis est, & interitus. Symbolum hoc sit misericordiæ Divinæ: quid hâc ad obtinendam salutem certius? & sunt tamen, qui in hac ipsa mortem, & interitum reperiant; ii nempè, qui ei præfidentes peccant, & in peccatis perseverant.

O amentiam, & cæcitatem humanam! Deus bonus est, ergo tu debes esse malus. Miserationes ejus super omnia opera ejus; ergo ad iram quotidie provocandus. Est infinitæ clementiæ; ergo non sit finis impudicitæ. Insanissima planè illatio, ex qua certa æternæ ruinæ deducitur consequentia.

Misertus tui est hætenus, & cum te toties damnare potuisset, non fecit. Non est consiliô ut pejor fias, ut audacior pecces, & inolitæ consuetudinis emendationem differas: sed ut optimi Patris bonitate durum cor tuum ad pœnitentiam emolliatur. Hoc si non impetret, væ tibi! subito veniet ira illius,

illius, & disperdet te cum corpore, & anima.

Quoniam, quòd te non puniverit hætenus, hæc ipsa est pœna maxima, quia sic pœnam reservat in futurum. *Misereamur impio, & non discet justitiam.* Isa. 26. Multos miseriæ, & pœnæ temporales ad sanam mentem, & vitam meliorem reduxerunt; dum prosperitas alios duxit ad interitum. Qui non flagellantur temporaliter cum hominibus, in perpetuum flagellabuntur. *Blos. in Ep. 12.*

Quòd te Deus non puniverit hætenus, non est, quòd de misericordia præfidas: non punivit, imò fors & beneficiis prævenit; ut pro nonnullis, quæ fecisti, bonis operibus, pro quibus non dabitur merces æterna, hîc mercedem tuam reciperes.

Infinita, & immensa est Dei misericordia; sed non minor est justitia; ut illa nihil boni finit improbiatum, ita hæc nihil mali finet impunitum. Peccâsti? non punivit Deus? cave præfidas: necdum terminata est æternitas, satis ei temporis suppetet, satis adest virium, ut peccata tua puniat. Laneò venit pede, sed, ut gravius feriat.

Creavit te Divina bonitas ad cœlum; innumera tibi media dedit, quibus id consequaris; cœlum tamen tibi non obligavit; illud tibi non donabit. Nihil eò coinquinatum

tum intrabit. Vult, ut per tui victoriam, per passionum dominium, per fugam peccatorum illud merearis; sine his non habes, quod speres. Non est quidem cœlum pro anseribus, ut tu dicis, sed pro hominibus conditum, sed pro iis, qui in timore, & tremore operantur salutem suam.

Merita Passionis Christi sunt quidem infinita; pro omnibus, quis neget? mortuus est Christus; multi tamen, & heu! nimis quàm multi æternùm interibunt; quia sanguinem ejus conculcârunt; quia eum carnis voluptatibus, quasi Barrabæ postposuerunt; quia peccatis usque hodie crucifigere non cessant. Nisi vitâ innocente, aut sincerâ pœnitentiâ Passionis Christi te participem reddas, & tu ea suppleas, quæ illi in ordine ad tuam salutem defunt, nihil ea tibi proderit ad salutem, imò augebit damnationem, quòd eâ abusus Redemptori tuo tam injurius vixeris. Et licet tu pereas, Christi tamen merita manebunt infinita.

Vana Spes pœnitentiæ in agone agendæ.

Ecce spes ejus frustrabitur eum, & videntibus cunctis precipitabitur. Job. 40. 20.

Solis radii, qui ceram liquefaciant, lutum indurant: ita Dei bonitas, quæ Sanctos in sui amorem eliquat, eadem malos facit

facit peiores, & in malitia sua obstinatos; dum hujus præsumptione peccare non cessant, se in agone pœnitentiam acturos confidentes. Audiunt Latronem in cruce à Domino exauditum, & admissum ad Paradysum; & illico audaciam sumunt in sceleribus usque, & usque perseverandi; quasi scriptum à Domino chirographum de pœnitentia in agone obtinenda accepissent.

O miseri, atque infelices! si Latronem bonum attenditis, cur non etiam ad malum oculos transfertis, qui peccatis suis in Christi præsentia immortalis æternum perit. Unus Latio salvatus est; innumeri periverunt; & cur majorem unus vobis spem, quam metum innumeri provocant? Solus salvatus est, quid ergo præsumitis?

Mors est vitæ; qualis hæc præcessit, talis illa sequetur. Hæc ordinaria est regula; cur salutem tuam, cujus maxima tibi præ omnibus esse cura debet, locare vis incipiti? Quod fieri fortè posset; quod semel factum est; unde tibi certitudo, in te uno renovandum tam extraordinarium Divinæ bonitatis miraculum?

Desperata videtur illius salus, qui eò differt pœnitentiam, ubi exhaustæ vires, debilitatus intellectus, languida voluntas nihil seriò agi sinet. Ubi maximè operabitur habitus, ubi sollicitè instabit dæmon, sciens,

quia modicum tempus habet. Ubi mortis horror, præteritorum conscientia, de suis, & de rebus familiaribus sollicitudo, morbi depellendi cura, omne tibi tempus eripient. Tempus non erit amplius.

Quid si etiam supremo in articulo necdum te credas agonem attigisse? quod enim odimus, non facile credimus: differes adhuc pœnitentiam, & eò differes, dum dicatur: Clausa est janua. Quis tum fructus spei tuæ pessimæ?

Scisne, quali morte sis moriturus? quid si repentina, & improvisa te obruat? ubi tum ad æternitatem præparatio, ubi pœnitentia ad eum temporis articulum dilata? Credo ego, & credunt alii, hanc communem iustissimi Dei vindicis, quâ habituos castigat, pœnam esse, ut qui pœnitentiam distulerunt ad agonem, hujus occasione destituantur.

Et meretur hanc præsumptio ista pœnam, ut Divina bonitas in eos vim suam non exerat, qui eam usque ad agonem impunè lacerare posse stultissimè crediderunt. In quo enim quis peccat, in eo punietur.

Pœnitentia illa sera, non videtur esse vera Augustino; non enim nos tunc deserimus vitia, sed illa nos deserunt; nec tam dolemus de commissis vitæ prioris erratis, quàm tempus eripi pro committendis. Coacta hæc
emen-

emendatio est, si quis tunc peccare nolit; cum amplius non possit. Voluntariè sacrificia Deo, si sacrificium tuum cupis eidem esse acceptum.

Cor durum, & eousque impœnitens, malè habebit in novissimo. Tot instinctus, & monita te ad meliorem vitam revocantia si non admittis, durum, adamantinum tibi cor est. Sed cave; quia malè, imò quia pessimè habebis in novissimo, ubi ad desperationem citius, quàm pœnitentiam te resolves. Ipsa Dei longanimitas emendationem tui tamdiu præstolantis, & tot tibi interea bona largientis clamabit contra te vindictam.

Confessarius Stabilis.

Qui abscondit scelera sua, non dirigitur. Psal.
28.

ÆGer, si ejus arbitrio relinquatur, medico, quo volet, utendi, profectò non obvium quemque de trivio, sed in arte mendendi peritissimum eliget. Non minor de animæ cura habenda est sollicitudo, utpote cujus & pericula graviora sunt, & cura longè difficilior. Ideo, dum tibi delectus permittitur, certum, & stabilem tibi delige Confessarium, cui tutè animam id est, id, quod habes pretiosissimum, committere possis.

Eligendus autem is est, qui non solum absolvat, sed etiam profit; qui non tantum Judicem, sed & Medicum agat. Virum suadeo insigniter spirituales, prudentem, DEO unitum; ut sperare possis; eum specialem à Deo habiturum gratiam animas dirigendi, quam non quisque habet. Ars enim artium est regimen animarum.

Nec satis est eligere talem, qui sciat, sed etiam qui velit tui curam suscipere. Sunt enim, qui cum certo hominum, & animarum genere libentiùs agunt; vel certè aliis distenti operam tibi suam locare non possunt, aut etiam ex rationibus sibi notis non volunt.

Non quilibet quadrat pro quolibet. Christus Saulo Ananiam designavit è pluribus. Indubium est: quòd sicut suum cuique Deus Angelum Custodem designavit, sic etiam respectu tuæ animæ majorem uni Confessario sit præ altero daturus assistentiam.

Ut tibi aptum eligas, primùm orandus est Deus, ut te ad talem dirigat; attende animum tuum, quò te inclinet; aliorum etiam consilium licebit petere; tandem rerum omnium magistra experientia te docebit.

Ubi certum elegeris, conare illi totus esse notus, si fieri potest, etiam de tota vita; deponenda hìc omnis verecundia; opta illi ita notus esse, sicut es ipse tibi: tanto te

juva-

juvabit certiùs, quantò intimiùs noverit; expedit illum scire, te velle constanter ab eo dirigi; quod ut meliùs fiat, Deum ora, ut te per illum dirigere velit.

Talem animæ arbitrum Dei locò habe; ab illius consilio non recede; ad illum in dubiis, & difficultatibus animæ omnibus recurre.

Crescit quidem difficultas, si eidem iteratos lapsus velis confiteri (quanquam pudere non deberet, dum quis vult fieri melior) si tamen instet verecundia, cogita: hanc ipsam tui victoriam partem esse satisfactionis pro peccatis; esse meritum, vi cuius majorem à Deo gratiam pro emendatione peccati sperare possis.

Absolvi vult, non vult emendari, qui stabilem Confessarium adire timet. Audiat habituatus in carnis vitio doctissimi è Soc. JESU Card. Toleti iudicium: Est vitium hoc difficillimæ emendationis, ut crediderim maximam partem damnatorum esse ob hoc peccatum in inferno; Vix puto esse aliud efficax remedium, nisi frequentissimam NB. cum uno, eodémque Confessario Confessionem, ut fiat ter in hebdomada, si fieri possit, & qui hoc medio non utitur, non sibi promittat emendationem, nisi per miraculum, aut rarissimum privilegium. Ita ille, ita experientia.

Quid circumeunt per templa, variant Confessarios, si boni sint, facilius seducuntur; si mali, rariùs emendantur. Sæpe, quos Dei timor non continet, deterret à scelere confusionis memoria, quam subire deberent apud suum Confessarium.

Hæc ita accipe, si per accessum ad eundem non sit periculum, aliquid ex verecundia omittendi; aliàs enim præstat alteri ignoto confiteri, quàm confitendo peccare.

Frequens Confessio, & Communio.

Parâsti in conspectu meo mensam adversus eos, qui tribulant me. Psalm. 22. 5.

OMnium tam ordine dignitatis, quàm utilitatis pro peccatorum emendatione ex Ascetarum consilio primum remedium est: frequenter confiteri, & communicare; nec defuerunt, qui dixerint: habituatum, nisi hõc mediõ debità utatur, absque miraculo non esse malo suo liberandum.

Mala etiam corporis ad sanitatem inclinant, dum ex abdito prorumpunt; nisi eiciatur virus, occidit: spiritualis verò medicina non sanat, quod ignorat.

SS. Eucharistia cùm infinitam in se contineat sanctitatem, depravatam naturam facile corrigit; intellectum ad supernaturalia elevat; voluntatem sanctis desideriis implet; frangit vires cupiditatis.

Sciens

Sciens hoc dæmon, ut fructum impediatur ; iis diebus, quibus adeunda hæc forent Sacramenta, jam tædium, & teporem excitat ; jam occupationes obtrudit ; jam humores ad quandam invaletudinem commovet ; jam variis ex rationibus differre suadet. Novit nempe hanc viam, nisi maturè occurrat, prædam cassibus suis elapsuram.

Per hujus Sacramenti frequentationem facti sunt multi dæmonibus terribiles, qui his prius ludibrio erant, Panis hic nempe Angelorum est, & vinum germinans virgines ; ideò *Sensum minuit in minimis peccatis, in gravioribus tollit omnino consensum.* Bern.

Seriò se emendare cupienti utilis præ primis foret Confessio de tota vita generalis ; tum quia periculum est multas ab habituato absque dolore sufficienti, aut proposito factas ; tum ut multitudine scelerum simul visâ ad generosioris sui peccati victoriam moveatur ; denique ut Confessario status ejus magis innotescat, meliusque dirigi possit.

Quoties frequentanda sint hæc Sacramenta, difficile est definire ; sunt, qui habituato ternam minimùm, per hebdomadam suadent : tutissimum erit animæ tuæ Arbitri consiliò hac etiam in re uti.

Aliorum consilium in eo versatur, ut habituatus seriò quærens emendationem, illud

statuat : ut toties stabili suo Confessario confiteatur, quoties in familiare sibi vitium laberetur ; ità , ut viginti quatuor horas elabi non sinat. quin animam expiaverit.

Semel quippè lapsus ; nisi citò expiatur, gratiâ Dei privatus facilè labetur sæpius ; sicque roboratâ consuetudine difficilior fiet emendatio.

Ne aliis frequentia Confessionis innotescat, & inde ansa suspicandi detur ; confer cum Confessario, quâ res hæc institui possit, nè in aliorum noticiam perveniat. v. g. ut eum privatim convenire possis.

Quanquam frequentia Confessionis malum esse non denotet ; non defuère Viri sancti, qui quotidie sint confessi. Licèt sæpius verratur hypocausum, semper quod veratur, invenietur.

Illud observa, nè frequentia hæc adeundi Sacramenta fiat quasi ex consuetudine, absque debita præparatione, aut reverentia ; sic enim mirum non foret, si minorem expectatione fructum inde referres.

Si medicina effectum suum non exerat, obesse patienti plurimum medici existimant ; pariter si sanctissima hæc Sacramenta, quæ in morborum nostrorum antidotum à Christo sunt instituta, effectu suo frustrentur, periculum est, ne plus obsint, quàm prosint.

Fuga Occasionis.

*Qui amat periculum, peribit in illo. Eccl. 3.
v. 17.*

UBi aër pestilentia infectus est, aut contagiosus aliquis morbus regnat, qui ab eo sanus esse cupit, maturè fugiat, est necesse; tantò securior, quantò remotior. Vicia etiam nolentibus adhærent.

Nihil sanè imprudentius, quàm proponere: quòd nolis calefieri, aut ardere; & tamen liberè ignem accedere, quin medias in flammis se ultrò ingerere. Quid pessimos cor cupiscentiæ ignes in te hætenus accenderit, tu nôsti optimè; nisi locum pestiferum fugias, ardebis iterum, iterum peribis.

Quod olim Arsenio in Theodosii aula versanti dictum, idem tibi idem idem repeti existima: Arseni fuge, & salvaberis.

Fuge illam conversationem, esto tibi charissima sit, ubi sub jucunditatis, & joci velamine, quot verba, tot impuri cupidinis jacula circumvolant; ex quibus ea profundius hærent, quæ plus ingenii, & acuminis præferunt. Et licèt apertè turpia non forent, cogita: quòd venena etiam sub melle occidunt.

Fuge formas, tanquam malorum illecebras, quarum intuitu pascuntur oculi, sed animam deprædantur. Ut vidi, ut perii,

fateri multi coguntur. Impudicus oculus impudici cordis est nuncius.

Fuge libros, cantus, imagines, quibus cum honestate non satis convenit; nec artem ibi, nec eloquentiam, velut gemmam in luto piscare; non desunt puriores hujus obtinendæ fontes.

Fuge spectacula publica, saltus, comædias, nuptias, stentorum theatra, ubi sub specioso cortice ea plerumque videnda, & audienda proponuntur, quæ toxicô omnî magis castis nocent animabus.

Fuge Societatis magnas, hominum frequentiam, maximè ubi luxus vestium, quasi totidem elaboratæ Veneres comparent; quoties enim hos inter homines fueris, minor homo redibis, minor integritate, adeoque pretiô.

Fuge diverforia, œnopolia, hospitia, hortos, domos denique omnes, quò apertus cuilibet promiscuè ad libitum patet aditus. Latet anguis in herba, sinè vulnere vix redibis.

Fuge tenebras, nocturnum domo, etiam sub prætextu devotionis, aut alterius negotii exitum. Nox est noverca virtutis, nutritrix vitiorum; plus ibi regnat, & facilius nocet princeps tenebrarum.

Fuge etiam unum, quem aliquando expertus es vel ore, vel manu, vel etiam nutu
casti

castigatæ honestatis leges non observâsse; trahuntur enim ex conversatione mores; & cum malo facilè malus eris.

Fuge mi Arseni, & salvaberis. Fuge etiam te ipsum; time oculos tuos, manus tuas time; & his ultra necessitatis leges nihil indulge; si te scandalizaverint, maturè abscinde, erue.

Fuge etiam cogitationes proposito tuo inimicas, nec eas responsò dignare, sed ut viles solemus, aversò quasi vultu dedignare.

Nec turpis in his, imò gloriosa est fuga, dum cum turpi adeò hoste congredi, & pugnare, dignitatis tuæ memòr, dedignaris. Non soli Parthi fugiendo vincunt, etiam in spirituali hac pugna fugere certio-rem parit victoriam, quàm apertè resistere. Superbus hostis noster est, contemni fert ægerrimè, mavult non redire ampliùs, quàm ut ita se despici patiatur, ut tentatus eum ne congressu quidem dignetur. Multi faciliùs vincerent hunc hostem, si non time-
rent.

Novissimorum memoria.

Utinam saperent, & intelligerent, ac novissima providerent, Deut. 32.

Nullum contra omnia peccata vitanda remedium est certius, quàm quod Spiritus Sanctus Eccl. 7. præscripsit. *In omni-
bus*

bus operibus tuis memorare novissima tua, & in aeternum non peccabis. Perpetuam horum vobis cupit inesse memoriam, dum eam omnibus operibus nostris vult adesse.

Ex frequenti novissimorum memoria sacro illo Dei timore, & amore imbuemur, ut mala omnia fugere, & quidquid potest manus nostra boni operari, exercere doceamur. Quorum recordatio sæpiùs iterata eas intellectui, & phantasiæ species imprimet, quæ turpibus imaginationibus, id est, primis ad peccandum ducibus locum non relinquent.

Gerta docuit plurimorum experientia, qui in profundum peccatorum venerant, annisque compluribus luto huic inhæserant, postquam frequenter de morte, de inferni pœnis, & gaudiis vitæ æternæ cogitârunt, eò brevî pervenêre, ut dicerent: non modò sibi dissipere, sed quodammodo impossibile esse peccare.

Experire; si tentaris, si periculum tibi lapsûs imminet, sinè consilio nihil resolve, quatuor adhuc Consiliarios, mortem hinc; inde judicium colloca, hîc, Infernum, Cælum ibi constitue, Præsidem his æternitatem adde: propone quæstionem: quid te facere oporteat in hoc articulo? exquire sententias: O mors quid sentis? debeône hoc facere? si præsens mihi adesses, quid suaderes? & sic
de

de reliquis. Nec dubita, fanissima tibi ab his
suggerenda consilia.

Quotidiè aliquid de uno ex novissimis cogitare si in mores, usum induxeris, saluber-
rimam, contra vitia omnia præservativam
habebis medicinam.

Memoriæ juvandæ causâ, proderit ja-
culatorias quaspiam breves tibi reddere fa-
miliares, quarum frequentiori rememora-
tione, velut scutô contra tela ignea nequissi-
mi dæmonis muniaris, v. g. *ibit homo in do-
mum aternitatis sua. Dispone domui tuae,
morieris enim tu, & non vives. Si justus
vix salvabitur, impius, & peccator ubi pa-
rebunt? Momentaneum, quod delectat; ater-
num, quod cruciat. Venite Benedicti! possi-
dete paratum vobis Regnum, &c.*

Orâsse rosariolum de novissimis vel inte-
grum, vel unam, alteramvè decadem, plu-
rimùm profuit. Dum nonnulli ad crucem
dicebant: *Memorare novissima tua, & in
aeternum non peccabis.* Ad majora grana re-
petebant: *O aeternitas! ô aeternitas! ô ater-
tas!* Ad minora grana iterabant: *mors!
ô Judicium! ô inferne! ô Cælum!* Quod ip-
sum uberiores suggeret affectum, si unum
singulis alterumve addideris epithetum. v.
g. *O mors horrenda! ô mors amara! ô Ju-
dicium tremendum! Judicium inscrutabile!
ô Judicium inevitabile! ô Inferne intermi-
nabilis!*

nabilis ! ô Inferne crudelissime ! ô Inferne intolerabilis ! ô Cœlum jucundissimum ! ô Cœlum inamissibile ! ô Cœlum pulcherrimum ! &c. Quibus alia substituere pro varietate, tuique affectûs dictamine poteris, quod ipsum ad evitandas distractiones multum conducet.

Aliquod novissimorum memoriale præ oculis defige, ut sit tacitus actionum tuarum censor : sic multi calvarias vel veras, vel pictas ante oculos constituunt. Sanctus Carolus sigillô, quô utebatur, mortem incidit jussit. Carolus V. Imp. tumbam paratam semper ante oculos habebat, &c.

Juvat etiam libros de novissimis legere, aut de his frequenter discurrere ; cœmeteria adire ; funera comitari.

Mortificatio.

Si secundum carnem vixeritis, moriemini : si autem Spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis. Ad Rom. 13.

UT caro, nisi scilicet, vermes ; terra, nisi aratro exerceatur, spinas, & tribulos ; aqua sine motu buffones generat : sic corpus humanum, sensualitati suæ relictum, quid nisi ad ea, quæ naturæ sunt, Divinæque legi contraria, te inclinabit ? equus sine flagro & recalcitrat, & petulcit.

Perpetua tibi cum carne, & sanguine lucta ;

Vir-

Virgo à bello nunquam cessat ; magnò labore stat castitas ; hostis, qui te impetit, blandus est, subdolanus est, & proximus ; huic si blandiris, si eum non inimicè tractas, periiisti.

Vide Sanctorum exempla : Benedictum inter spinas ; Franciscum in nivibus ; in aqua gelida Ignatium ; & quotquot castitatem voluère intaminatam, *crucifixerunt carnem eum vitiiis, & concupiscentiis suis* ; mille illam modis affixerunt, ut rationi, & spiritui subjicerent.

Morbi graves leni medelâ non curantur ; amaris persæpe potionibus, ferrò, igne opus est, ut malum extirpetur. Tibi hoc dictum crede habituate ; grande tibi adest malum, grande periculum ; levi manu non curabitur ; ferietate opus est, opus est Paulinâ resolutione : *Castigo corpus, & in servitutum redigo.*

Arbor, quæ pluribus annis crevit, & profundas egit radices, imbelli manu non extirpatur : frustra vellicas ! non evelles, ferrò hic opus est, opus est ictu validò, neque unò.

Recogita, quas hætenus peccatis tuis poenas sis meritus ? quando vel unum æternis non satis expiatur. Si nolis proinde severiùs à districto Judice castigari & in hac & in altera vita ; tu tibi sis judex, idem reus, & vindex ; castigate te, nè castigeris.

Nec

Nec vites fructum ferunt, nisi cultrum senserint; & hortus abibit in desertum, nisi protuberantes à natura stolones identidem, amputentur. Sinè corporis mortificatione, neque hominis officio, minùs peccatoris obligationi faciemus satùs.

Nemo se pejus odit, quàm qui sibi parcit quàm maximè; indulgentia hæc ruinæ tuæ causæ est, qui non odit carnem suam, non erit Christi discipulus.

Intuere Christi exemplum, qui viam, quæ cælum scandere possimus, nobis aperuit; eò si aspiramus, flagra, sanguinis effusionem, spinas horrere non debemus. *Pudeat sub spinoso Capite membrum latere delicatum.*

Tu tibi carnifex, tu tyrannus esto: cædatur, flagelletur, mille modis vexetur vetus homo, ut cupiditatibus, & concupiscentiis suis moriatur; vivátque novus homo, qui de se ipso dicere possit: *Vivo ego, jam non ego, vivit verò in me Christus.*

Non magna sunt, quæ suadeo; flagellis in se desævire; cilicium ferreum, aut ex setis gestare, ritu Ecclesiasticò, quandoque in pane, & aqua jejunare; noctem, vel aliquam ejus partem super stramine, aut assere agere; extra cœnæ, & prandii tempus nihil sumere; flexis genibus, & expansis manibus diutiùs orare; frigus, & calorem, aliáque corporis incommoda ultrò quærere satiùs est, quàm
cor-

corpus fovendo inferni olim pœnas tolerare: nec ideò hæc non audemus, quòd difficilia sint, sed difficilia fiunt, quia non audemus; proba, plura potes, quàm putes. Te multò nobiliores, & deliciores hæc, & his longè graviora tulerunt; si hæc tolerare non potes, quomodo pœnas sustinebis æternas? O quàm jucunda tibi videbitur commutatio, si modicis his pœnis sempiternas redimas!

Votum Devotionale.

Juravi, & statui custodire judicia justitiæ tuæ.
Psalm. 118. 106.

Tanta est humana fragilitas, ut, licèt hodie plenâ animi resolutione quidpiam statuat agere, vel cavere, brevi calore illo propositi tepescenti iterum ad ea recidat, quæ tantopere priùs damnaverat. Naturæ nempe sua semper expetentis, & ad eadem inclinantis hoc vitiò fit; non secùs, ac horologii pondera, licèt manè artrahantur in sublime, sensim tamen sinè sensu naturalis gravitatis impetu labuntur, & vesperi terræ affixa reperiuntur.

Fragilitati huic continuæ frequentissima propositi renovatio medelam faciat, est necesse, nempe: ut illud ad singulum horæ, aut etiam quadrantis sonum conceptis jam priùs affectibus repetas; & jaculatoriis totidem precibus, velut clavò figas. v. g. si dicas:

dicas : *Amplius lava me ab iniquitate mea ,
 & à peccato meo munda me. Vel : Cor mun-
 dum crea in me Deus , &c.*

Si etiam hanc propositi iterationem , & affectuum frequentiam fragilitas tua eluserit , animæ tuæ Directorem consule , an consultum tibi foret propositum tuum votò etiam devotionali confirmare ; quò te sub obligatione gravis peccati ad propositum tuum efficacius adimplendum obstringas.

Devotionale voco illud votum , quod à certo tempore ad determinatum usque diem , v. g. ab hac die usque ad proximam Confessionem instituendam , vel per unam hebdomadam , aut mensem ità te obliges , ut tempore hòc absolutò liberum tibi maneat , vel votum hoc omittendi , vel si tibi , Confessariòque tuo placuerit , ad aliud iterum tempus extendendi.

Voti hujus utilitas eò spectabit , tum ut tibi fræni cujusciam locò sit ad id , quod statuisti , exequendum ; nè per ejus violationem sacrilegii te reum facias : tum ut augendi apud Deum meriti sit instrumentum ; opus enim ex voti religione factum , vel mali aliqujus omissio longè plus meriti obtinet , quàm si opus idem , aut omissio mali absque voto facta fuisset.

Ut votum hoc emisisse suam habet utilitatem , sic eidem frequentius ; repetere , obtinet

net majorem; quod vel paucis, v. g. dicendo: *quod placuit, placet*; vel, *quod vovi, repeto*; vel solâ cogitatione fieri potest. Tum autem maximè necessaria hæc voti renovatio videtur, dum tentatio instat vehementiùs, & periculum proposito tuo violando majus imminet.

Quia tamen non omni semper fervori dandus est locus, id tibi dictum puta, ut, licèt interior te instinctus impellat, & diversa tibi motiva occurrant, ad votum perpetuum emittendum, sinè gravi consilio, & ejus, qui te à conscientia novit, judicio id non facias, nè multarum postea occurrentium difficultatum ipse tibi materiam præbeas; maximè cum per devotionale hoc & meritum par, & eandem in tui emendatione utilitatem nancisci possis.

Formula Voti Devotionalis.

OMnipotens Sempiternè Deus, ego N. licèt undequaque conspectu tuo indignissimus, fretus tamen pietate, & misericordiâ tuâ infinitâ, & impulsus tibi placendi desiderio, coram Sacratissima Virgine Maria, & Curia tua cœlesti universa voveo (ab hodie usque ad NN.) me peccatum N. non commissurum. A tua ergo immensa bonitate, & clementia per JESU Christi sanguinem peto suppliciter, ut hoc holo-
cau-

caustum in odorem suavitatis admittas, & ut largitus es ad hoc desiderandum, & offerendum, sic etiam ad explendum gratiam uberem largiaris.

Cultus Marianus.

Filioli ! hac peccatorum scala ; hac mea maxima fiducia. Bern.

SI omnia nos Deus habere voluit per Mariam, si eam Deum inter, & hominem Opitulatricem, & universalem in rebus Patronam, & Advocatam Divina Providentia constituit ; nunquid & vitii, quod extinctum cupimus, emendationem ejus interventu nos obtenturos tutò confidere possimus ?

Contrivit illa statim in primo Conceptionis suæ momento caput serpentis infernalis, nunc quoque Opitulatrix contra illum aderit. Nec ulla in re libentius pro Clientibus suis agit Maria, quàm dum eorum Puritas periclitatur.

Nec potestas illi deesse potest, nec voluntas. Potentissima illa est apud Filium Omnipotentem, quid enim Mater à Filio, & talis Mater à tanto, talique Filio impetrare, imò suavissimâ violentiâ extorquere non possit ? sed & Mater nostra est, & quidem Mater gratiæ, Mater misericordiæ ; quò nomine gloriari non posset, nisi miseris, & peccatoribus clementiâ suâ promptissimè subveniret.

Nec

Nec ulla in re certius est MARIÆ patrocinium, quàm cum ad amoliendum è cordibus humanis peccatum invocatur; quantò enim magis illa dolet Unigenitum peccatis denuo crucifigi, tantò occurrit promptior, ut quidquid in anima iniquitatis latet absconditum, intercessione suâ quanto cyùs eluatur.

Immaculata in Conceptione; nulla unquam in ea vel umbra peccati; Virginitatis tenacissima, quam prima ex omnibus creaturis Deo vovit; nec Mater Dei esse sustinisset, nisi Virginem se manere posse ab Angelo didicisset. Mater hæc purissima nunquid ad clientum suorum puritatem à sordibus omnibus emaculandam opem suam promptissima suppeditabit? Quos amat, vult puritatis esse amatores, in se, & aliis promotores, quod ut impetres;

MARIAM ama, sed tenerè, sed constanter, sed ardentè; amorem, nè otiosus sit, operibus testare. Affectus in eam esto boni, steriles tamen sunt, facilè in te pesunt, nisi pondus iis addat operatio. Nulla cultus ullius industria magis ei, præ virtutum ejus imitatione, placebit; quas inter velut Regina eminet Virginitas; ut scias nullum te charius illi præstare posse obsequium, quàm si tuam ejus puritatis imitatione quàm maximè serves illibatam; hæc te Clientem;

hæc dilectum , hæc M A R I Æ Filium effi-
ciet.

Si dæmon aliquam puritati tuæ labem in-
spargere laboret , ut parvuli , dum terren-
tur , solent , ad tuæ Matris sinum te reconde,
ibi humili affectu , spe tamen vivâ opis illico
adfururæ ingemina : Per Sanctissimam Vir-
ginitatem , & immaculatam Conceptionem
tuam purissima Virgo emunda cor † corpus †
& animam meam. †

Si Deiparam sincerè ames , indonatum non
adibis. Nolo liberalitati tuæ modum po-
nere ; habes indubiè preces , quibus eam in-
dies veneraris ; statuisti , quot in ejus per-
vigiliis , aut Sabathinis diebus mortificatio-
nes ejus honori offerre velis ; quæ ejus tem-
pla adire , quas colere imagines decreveris ,
tibi notius est. Munus suadeo , quod &
Mariæ præ reliquis charum , & executione
facillimum est , nempe ut coram ejus icone
procidens , diebus singulis hos oculos , has
aures , hanc linguam , has manus , & cor
istud , quæ tibi Deus contulit , Mariæ hono-
ri immoles in holocaustum , ut nec oculi , nec
aures , nec lingua , nec manus , nec cor quid-
quam admittant , quod Marianæ puri-
tati adversari , & displicere.
posset.

Præsentia DEI.

*Oculi mei semper ad Dominum, quoniam ipse
evellet è laqueo pedes meos. Psalm. 24. 15.*

Quod Josephum veteris testamenti me-
dium à peccato præservavit, dum di-
eeret: *Quomodo possum hoc malum facere, &
peccare in conspectu Dei mei?* idem hodie dum
efficacissimum est, & plurimos à lapsibus, in
quos proni ruerent, præservat; nempe Di-
vinæ præsentia recordatio.

Deus nempe timendus est in publico, ti-
mendus in secreto; si cubile intres, videt
te; in corde versaris? videt te; si peccare
vis, quære, ubi non videt te, & fac, quod
vis. Magis tibi præsens intimiorque Deus
est, quàm tu ipse tibi; Deus enim ubique est,
totus in toto mundo, & totus in qualibet
ejus parte quantumvis minutissima.

Quanta pars peccatorum tolleretur, si
peccaturis testis assisteret; assistit ubique
Deus; & quòd tu coram viro honorato aut
Moderatore tuo committere non præsume-
res, quomodo audeas coram Deo tuo? Si
certus fores acta tua singula Moderatori tuo
propalanda, quàm sollicitè circumspiceres,
nè quid agas, quod ejus censuram merere-
tur. Novit omnia Deus, & nihil est ab ocu-
lis ejus absconditum.

In alterius præsentia, & in faciem aliquem

offendere, gravissimus personæ sic offensæ contemptus est, qui certissimam meretur indignationem: id tu facis, quoties peccas, licet te solum esse credas, aut in profundas te tenebras recondas.

Nec tantum peccati tui spectator est Deus, sed hortatur, ut vincas; præmium offert, idque sempiternum; si consentias, minatur infernum; si Miles à Duce spectetur, alacrius pugnat, spe laudis consequendæ robur omne exerit, ut vincat: Nos cum carne, & dæmone luctantes spectat Deus, intuentur Angeli; hortantur hi, ille etiam juvat ad victoriam. Eleva in cælum oculos, & præmium specta, quod Deus vincenti præparavit. Laqueos diaboli facilè evadit in terris, qui semper oculos habet in Cœlis.

Boleslaus Regiâ stirpe genitus Patris effigiem è collo pendulam frequenter osculatus sic alloquebatur: absit mi Pater, ut unquam aliquid Regiô tuô nomine indignum agam. Quàm pronum est, ut imaginem Crucifixi pro te Domini penes te habeas, cujus intuitus, quid te, cœli hæredem, agere deceat, sæpius admoneat.

Assuesce cogitationes ad inutilia vagari solitas quandòque ad Deum elevare, ut vivâ fide tibi persuadeas: operanti semper adesse Deum per essentiam; adesse per præsentiam, adesse per potentiam, & justis etiam adesse per gratiam. Cum

Cum Deus nunquam non recordetur tui, quin omni etiam momento novis te cumulet beneficiis, & quidquid habes, per conservationem denuo tibi det; næ tu ingratiſſimus mortalium es, ſi te Dei, continui benefactoris tui meminiffe pigeat.

Nec ſatis eſſe puta intellectum per vices Dei recordationi commodare, niſi etiam voluntatem per intenſos amoris actus, per Contritionis affectus, humiles Divinæ aſſiſtentiae petitiones inflammare conſueſcas.

Deus eſt, in quo vivimus, movemur, & ſumus; ille eſt, ad quem ſingulas actiones, verba, & cogitationes ex creationis noſtræ ſine dirigere obligamur; errat proinde omnis actio, quæ Deum præ oculis non habet; ſi verò habet, jam felices ſumus; Dei viſio in cœlo, ejus præſentia in terra nos beatos efficit.

Pone me juxta te, & cujuſvis manus pugnet contra me, dicere ſecurè poterit, qui Deum ſemper ſibi præſentem habet.

Examen particulare.

Verebar omnia opera mea, ſciens, quòd non parceres delinquenti. Job. 9.

Modus vitium aliquod emendandi efficaciffimus viſus eſt Sancto Ignatio; conſtans uſus examinis particularis; non quòd uſus hic immediatè, & quaſi uno

ictu malum omne tollat , sed quòd succes-
sivè , si ritè fiat , omninò emendet. Praxis
illius est.

1. Manè persolutis precibus aliis firmiter
tecum statue , saltem usque ad tempus pran-
dii , vitium N. singulari curâ , & diligentia
vitare , opèmq; Divinam ad hoc pete.

2. Per diem sæpius , minimùm sigulis ho-
ris , idem propositum renova cum aliquo fer-
vore.

3. Si contra propositum à te factum te for-
tè labi contingeret , statim manu pectori ad-
motâ , de lapsu dole , ac propositum reno-
va ; quod etiam aliis præsentibus , nec tamen
advertentibus fieri potest.

4. Bis de die , circa pomeridianum nem-
pe , ac vespertinum tempus , imploratâ prius
Dei gratiâ , examen fac recogitando , quoties
propositum violaveris ? de lapsibus dole , ac
iterum , sed firmiùs propone ; ac lapsus tuos
in charta designata totidem punctis nota , v. g.

D.	_____
L.	_____
M.	_____
M.	_____
J.	_____
V.	_____
S.	_____

5. Confer tempus matutinum cum pomeridiano ; diem cum die ; vel hebdomadam cum hebdomada ; ut intelligas , an , & quæ in vitio , quod exterminatum cupis , succederit emendatio ; quod ex punctorum notis inter se collatis statim patebit.

6. Si secuta sit emendatio , Deo gratias refer ; sin minùs , iterum & dolorem , & propositum renovato , idque tamdiu , donec illud plenè emendes.

7. Ad accelerandam emendationem prodesset , si , quoties per diem te lapsum esse observaveris , toties spontaneam tibi pœnam ipse statueres ; v. g. ut toties terram osculeris ; vel toties Pater & Ave recites ; totidem nummos pro danda proximè Eleemosyna seponas ; vel tot flagellò tibi ipse ictus infligas . Illud observa : quantò sensibilibior , & gravior hæc pœna fuerit , tantò certius & pro lapsibus Deo satisfacies , & citius vitium emendabis .

8. Pro fervore augendo utile foret Patronum aliquem deligere , qui in virtute vitio , quod persequeris , contraria maximè excelsit ; ut ejus apud Deum pro tui emendatione intercessione te celerius emendare possis .

Materia talis examinis potest esse omne id , quod cupis emendatum , tantò tamen erit efficacius , quantò actus , quem vitare

proponis , fuerit magis particularis v. g. si vitium aliquod puritati contrarium velis emendatum , feligere poteris aliquem ex sequentibus actibus. 1. Non intueri fixè formas teneriores. 2. Nullum verbum pro-
cax , aut minùs pudicum dicere. 3. Ad similes aliorum discursus non subridere. 4. Nullum etiam jocò tangere. 5. A non necessario sui tactu , vel aspectu cavere. 6. Omnem incidentiam turpem illico ejicere. 7. Otium omne , maximè manè in lecto cavere , &c.

Occupatio honesta.

Qui seclatur otium , stultissimus est. Proverb³

12.

UT laboribus omnia comparari , sic etiam continentia & vitæ integritas illibata conservari , potest. Quantò quis honestis laboribus , & occupationibus magis est distentus , tantò erit à pericullis puritatis magis remotus. Experientiam hìc testem appello , uti & Sanctorum Patrum vulgatum axioma : Diligentem vix ab uno dæmone tentari , dum interim desidiosus à centenis ex orco submissis dæmonibus fatigatur.

Otium cùm sit pulvinar diaboli , in eo suavissimè quiescit , nec otiosus tamen , nam pravas identidem suggestiones ingerere , phantasiam turpibus imaginibus replere ; naturam tanquam in foedus vocatam ad illicita exci-

excitare, impuras denique flammæ accendere non cessat.

Ubi mens feriis occupata est, nec dæmon ibi locum, nec fædæ species spatium, nec natura tempus ad illicita invenit, sicque anima pace plenâ, tentationum omnium expers vivit, & negotia sua prosequitur.

Nec illud tamen solum tu crede otium dici, quando quis nihil agit, ab omni actione vacuus inaniter tempus perdit; sed & is in otiosorum Catalogo reponendus est, qui non agit, quod deberet. Licet proinde per diem totam cursites; omnes domûs angulos loquacitate impleas; lusites; bonasque horas jocis, nugisque impendas, otiosus es; si hæc absque sine præfixo, sine fructu intento, & absque ferietate agas. *Quanta vitæ pars elabatur nihil agentibus; quanta malè agentibus!* Sen.

Age, quod agis; aliàs nihil agis. Licet legas, studeas, ores, si hæc non, serio non cum debita mentis applicatione agas; otio indulges; nec tam enim studes, quàm otiosus in libros incumbis; non tam legis, quàm librum lustras, & volvis; non tam oras, quàm labia moves; id est: tempus inutiliter perdis.

Nunquam otium suô caret periculô, sunt certâ tamen tempora, quæ plus secum periculi trahunt. Primum ut ordine, ita pernicie tempus est matutinum, dum excussio jam

media ex parte somnô, sicut porta in cardi-
ne huc & illuc, sic piger versatur in lectulo
& oscitans se hosti materiam præbet ad ten-
tationes. Adest hic enimverò præcursor
diabolus, Lucifer matutinus, & diei primi-
tias sibi decerpere, & lucrari satagit, dum
desidiosum, & semisopitum ad illicita quæ-
quæ sollicitat.

Si otio jungatur curiositas, id ad illicita
pondus addit, quantum ignis ignibus additus
flammas juvat. Si per fenestras, nihil agens,
prospicias; obvia quæquæ lustras objecta;
fora omnia, & compita oberras; aut in
triviis consultendo te cuilibet venalem facis;
quid aliud expectes, quàm quòd paricibus
accidit; quæ dum latè ubique circumvoli-
tant; omnia lustrant; præda fiunt aucupis;
& vel in cippum incidunt, vel viscô inficiun-
tur.

Si quæras, quid tibi agendum sit? audi:
Nunc lege, nunc ora, nunc i, nunc scribe,
labora; sic erit hora brevis, sic labor ipse levis.
Fac, & diem tibi partire; nihil casu, omnia
fiant consiliô. Nulla sit occupatio statui tuo
conveniens, quæ designatam sibi horam non
habeat. Si Studiosus es, quid tibi agendum
sit, ignorare non potes. Qui diligentissimi
sunt in studiis, plerùmque sunt meliores.

Nec particula bonæ diei his abit absque
fructu. O si pretium temporis ponere, mi-
nutas

nutias horarum in nostram utilitatem convertere (sciremus, quàm securi essemus à peccandi periculis ?

Fructus frequentis Communionis, devotè peractæ, & ad vitæ emendationem necessariæ.

1. **R**emittit peccata præterita, quæ memoriâ exciderunt.
2. Præservat à peccatis, in quæ quis faciliùs laberetur.
3. Pœnas peccatis debitas minuit.
4. Debilitat cupiditates, & vitiosas inclinationes.
5. Tentationes debilitat, & facit esse rariores.
6. Peccata venialia remittit.
7. Habitatis robur addit ad victoriam.
8. Ad meliorem vitam, & pietatis studium excitat.
9. Intellectum illuminat, ut videat, quæ sint animæ utilia, quæ noxia.
10. Accendit voluntatem ad amorem Dei : & odium peccati.
11. Conservat in nobis, & auget Dei gratiam.
12. Confirmat in vitæ innocentia.
13. Conscientiæ pacem, & hilaritatem conciliat.
14. Participes nos facit meritorum Christi.
15. Diabolò contra nos vires adiunt.

16. Animam in adversitatibus ferendis roborat.
17. Rerum terrenarum fastidium causat.
18. à Deo desideratas gratias impetrat.
19. Animabus in Purgatorio plurimum prodest.
20. Deum glorificat, & illi præ aliis nostris actionibus placet.
21. Nos Deo, & Deum nobis unit, & incorporat.
22. B. Virginem, & sanctos speciali gaudio afficit.
23. Firmat fidem, Spem roborat, auget Charitatem.
24. Nunquam sumitur sine speciali merito, Dei dono.
25. Una fervens Communio potest facere sanctum.

Motiva pro frequenti Communione.

1. **Q**uod cibus corpori, hoc est animæ Communio. Quid mirum, quò debiliteris in bono, si rarò sumis.
2. Amicus libenter adest amico; quò rariùs accedis, eò minùs te curare, & amare Deum ostendis.
3. Cognitio propriæ infirmitatis compellit ad medicum. (Quantæ tuæ, & quàm pericul-

riculosæ sunt infirmitates? cur tamdiu differs medicinam?

4. Conscientia præteritorum delictorum suadet sumere hostiam placationis, ut, quod ex tuo non potes, solvas ex alieno; ibi est altare reconciliationis.

5. Si Angelis concessa esset gratia sumendæ Communionis, quoties, & quâ devotione id facerent? quid tu, & quomodo?

6. Adversa pateris ab hominibus, à dæmone; cur non quæris auxilium? paravit tibi DEUS mensam adversus omnes, qui tribulant te. *Psal. 22.*

7. Omnia, quæ habes, à DEO accepisti, quid reddes? Nihil dignius DEO, quàm DEUM offerre potes, hunc sumendo, tuum facis.

8. Tot DEI favoribus, & gratiis egēs; cur illum non adis, non accipis, qui est Omnipotens, & bonorum omnium largitor?

9. Desideras in beata æternitate semper esse cum Christo, incipe cum eodem nunc esse frequenter.

10. Vis DEUM laudare, B. V. & sanctos honorare? nihil illis charius, pretiosius nihil Communione offerre potes.

11. Vis pro te, & aliis extraordinaria DEI dona impetrare? nihil efficacius pro salute vivorum, & refrigerio mortuorum interpellat, quàm sanguis Christi.

Excusationes contra frequentiam
Communionis prætenſæ.

r. *Non ſum dignus toties communicare.*

SI non es dignus hodie, per dilationem nunquam eris dignior, imò facile fiet indignior.

Si differs communicare, ut fias dignus, nunquam communicabis: quia nunquam eris dignus, ut tu homo DEUM ſumas.

Si non es dignus, ipſa Communio te faciet dignum.

Veles in gravi peccato, quod DEUS avertat, vel ſine illo; ſi primum, neceſſaria tibi eſt præmiſſâ Confefſione Communio, ſi ſecundum, jam habes ſufficientem dignitatem, ut communices.

Non ideò accedis ignem, quia cales, ſed ut caleas: ſi non putas te dignum Communionem, communica, & fiet dignior DEO.

Multi Sacerdotes, te non digniores quotidie communicant; cur tu idem præſtare non poſſis ſaltem frequenter.

Cùm te iudices non eſſe dignum, ora B. V. ſanctos Patronos, ut tuam indignitatem ſuppleant.

2. *Multa negotia impediunt Communionem.*

Negotia omnia par eſt, ut cedant Communioni, quæ eſt negotium æternitatis.

ut

Ut negotia melius succedant, sæpè communi-
 catione. Nunquid DEUS est adiutor in
 negotiis

In negotiis multis pericula multa : cur
 medicinam præservativam refugis?

Nunquam tot tibi sunt negotia, ut tem-
 pus non suppetat sumendi cibum corpora-
 lem, cur non saltem frequenter esuris spi-
 ritualem?

Si communicare volens multum orare
 non potes, ora minus, sed cum majori in-
 tentione devotionis.

Pœna Communionis in peccato sumptæ.

I. **Q**ui manducat, & bibit indignè, judi-
 cium sibi manducat, & bibit. *1. Cor.*

11.

2. Quantò majus DEI beneficium est SS.
 Eucharistia, tantò gravius delictum est in-
 dignus ejus abusus.

3. Quantam æger ille spem habet sanitatis,
 cui medicina vertitur in venenum, tantam
 spem habet salutis, qui SS. Eucharistiam
 inhonorat.

4. Quis DEUM indigniùs tractare posset,
 quàm qui eum in sterquilinum abjiceret?
 tantò pejus cum eo agit peccator, quantò
 ejus conscientia totius mundi sordibus ab-
 ominabilior est.

5. Justissimum est, ut DEI Justitiam luculentè experiatur, qui summâ ejus misericordiâ tam turpiter abutitur.

6. Qui pro tanto, id est, infinito dono ingratus est, spoliatur DEI donis gratuitis, sine quibus heu quàm pauperes, quàm miseri sumus!

7. Intellectum ad res spirituales, & supernaturales excœcat.

8. Voluntatem facit in malo obstinatum, unde tales rarò emendantur.

9. Impedit DEI etiam in temporalibus benedictionem.

10. Quia DEUS tantam indignitatem non patitur, talibus frequentissimè vitam abbreviat, & quidem morte repentinâ.

11. Disponit ad vitam sceleratam, & tandem ad desperationem.

12. Sicut post SS. Eucharistiam indignè sumptam in Judam ingressus est Sathanas, idem fit hodièque Judæ sequacibus.

O. A. M. D. G.

INDEX PARTIS PRIMÆ.

C ura præservativa Innocentiæ, Moni- ta.	5
Oratio ad Crucifixum pro Innocentia ser- vanda.	8
Oratio ad B. V. Immaculatè conceptam pro eadem.	9
Oratio ad SS. Ignatium, & Xaverium pro eadem.	10

Considerationes.

1. Innocentia est animæ thesaurus.	10
2. Innocentia etiam corpori prodest.	16
3. Innocentia est fons veræ lætitiæ.	22
4. Innocentia mortem parit jucundam.	27
5. Innocentiæ certum est Cœlum.	33
6. Innocentes B. V. amat, ut Filios.	39
7. Innocentia facit Angelis parem.	44
8. Innocentia servata, Martyribus æquat.	50
9. Innocentia facit scientiæ, & aliorum Dei donorum capacissimos.	56
10. Facilius est Innocentiam servare, quàm pœnitentiam agere.	62

Hostes.

Hostes.

1. Velle amari est pestis Innocentiæ. 67
2. Spectacula, Hospitia, Societates publicæ sunt Innocentiæ pericula. 70
3. Otium Innocentiæ infestum. 73
4. Vinum Innocentiæ venenum. 76
5. Sequior sexus Innocentiæ naufragium. 79
6. Natura est Innocentiæ Inimica. 82
7. Dæmon est Innocentiæ infestus. 85
8. Præsumptio est Innocentiæ ruina. 87
9. Oculi sunt Innocentiæ proditores. 90
10. Colloquia prava Innocentiæ corruptetela. 93

Adjumenta.

1. Innocenti vivendum, ut pauci vivunt. 96
2. Innocenti malis principiis obstandum. 99
3. Sinceritas erga Confessarium; Catalogus eorum, de quibus tractare quis cum animæ Directore possit. 101
4. Mortificatio est tutela Innocentiæ; Catalogus mortificationum obviarum. 104
6. Conversatio cauta. 107
6. Studia, vel utilis occupatio; distributio diei pro Studiofo. 110
7. Oratio est Nutrix Innocentiæ. 113
8. Fuga Occasionum. 115
9. Lectio pia est alimentum Innocentiæ. 118
10. Timor & Amor DEI sunt Sigillum Innocentiæ. 121

Vide plura Innocentiæ adjumenta in parte Secunda, seu Remedia.

PARS

PARS SECUNDA.

- R**ecipe, seu monita pro Cura morbi spiritalis habituati. 130
Oratio ad Crucifixum pro emendatione habitus impetranda. 132
Oratio ad B. V. Dolorosam pro eadem. 133
Oratio ad SS. Ignatium, & Xaverium pro eadem. 134

Considerationes.

1. Habitus pravus perdit animam. 135
2. Habitus pravus corpus perdit. 140
3. Habitus facit mortem esse amaram. 146
4. Habitus pravus aggravat Judicium. 151
5. Habitus post se trahit infernum. 157
6. Habitus facit dæmonis servum. 263
7. Habitus perdit gratiam Dei. 168
8. Habitus pravus Cælum perdit. 174
9. Habitus peccandi Deum perdit. 179
10. Habitus mentis cœcitatem, & desperationem inducit. 185

MONITA PRÆSERVATIVA

Post

PERACTAM DEVOTIONEM.

INANES SPES.

Quibus saepe fovetur prava consuetudo.

1. Vana Spes in dilatione emendationis. 196
2. Vana

2. Vana Spes in certis precibus.	198
3. Vana Spes salutis in absolute generalli.	204
5. Vana Spes Salutis in Solo Cultu Maria- no.	207
6. Vana Spes Salutis in Sententiis probabi- libus.	209
7. Vana Spes in solo actu Contritionis.	212
8. Vana Spes emendationis in dilatione usque ad Ordines Sacros, vel ingres- sum Religionis.	215
9. Vana Spes in parata semper peccatori- bus Dei misericordia.	218
10. Vana Spes pœnitentiæ in agone.	220

Remedia pravæ Consuetudinis.

1. Confessarius Stabilis.	223
2. Frequens Confessio, & Communio.	226
3. Fuga Occasionis.	229
4. Novissimorum memoria.	231
5. Mortificatio.	234
6. Votum Devotionale.	237
7. Formula Voti Devotionalis.	240
8. Cultus MARIANUS.	
9. Præsentia DEI.	243
10. Examen particulare.	245
11. Occupatio honesta.	248

Fru&us

Fructus frequentis Communionis devotè peractæ, & ad vitæ emendationem ne- cessariæ.	251
Motiva pro frequenti Communione.	252
Excusationes contra frequentiam Commu- nionis prætensæ.	254
Pœna Communionis in peccato sumptæ.	255

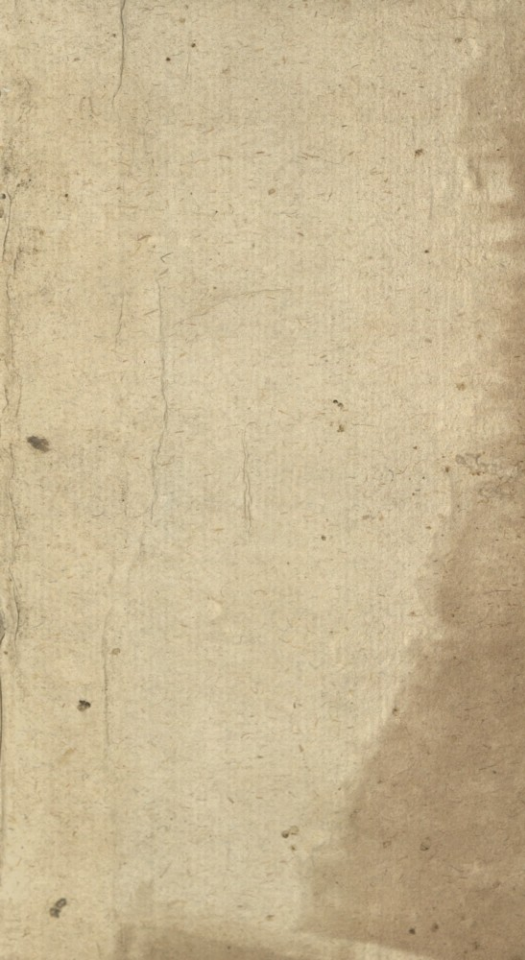
FINIS.

F I N I S

Narodna in univerzitetna knjižnica
v Ljubljani

412149